

19'. Ἀλλὰ ἐν αὐταῖς ταῖς ἀνω-
τάταις ἐκκλησίαις ἐν τοῖς ἄλλοις σε-
πτοῖς οἰκοῖς διδομένη ἀδελφῶν, μιαιώσης
ἢ ἐμφυτεύσης πρὸς ἀλλήλους ποιεῖν.
ἢ τοῖς κληρικοῖς ὁμοίως τῷ οἰκείων
ἐκκλησιῶν τὰς κτήσεις μιαιδοῦναι
καὶ διοικεῖν· γνώμη μὲν τοι τῆς ἐπι-
σκοποῦ καὶ τῆς οἰκονομίου συγχω-
ροῦν. Ἐξηρημύων τῶν πρὸς
σώπων, ἃ πνα δι' ἐτῆς νόμου τῆ-
πο ποιεῖν ἐκωλύσμεν. εἰ δὲ τις
πρὸς τὰ εἰρημύα τι ποιήσῃ, εἰ
μὲν ἐπισκοπῇ εἴη, πάντα αὐτῷ
τὰ πρᾶγματα ἐξ οἵαςδήποτε αἰ-
τίας, ἢ πρὸς σώπου, εἴτε πρὸς τῆς
ἐπισκοπῆς, εἴτε μὴ ταῦτα εἰς αὐ-
τὸν περελθόντα, τῇ ἐκκλησίᾳ αὐ-
τῆς ἐκδικεῖσθαι δεασθῶμεν. εἰ δὲ οἰκο-
νόμοι, ἢ ἄλλοι κληρικοὶ εἴεν, ὅ-
τῃτο πλημμελήσαντες, ποινὴν αὐ-
τῶν χρηματικὴν, ἢ αὐτῷ ὁ ἐπι-
σκοπῇ αὐτῶν δοκιμάσει, εἰς
πράττειν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκδικηθῆ-
σθαι μὲν. ὁπότε καὶ ὅτι μὴ
δωσιν τῶν τελῶν, ἢ οἵαςδήποτε
κτήσεις, ἢ δημοσίων φόρον ἐκ-
ληψιν, ἢ ἀπάτησιν, ἢ φροντίδα
οἴκου αὐτοῖς πρὸς ἑαυτοῖς, ἢ ἐγγυ-
τας αὐτῶν ὑπὲρ τῶν μνημονεύθη-
σάντων αἰπῶν δεξάμενοι, μηδεμίαν
κτὶ τῆς ἐκκλησίας, ἢ τῆς μοναστη-
ρίου, ἢ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, ἢ
διοικήτων, ἢ ἡγετ' ἐκείνων τῶν πρὸς
σώπων οἷς πρὸς ἑαυτοῖς, ἢ κτὶ τῶν
οὐσιῶν, ἢ ἐγγυητῶν ἐχέτωσαν ἀ-
γωγῆν. ἐκείνοι δὲ οἵτινες δημο-

Basil. Tom. I.

A XIII. Sed & ipsis sanctissi-
mis ecclesiis, & aliis venera-
bilibus locis facultatem da-
mus, vt conductiones, &
emphyteuses inter se cele-
brent: & clericis similiter
concedimus, vt suarum ec-
clesiarum possessiones condu-
cant, & administrent, con-
sensu tamē Episcopi, & œco-
nomi: exceptis illis personis,
B quas per aliam legem hoc fa-
cere prohibuimus. Si quis
autem aduersus ea, quæ dicta
sunt, aliquid fecerit, si qui-
dem Episcopus fuerit, om-
nes res eius ex quacumque
causa, vel persona, siue ante
episcopatum, siue postea ad
eum peruenerint, ecclesiæ
eius vindicari sancimus: sin
autem œconomi, vel alij
clerici sint, qui hoc admi-
serint, poenam pecuniariam,
quam Episcopus eorum æsti-
mauerit, ab eis exigi eccle-
siæ vindicandam: cum & hi
qui locationem vectigalium,
vel cuiuscumque possessionis,
vel publicarum tributionum
exceptionem, vel exactio-
nem, vel curationem domus
eis committentes, vel fide-
iussores eos pro memoratis
causis capientes, nullam con-
tra ecclesiam, vel monaste-
rium, vel res eius, vel admi-
nistratores, vel aduersus eas
personas, quibus crediderint,
aut contra facultates, aut fi-
deiussores eorum actionem
habeant. Illi verò qui publi-

L ij

carum tributionum, vel vetigalium exceptionem, vel locationem, vel exactionem memoratis personis crediderint, vel fideiussores eos receperint, si quod publico damnum contigerit, hoc ipsum ex propria substantia restituere compellentur.

c. 7. Nulli vero magistratuum licebit Dei amantissimos Episcopos cogere, ut testimonij dicendi causa in iudicium veniant, sed iudex mittat quosdam ministrorum suorum, ut propositis sanctis euangelis, prout sacerdotes decet, quæ nouerunt, dicant.

c. 8. XIV. Sed neque ut pro civili aliqua, vel criminali causa ad iudicem civilem, aut militarem inuitus perducatur, vel exhibeatur citra Imperialem iussionem concedimus. sed magistratus qui hoc scripto, vel sine scripto iubere ausus fuerit, post cinguli amissionem viginti libras auri exsoluere iubemus ecclesiæ, cuius Episcopus produci, vel exhiberi iussus est. executore similiter post cinguli amissionem tormentis subdendo, & in exilium mittendo.

c. 9. XV. Interdicimus autem Dei amantissimis Episcopis, ne suas ecclesias relinquant, & in alias prouin-

σιων συντελεσάν, ἢ τελών ἐκλήψιν, ἢ μίσθωσιν, ἢ ἀπαίτησιν τοῖς μνημονεύουσιν προσώποις πσεύοισιν, ἢ ἐγγητάς αὐτοῦ δεξοῖντο, εἴ τις τῶ δημοσίῳ ζημία συμβαίη, ταῦτῳ ἐκ τῆς οἰκείας ὑποστασέως ἀποκαταστήσῃ ἀνάγκη αἰσθόνται.

B Οὐδενὶ δὲ τῶν ὑφ' ἡμῶν ὄντων ἐξέσται, τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου ἀναγκάζειν εἰς δικαστήριον παρὰ τὴν ἐκκλησίαν ὑπὲρ τῆς νεύματι μόνον εἶδω, ἀλλ' ὁ δικαστὴς πεμπέτω πρὸς αὐτὸν ἕνας ἐκ τῶν προσώπων τῶν ὑποηγουμένων αὐτῷ· ἵνα προκειμένων τῶν ἀγίων βιβλίων καὶ τῶν προέπων ἱερῶν, εἴπωσιν ἅπαντες γνώσκουσιν.

C ιδ'. Αλλ' οὐδὲ ὑπὲρ ἑνὸς χρηματικῆς, ἢ ἐκκλησιαστικῆς αἰτίας, ἐπισκοπὴν πρὸς ὑφ' ἡμῶν ὄντων πολιτικόν, ἢ στρατιωτικόν, ἄκοντα ἢ διάγεσθαι, ἢ ὄρεσθαι διὰ βασιλικῆς κελεύσεως συγχωροῦμεν. ἀλλὰ τῶν ὑφ' ἡμῶν ὄντων, εἴτε ἐγγράφως, εἴτε ἀγράφως προστάξει πολυήσαντα, μᾶλλον τῆς ζωῆς ἀφαίρεσιν, εἴκοσι χειρῶν λιτῶν ποινὴν καταβαλεῖν κελεύομεν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἧς ὁ ἐπισκοπὸς διαχέτω, ἢ ὁρᾷται πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, δόξουμένην. Ἐὰν ἐκ βίβασος ὁμοίως μᾶλλον τῆς ζωῆς ἀφαίρεσιν, καὶ βασάνοις ὑποβαλλομένου, καὶ ἐν ἐξορίᾳ πεμπομένου.

ιέ'. Απαγορεύομεν τοῖς θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις τὰς οἰκείας ἀπολιμπανέας ἐκκλησίας, καὶ εἰς ἄλλας ἐξέρ-

χίας παραγίνεσθαι. εἰ δὲ ἀνάγκη τις αὐτοῦ συμβῇ ποιῆσαι, μὴ ἄλλως, εἰ μὴ μὲν γραμμάτων τῆ μακαριώτατου αὐτοῦ πατριάρχου, ἢ μητροπολίτου, ἢ καὶ βασιλικῶν κέλουσιν αὐτοῦ ποιήσωσιν. οὕτω μὲν τοι, ἵνα μηδὲ ἐκείνοις τοῖς ἐπισκόποις, οἱ ἕνεκεν ἀπὸ τοῦ μακαριώτατου ἀρχιεπισκοπῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ πατριάρχου εἰσὶν. ὧς, διὰ τῆς αὐτοῦ, ἢ ἡμετέρας κελύσεως, εἰς τὴν βασιλίδαν πόλιν ἐλθεῖν. εἰ δὲ καὶ αὐτοῦ τῶν ἐπισκοπῶν οἰουδὴποτε τόπου ἀποδημήσῃ, μὴ πλέον ἐνὸς ἐνιαυτοῦ τὴν ἰδίαν καταλιμπανέτω ἐκκλησίαν.

15. Τοῖς δὲ ὅσοις αὐτῶν ἡμῶν διατύπωσιν, ἢ ἀποδημοῦσιν, ἢ ὑπὲρ τὸ ὠρισμένον ἐνιαυτοῦ χρόνον ἔξω τῆς ἰδίας ἐκκλησίας ποιοῦσι διατελεῖν, ὡς τὸν μὲν κελύμεν, μὴ χορηγεῖσθαι ὅσα τῶν οἰκονόμων τῆς ἰδίας ἐκκλησίας δαπανᾷ. ἔπειτα δὲ ὑπομνήσκεισθαι αὐτοῦ. διὰ γραμμάτων τῶν ἱερέων, ὑφ' οἷς τελοῦσιν, ὥς ἐπανελθεῖν. εἰς τὰς ἰδίας ἐκκλησίας. ὑπὲρ πενήντης δὲ ὑποστέλλαι καὶ τοῖς ἱεροῖς καλεῖσθαι κανόνας. καὶ εἰ μὴ ἐν τῷ ὁριζομένῳ χρόνῳ ὅσα τῶν ἱερέων ὑποστέλλοισιν εἰς τὰς ἰδίας ἐκκλησίας, αὐτοῦ μὲν τῆς ἐπισκοπῆς ὧς δεῖσθαι, ἐπὶ τοῖς καλλίονας χρὸς ποιεῖσθαι καὶ τὴν ὁρὸν νόμου διωᾶμιν. τῆ αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῖς κληρικοῖς κρατοῦν.

16. Εἰ δὲ ἐπισκοπῶν εἴη ὁ κατὰ

A cias abeant. sin autem hoc ex causa fecerint necessaria, non aliter, nisi cum literis beatissimi eorum Patriarchæ, aut Metropolitani, vel Imperiali iussione hoc faciant: ita tamen ut nec illis Episcopis, qui sub beatissimo Archiepiscopo Constantinopolitano & Patriarcha sunt, liceat sine permissu eius, vel iussione nostra in urbem regiam venire. Si verò etiam eo modo Episcopus quocumque loci peregrinetur, ne supra annum ecclesiam suam relinquat.

XVI. His verò qui contra hanc dispositionem nostram vel proficiscuntur, vel ultra statutum anni spatium extra ecclesiam suam cominorantur, primum quidem sancimus, ut eis non subministrentur sumptus ab œconomis ecclesiæ suæ: deinde ut admoneantur per literas à sacerdotibus suis, quibus subiecti sunt, ut ad ecclesias suas redeant. quod si redire distulerint, secundum sacros canones euocentur: & si intra definitum tempus à sacerdotibus ad ecclesias suas non redierint, ipsi quidem episcopatu repellantur: alij autem meliores secundum vim præsentis legis ordinantur. hoc eodem & in clericis obrinente.

XVII. Si Episcopus erit qui

L iij

accusatur, Metropolitanus^A eius quæ proferentur examinare debet. Si verò Metropolitanus, beatissimus Archiepiscopus cui subest. si verò presbyter, vel diaconus, aut alius Clericus, aut Hegumenus, aut monachus, sanctissimus Episcopus cui subest, delationem examinet: & veritate examinata, & comprobata, unusquisque pro modo delicti poenis canonicis subiicitur arbitrio eius, cui rei examinatio mandata est.

cap. 6. XVIII. Ad hæc iubemus,
Nou.
137. ut omnes Episcopi & presbyteri non in recessu mentis,

sed clara & aperta voce, quæ à fidelissimo populo exaudiat, diuinam oblationem, & preces in sancto baptis-

cap. 14. ad Corinthios epistola: *Ceterum si benedixeris spiritu, qui supplet locum idiota, quomodo dicet, amen, super tuam benedictionem, quoniam quid dicas nescit: nam tu quidem benè gratias agis, sed alter non edificatur.* & rursus in ea, quæ est ad

cap. 10. Romanos sic inquit: *Corde enim creditur ad iustitiam: ore autem confessio fit ad salutem.* ob eas igitur causas conueniens est, ut preces, quæ in sancta oblatione dicuntur, &

ἡ ἁγιοσύνη, ὅθεν τοῦτον μητροπολίτην ἐξετάζειν τὰ λεγόμενα καὶ εἰ δὲ μητροπολίτης εἴη, ὁ μακαριώτατος ἀρχιεπίσκοπος ὑφ' οὗ τελεῖται· εἰ δὲ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ ἄλλος κληρικός, ἢ ἡγούμενος, ἢ μοναχός, ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑφ' οὗ οὗτοι τελούσιν, ἐξετάζειν τὰ προσεγγυόμενα καὶ τῆς ἀληθείας ἐξεταζομένης καὶ ἀποδοκνυμένης, ἕκαστον πρὸς τὸ πᾶσι καὶ κανονικοῖς ἐπιτημείοις ὑποβάλλεσθαι τὸ κρίματι τῶν ἐξετάζοντων.

ἰή. Πρὸς τοῦτοις κελεύομεν πάντας ἐπισκόπους τε καὶ πρεσβυτέρους, μή τι τὸ σεσηωπημένον, ἀλλὰ μὲν φωνῆς τῶν πιστῶν λαῶν ἐξακουομένης τῶν θεῶν προσκομιδῶν, καὶ τῶν ἐπὶ τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι προσευχῶν ποιεῖσθαι πρὸς τὸ καὶ τεύξασθαι τῶν ἀκούοντων ψυχὰς, εἰς πλείονα κατανύξιν, καὶ τῶν πρὸς τὸν δεσπότην θεὸν διανίστασθαι δοξολογίαν· οὕτως γὰρ ὁ θεὸς ἀποστόλῃ διδάσκει, λέγων ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῇ· ἐπεὶ ἐὰν ἐλογίσῃς τῶν πνύμενων ὁ ἀναπληρῶν τὸ πᾶν τῷ ἰδιώτῃ, πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὲν τῶν θεῶν ἐπὶ τῇ σὴν εὐχαριστίᾳ; ἐπὶ τῇ πλείστῃ οὖν οἶδε. σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαρισεῖς, ἀλλ' ὁ ἑστὸς ἐκ οἰκοδομεῖται· καὶ πάλιν ἐν τῇ πρὸς Ρωμαίους οὕτως λέγει· καρδίᾳ μὲν γὰρ πσεύεσθαι εἰς δικαιοσύνην, σόριαπι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. διὰ ταῦτα τοῖνυν προσήκει τῷ ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ προσκομιδῇ καὶ

τὰς ἄλλας προσεύχας μὲν Φωνῆς ^A alia clara voce à sanctissimis
 παρὰ τῶν ὁσιωτάτων Ἐπισκόπων τε
 καὶ πρεσβυτέρων, προσφέρειν τῷ
 κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ θεῷ ἡμῶν
 σὺν τῷ πατρὶ ὡς ἀγίῳ πνύματι. γι-
 νωσκόντων ὡς εἴη τὸ πούτων παρί-
 δοιεν, καὶ τῇ φοβερᾷ κρίσει τοῦ μεγά-
 λου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ λογιζόμενοι. καὶ οὐδὲ
 ἡμεῖς ταῦτα γινώσκοντες ἐφουσ- ^B
 χάσομεν, ἢ ἀνεκδίκητα καταλι-
 ποδίσκωμεν.

Ἐθ'... Απαγορεύομεν δὲ τοῖς ὁσιω-
 τάτοις Ἐπισκόποις, καὶ πρεσβυτέ-
 ροις, καὶ διακόνοις, καὶ ἀναγνώ-
 σταῖς, καὶ παντὶ ἄλλῳ οἰουδὴποτε
 διακόνῳ τάγματι, ἢ ἡμέραις
 καθέστωσι ταυλίζαν, ἢ τῶν τοιαῦτα
 παζόντων κοινωνίας, ἢ θεωρίας ^C
 χεῖν παραγγέλλομεν. εἰ δὲ τις ἐξ
 αὐτῶν τέτοιο ἀμάρτυς, κελύομεν
 τέτον. Ἐπὶ τρεῖς ἐνιαυτοὺς ἀπὸ
 πάσης διακονίας ὑποηρεσίας κω-
 λυέσθαι, καὶ μοναστηρίου ἐμβάλ-
 λεισθαι. εἰ δὲ ἐν τῷ μέσῳ χρό-
 νῳ δείξῃ ἀξίαν τῆς ἰδίου παι-
 σματὸς μετανοίαν, ἀδελφὸν εἶναι
 τῷ ἱερεῖ ἢ φ' ὃν τέτακται, καὶ
 ἐλαφροῦ τὸν χρόνον, καὶ τέτον πάλαι ^D
 τῇ ἰδίᾳ ἀποδιδόναι ὑποηρεσίαν. εἰδόν-
 των δὲ τῶν ὁσιωτάτων Ἐπισκόπων
 τοῦ ὠφελόντων ταῦτα διεκδικῆσαι,
 ὡς καὶ αὐτοὶ λόγον τῷ θεῷ ὑπὲρ
 ταύτης τῆς αἰτίας ὑφ' ἑξέοις. μήδενα
 ὃ Ἐπίσκοπον ἀκοντα καταναγκάζε-
 σθαι οἰονδὴποτε κληρικὸν ὑπὸ αὐτὸν

Episcopis, & presbyteris pro-
 ferantur domino Iesu Chri-
 sto Deo nostro cum Patre
 & sancto Spiritu. Scituris;
 quod si quid horum negle-
 xerint, & in metuendo ma-
 gni Dei iudicio, & servato-
 ris nostri Iesu Christi de his
 rationem reddent. & nos
 etiam cum hæc ad notitiam
 nostram peruenerint, non
 quiescimus, aut inulta relin-
 quemus.

XIX. Interdicimus sanctis- ^{c.10.}
 sinis Episcopis, & presbyte- ^{N.123.}
 ris, & diaconis, & lectori-
 bus, & cuicumque alij cuius-
 libet religiosi consortij, vel
 habitus constituto, ne alea
 ludant, aut socij ludentium
 fiant, vel spectatores, aut ad
 quodcumque spectaculum
 spectandi causa veniant. Si
 quis autem aduersus hæc fe-
 cerit, per tres annos omni
 sacro ministerio arceri eum
 iubemus, & in monasterium
 mitti. Quod si medio tem-
 pore dignam culpæ poeni-
 tentiam ostenderit, liceat sa-
 cerdoti sub quo constitutus
 est, & minuere tempus, &
 hunc rursus suo reddere mi-
 nisterio. Scituris sanctissimis
 Episcopis, qui hæc vindicare
 debent, quod si quid eius-
 modi scientes non vindica-
 uerint, ipsi rationem Deo
 reddituri sunt. Nullus autem
 Episcopus inuitus cogatur
 quemlibet Clericum sub se

constitutum de clero suo di- ^A ὄντα τῷ ἰδίου κλήρου ἀπολύειν.
mittere.

c. 11. d. No. XX. Omnibus autem Episcopis, & presbyteris interdici-
mus, ne quemquam ex-
communicent, antequam
causa probetur, propterquam
ecclesiastici canones hoc fie-
ri iubent. si quis autem ad-
uersus ea quemquam à sacra
communione segregauerit, ^B
ille quidem qui iniuste ex-
communicatus est, solutus
excommunicatione à maiore
sacerdote mereatur commu-
nionem: is autem qui iniuste
excommunicauit, omnibus
modis à maiore sacerdote à
communione segregabitur
quantocumque tempore illi
visum erit: ut quod iniuste
fecit, ipse iuste patiatur.

d. c. 11. XXI. Sed neque manibus
suis Episcopo licet quem-
quam cedere: hoc enim
alienum à sacerdotibus est.

d. c. 11. XXII. Si quis Episcopus
secundum ecclesiasticos ca-
nones sacerdotio pulsus ausus
fuerit ciuitatem ingredi, ex
qua pulsus est, vel de loco
exire in quo degere iussus
est, iubemus eum in mona-
sterium in alia prouincia con-
stitutum tradi, ut quæ in sa-
cerdotio peccauit, ea degens
in monasterio corrigat.

c. 12. d. N. XXIII. Clericos non aliter
ordinari concedimus, nisi
litteras sciant, & rectæ fidei,
ac honestæ vitæ sint: & ne-
que concubinam, neque na-

κ'. Πᾶσι δὲ τοῖς ἐπισκόποις, ἢ
ἐπρεσβυτέροις ἀπαγορεύομεν μὴ
ἀφορίζειν ἑνὰ τῆς ἀγίας κοινω-
νίας, πρὶν ἢ αἰτία διεχθῇ, δι' ἣν
ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες τῆτο χρεώ-
σαι κελεύουσιν. εἰ δὲ τις ἄρ' αὐτῶ-
ν τῆς ἀγίας κοινωνίας ἑνὰ χρεώ-
σῃ, ἐκείνῳ μὲν, ὅς ἀδίκως ἀπὸ
τῆς κοινωνίας ἐχωρέσθῃ, λυομένου τῆς
χωρεσμοῦ ὑπὸ τοῦ μείζοντος ἱερέως
τῆς ἀγίας ἀξιούσας κοινωνίας. ὁ δὲ ἀ-
δίκως ἑνὰ τῆς ἀγίας χωρῶν κοι-
νωνίας, ὑπὸ τοῦ ἱερέως ὑφ' ὃν τέ-
τακται χωρεθήσεται τῆς κοινωνίας,
ἐφ' ὅσον χρόνον ἐκείνῳ συνείδῃ
ἵνα ὅπως ἀδίκως ἐποίησε, δικαίως
ὑπομείνῃ.

κα'. Ἀλλ' οὐδὲ οἰκείας χερσὶν ἐ-
ξέσιν ἐπισκόπων ἑνὰ πλήθειν. τῆ-
το γὰρ ἀλλότριο ὅστιν ἱερέων.

κε'. Εἰ τις ἐλπίσῃ ἐπιβῶναι
τῆς πόλεως ἢ ἡς ἐξεβλήθη ἐπι-
σκοπος καὶ τῶν ἱεροῦ κανόνων τῆς
ἱεροσύνης ἐκβληθεὶς, ἢ κατὰ λι-
πὴν τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐκελεύσθη διά-
γειναι, κελεύομεν τῆτον μοναστήριον
ἐν ἄλλῃ ἐπαρχίᾳ κατιστῆναι ὥρα-
σθαι, ἵνα ἄπὸ ἐν τῇ ἱερωσίᾳ
ἡμῶν, διαγῶν ἐν τῷ μοναστηρίῳ
διορθώσεται.

κγ'. Κληρικοὺς ὅτε ἀλλως χρο-
νονέας συχωρῶμεν, εἰ μὴ γράμμα-
τα ἴσασιν ἐφ' ὃν πᾶσι καὶ βίον σεμνὸν
ἔχουσιν. καὶ οὐδὲ παλλακὴν, οὐδὲ φύ-

οὐ ἔχον ἢ ἔχουσι παῖδας, ἀλλ' ἢ σω-
φρόνως βιοῦντας, ἢ γαμετῶ νό-
μιμον, ἢ αὐτῶ μίαν ἢ ποσὶν
ἐγκότας, ἢ ἔχοντας, ἔ μινδὲ χήραν
διαζυγθεῖσαν ἀνδρὸς, μινδὲ ἄλλως
τοῖς νόμοις ἢ καὶ τοῖς θεοῖς κανόναν
ἀπηγορευμένην.

κδ'. Πρεσβύτερον ὃ ἐλάττωνα ἢ
τετράκοντα ἐνιαυτῶν γινέσθαι ἐκ
ἐπιτρέπουμι. ἀλλ' οὐδὲ διάκονον, ἢ
ὑποδιάκονον ἢ ἴονα ἢ εἰκοσι πέν-
τε· οὐδὲ ἀναγνώστην ἐλάττωνα ἢ δε-
καοκτὼ ἐνιαυτῶν. διακόνισαν ὃ ἐν
ἀγία ἐκκλησίᾳ μὴ χροτονείδω, ἢ-
πὶ ἐλάττων ὅστιν ἐνιαυτῶν πεσα-
ράκοντα, ἢ εἰς δευτέροις ἢ λθ' ἡ-
μοις.

κε'. Εἰ δὲ ἐν τῷ καιρῷ τῆς χρο-
τονίας τῆς κληροδοιοῦσθαι τε-
τράκοντα, ἢ βαθμῶ, κατήγορος πὶ
ἀναφάνῃ, λέγων αὐτὸν ἀνάξιον
εἶναι τῆς χροτονίας, ὑπὲρ πείδω ἢ
χροτονία, ἢ πάντα ποσὶν ἀνέτω-
σαν (τῆτο μὲν ὑπὲρ τῆς ὁξείσεως,
τῆτο ὃ ὑπὲρ τῶν ἐπιμύων) ἂ ἴνα
ἐν ταῖς τῶν ἐπισκόπων χροτονίας
ἀνωτέρω ἐδεασίσαμι.

κς'. Εἰ ὃ ὁ μέλλων χροτονεί-
δω διάκονον μὴ ἔχῃ γυναῖκα,
κατὰ ἀνωτέρω εἴρηται, ζυγθεῖ-
σαν αὐτῷ, μὴ ἄλλως χροτονείδω,
εἰ μὴ ποσὶν ἀπὸ τῆς χροτονουῦτος
αὐτὸν ἐροτηθεὶς ἐπαγγέλλῃ, δυνά-
σθαι μὲν χροτονίαν, ἔχουσι γα-
μετῆς σεμνῶς βιοῦν, ἔ δυνάμεν ἢ

A turales liberos habuerint,
aut habeant, sed qui vel cas-
tè viuant; aut qui vxorem
legitimam habuerint ha-
beantve, & ipsam vnam &
primam; neque viduam, ne-
que diuortio separatam à vi-
ro, neque aliter legibus,
vel sacris canonibus interdi-
ctam.

B XXIV. Presbyterum mino-^{cap. 13.}
rem triginta annis fieri non^{d. No.}
permittimus. Sed neque dia-
conum, aut subdiaconum
minorem viginti quinque;
neque lectorem minorem
decem & octo annis. Dia-
conissa autem in sancta ecclesia
ne ordinetur, quæ minor sit
annis quadraginta, quæve ad
secundas nuptias peruenit.

C XXV. Si tempore ordina-^{c. 14.}
tionis clerici cuiuscumque
ordinis aut gradus accusator
extiterit, qui dicat eum in-
dignum esse ordinatione, dif-
feratur ordinatione: & proce-
dant omnia (tam quæ ad co-
gnitionem, quàm quæ ad
animaduersionem pertinent)
quæ in Episcoporum conse-
crationibus superiùs sanxi-
mus.

D XXVI. Si is, qui ordinandus^{d. c. 14.}
est diaconus vxorem non ha-
beat (sicut suprà dictum est)
sibi cōiunctam, non aliter or-
dinetur, nisi priùs ab eo, qui
eum ordinat, interrogatus
promiserit, posse se post or-
dinationem sine vxore castè
viuere, nequeunte eo, qui

ordinat, ordinationis tempore diacono permittere, ut post ordinationem uxorem accipiat. quod si hoc fieri permiserit, episcopatu pellatur. si verò post ordinationem presbyter aut diaconus aut subdiaconus uxorem duxerit, eiiciatur è clero: curiæ autem ciuitatis eius, in qua clericus erat, tradatur. Si verò lector secundas nuptias contraxerit, vel separatam à viro, aut legibus, vel sacris canonibus interdictam duxerit, ad alium ecclesiæ gradum ne prouehatur. Quod si quocumque modo ad maiorem ordinem perducatur, expellatur ab eo, & priori restituatur.

- c. 15. XXVII. Sed neque apparitores clerici ordinentur, ne ex hoc venerabili domui iniuria inferatur. si verò eiusmodi personæ in clerum accenseantur, proinde quasi ordinatio facta non esset, priori conditioni restituantur: nisi fortè quis non minùs quàm annos quindecim in monastica vita transegerit: tales enim homines ordinati præcipimus. Et generaliter fancimus, nulli licere in quocumque gradu ecclesiastico constituto discedere ab eo, & laicum fieri: scituris his, qui hæc fecerint, quod cingulo, aut dignitate, aut militia, si quam habent, spoliabuntur, & curiæ ciuitatis tradentur.

A χροτονουῦν τὸ ἐν τῷ καθεστῶτι χροτονίας ἐπιτρέπειν τῷ διακόνῳ μὴ πλὴν χροτονίδου γαμετῶν λαμβάνειν. εἰ δὲ τὸτο γήνηται, ὁ ἐπιτρέψας ἐπίσκοπος τῆς ἐπισκοπῆς ἐκβαλλέτω. εἰ δὲ μὴ πλὴν χροτονίδου προσβύτερον ἢ διάκονον, ἢ ὑποδιάκονον ἀγάγηται γαμετῶν, ἐκβαλλέτω τὸ κλήρον, καὶ τῇ ταξί τῆς πόλεως ᾧραδιδώτω. εἰ δὲ ἀναγνώσης δευτέρου, ἢ διαζυχθεῖσαν ἀνδρὸς, ἢ τοῖς νόμοις, ἢ τοῖς ἱεροῖς κανόσιν ἀπηγορευμένην, μηκέτι εἰς ἄλλου ἐκκλησιαστικὸν βαθμὸν προβαίνειτω. εἰ δὲ οἰωδήποτε ἴστω εἰς μείζονα βαθμὸν προαχθεῖν, ἐκβαλλέτω αὐτὸν, & τῷ προτέρῳ δόποκαδιστάτω.

C κζ'. Ἀλλὰ μηδὲ ταξιώτας κληρικοὺς γίνεσθαι· ἵνα μή τις ἐκ τούτου τῷ διαγέῃ οἴκῳ ὕβρις προσήκη. εἰ δὲ τοιαῦτα πρὸς ὅσους ἐν κλήρῳ κατὰ γὰρ, ὡς μὴ γνομένης τῆς χροτονίας τῇ ἰδίᾳ τύχῃ δόποκαδιστάδωσαν, πλὴν εἰ μὴ ὡς εἰκὸς μοναχικὸν βίον περὶ αὐτῶν ἐκ ἐλαπίον δεκαπέντε ἐνιαυτῶν διελύουσε. τὸν τοιούτοις γὰρ χροτονεῖσθαι κελεύομεν. καὶ γνηκῶς νομοθετῶμεν, μηδενὶ ἔξῃναι ἐν οἰωδήποτε ἐκκλησιαστικῷ βαθμῷ καθεστῶτι ἀναχωρεῖν ἔξ αὐτοῦ, & κοσμικὸν γίνεσθαι, ἐπισταυμένων τῷ οὕτω ποιούτων, & ὅτι τὸ ὡς εἰκὸς ἐπικειμένης αὐτοῖς ζώνης, ἢ ἀξίας, ἢ στρατείας γυμναθῆσονται, & τῇ ταξί τῆς ἰδίας πόλεως ᾧραδιδῶσονται.

κη'. Αλλ' οὐδὲ κληρικόν οἰσθῆ-
ποτε βαθμὸς δίδοναι π' ἐκείνῳ ὑφ'
οὗ χροτονεῖται, ἢ ἄλλῳ οἰσθῆποτε
πρωτόπῳ συγχωροδύμῳ· μόνας δὲ
παρέχιν αὐτὸν τὰς σιωνδεῖας τοῖς
τῷ χροτονοῦντι ὑπορετουμένοις,
καὶ ἔξ' ἐδοῖς κομιζομένοις, ἐνὸς ἐν-
αυτῆς διαλείπειν ὑπερβαίνουσας. ἐν
τῇ ἀγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ ἐν ἣ κατε-
τάσσεται τὸ πλῆθος πληροῦν λατρυ-
γίαν, καὶ μηδὲν παντελὺς τοῖς ἰδίῳις
συγκληρικοῖς δίδοναι ὑπὲρ τῆς ἰδίας
ἐμφοδεῖας, μηδὲ διὰ ταῦτ' αὐτῶν
αἰπῶν, τῶν ἰδίων ὀφθαλμῶν ἀπο-
στρέφειν, ἢ τῶν ἄλλων μεριμνῶν
αὐτὸν.

κθ'. Αλλὰ μηδὲ ξενόδοχον ἢ πτω-
χότροφον, ἢ νοσοκόμον, ἢ ἄλλου οἰ-
σθῆποτε βιαροῦ οἴκου διοικητῶν,
ἢ οἰσθῆποτε ἐκκλησιαστικὸν φρόνι-
σμα χεῖροντα, δίδοναι π' ἐκείνῳ
ὑφ' οὗ πωροβάλλεται· ἢ ἄλλῳ οἰ-
σθῆποτε πρωτόπῳ ὑπὲρ τῆς ἐμπι-
στευδεῖσης αὐτῷ διοικήσεως· ὁ δὲ πα-
ρὰ ταῦτα ἀπὸ διετυπώσεων, ἢ
διδού, ἢ λαμβάνων, ἢ μεσίτης γι-
νόμενος, τῆς ἱεροσύνης, ἢ τοῦ τῆς
κλήρου, ἢ τῆς ἐμπιστευδεῖσης αὐτῷ οἰ-
σθῆποτε διοικήσεως γυμνωθῆσεται
τῶν δεδωμένων ἐκδικουμένων τῷ
βιαροῦ τόπῳ, οὐκ ἐν τῷ τοιοῦ-
τον πωροσώπον τῷ χροτονίᾳ, ἢ
φρόνισμα, ἢ διοίκησιν ἔλαβεν·
εἰ δὲ κοσμικὸς εἴη ὁ λαμβάνων,
ἢ μεσίτης γινόμενος, τὸ δοθέν δι-
πλοῦν ἀπαχθήσεται, καὶ τῷ βια-

XXVIII. Sed neque cleri-
cum cuiuscunque gradus
dare aliquid ei; a quo ordi-
natur, vel alij cuicumque
personæ concedimus, sed so-
las consuetudines præstare
ministris ordinantis ex more
præstandas; quæ tamen vnius
anni diaria non excedant. In
sacratissima verò ecclesia in
qua ordinatur, ut diuinum
compleat ministerium, nihil
omnino conclericis suis præ-
stet pro sua insinuatione, ne-
que ob id propriis solatiis,
vel aliis portionibus defrau-
detur.

XXIX. Nullus neque xe-
nodochus, neque ptochotro-
phus, neque nosocomus, ne-
que alterius cuiuscunque re-
ligiosæ domus administrator,
vel qui qualemcumque eccle-
siasticam curam gerit, det ali-
quid ei, a quo promouetur,
aut cuicumq; alij personæ pro
commissa sibi administratio-
ne. Qui autem præter hæc
quæ disposuimus, vel aliquid
dederit, vel acceperit, vel me-
diator rei factus fuerit, sacer-
dotio, siue clero, & commissa
sibi administratione spoliabi-
tur: his quæ data sunt loco re-
ligioso vindicandis, cuius or-
dinationem, vel curam, vel
administrationem suscepit.
Sin autem laicus sit, qui ac-
ceperit, vel mediator factus
fuerit, quod datum est, in
duplum exigetur, & religio-

lo loco, in quo ordinationem accepit, præsterur.

d.c.16. XXX. Si clericus, cuiuscumque gradus, siue administrator, cuiuscumque religiosi loci, vel ante ordinationem, vel postea voluerit aliquid rerum suarum offerre ecclesiæ in qua ordinatur, vel loco, cuius administratio- nem, vel curam suscepit, non solum non prohibemus id fieri, sed etiam adhorramur, ut ea pro salute animæ suæ faciant: nos enim illa tantum dari prohibemus, quæ specialiter quibusdam personis præstantur.

cap.17 XXXI. Si seruus^d sciente, & non contradicente domino in clerum alleetus sit, hoc ipso liber & ingenuus fiat: si enim ignorante domino ordi- natio facta fuerit, liceat domino intra anni spatium, & quidem vnus tantum, conditionem eius probare, & seruum suum recipere, sin autem seruus sciente, vel ignorante domino, secundum ea, quæ diximus, ex ipsa in clerum allectione li- bertatem adeptus postea mi- nisterium ecclesiasticum reliquerit, & ad laicorum vi- tam transferit, domino suo in seruitutem tradatur. Ad- scriptitios autem in ipsis tan- tum possessionibus, in quibus cæsi sunt, clericos fieri etiam inuitis dominis concedimus:

A γαί τόπω, ἢ ἐν ᾧ πῶς χρηροπονίῳ ἔλαβε ὡρεχέσθω.

λ'. Εἰ δὲ ποτὲ πρὸς κληρικὸς οἰου- δὴποτε βαθμὸς, ἢ διοικητὴς οἰουδὴ- ποτε διαγροῖς οἴκῃ, ἢ πρὸς τῆς χροπο- νίας, ἢ μὴ τῶν ταῦτα, βουλευθῇ πρὸς ἰδίων πραγμάτων πρὸς παρα- γὰν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν ἣ ἡ χρηροπονείται, ἢ τῶ τόπω, οὗ ἐν τῷ πῶς διοίκησιν, ἢ πῶς φρονήσῃ ἀναδέχεται, οὐ μόνον οὐ καλὸν οὐδὲν τὸ γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ μάλλον πρὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐ- τοῦ τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ἰδίας ψυχῆς ποιεῖν. ἡμεῖς γὰρ ἐκεῖνα μόνον δίδωμεν καλὸν οὐδὲν, ἃ τινὰ ἰδικοῖς πρὸς τῶν τοιούτων ἔχεται.

C λα'. Εὰν δοῦλος εἰδὸς καὶ ἐκ ἀν- πλέροντος τῷ δεσπότῳ ἐν κλήρῳ κα- ταλείπῃ, ἢ αὐτὸν τὸ καταλείπειν ἐλάβῃ, καὶ ἀγροῦς ἔσῃ· εἰ γὰρ ἀ- γροῦς τῷ δεσπότῳ ἡ χροπονοία γέ- νηται, ἢ ἔσῃ τῷ δεσπότῳ, εἴσῃ πρὸς θεομίας ἐν αὐτῷ καὶ μόνον πῶς τῷ χρω- ποπονίῳ, καὶ τῷ ἰδίῳ δοῦλον ἀνα- λαμβάνειν. εἰ δὲ δοῦλος εἴτε εἰδὸς, εἴτε ἀγροῦς τῷ δεσπότῳ, κατὰ πρὸς εἰρήκαρδον, ἐκ τῷ καταλείπειν τῷ κλήρῳ ἐλάβῃ, καὶ οὐδὲν τῷ ἐκ- κλησιαστικῷ ὑπηρεσίῳ καταλεί- ποι, καὶ εἰς τὸ κοσμικὸν μετέλθοι βίον, τῷ ἰδίῳ δεσπότῳ εἰς δουλείᾳ πρὸς διδόν. τοῖς γὰρ ἐναπογράφοις ἐν αὐ- τῇς μόναις ταῖς κτήσεσιν, ἐν αἷς εἰσιν ἐναπογράφοι, κληρικὸς καὶ πρὸς γῶ- μίῳ τῷ δεσπότῳ γίνεσθαι συχωρεῖται.

ἐφ' ᾧ μὲντοι ὥστε κληρικοὺς αὐ-
τῶν γινόμενοις, πλὴν ἑπικειμένῳ
αὐτοῖς γεωργίαν πληροῦν.

λβ'. Εἴ τις ἐκτὸς οἴκου κατε-
σθλάσῃ, ἢ βουλευθείη ἐν αὐτῷ κλη-
ρικοὺς προβάλλεσθαι, ἢ αὐτὸς, ἢ οἱ
τοῦτου κλήρονόμοι, εἰ τὰς δαπάνας
αὐτοῖς τοῖς κληρικοῖς χρηγῶσι, καὶ
ἀξίους ὀνομάσωσι, τῶν ὀνομαζέν-
τας χροτονεῖσθαι. εἰ δ' αὖτ' αὐ-
τῶν ἑπικειμένων ὥς ἀνάξιους κω-
λύουσιν, αἱ δὲ καὶ καλὸν χροτονη-
σθῶν, πλὴν καὶ τὰ οὗτω τῶν πᾶν. ἑπὶ
ταῦτα ἑπισκοπος, οὗς αὖ νομίσῃ
καλλίονας προβάλλεσθαι φρόνη-
ζέτω. Θεοπίστοι δὲ τῶν ἐκτὸς ἐκ-
σῆταις κληρικοῖς τὰς ἰδίαις ἐκκλη-
σίαις ἑπικειμένους, καὶ πᾶσαν αὐτοῖς
ἀρμόζουσαν ἐκκλησιαστικὴν ὑπορε-
σίαν πληροῦν, τὴν κατὰ τὴν τοῦ
τῆς ἐκείνης πόλεως ὁριωτάτου ἑπι-
σκοποῦ, ἢ τῶν ταῦτα μὴ παραφυ-
λάττοντας κανονικῶς ἑπιπύειν ὑπο-
βάλλοντες. οὐ μὲν, οὐδὲ ἐκκεί-
μενως προσηκεί· γίνεσθαι τὰς τῶν
κληρικῶν χροτονίας.

λγ'. Τοὺς δὲ πρεσβυτέρους, ἢ διακόν-
ους, ἢ ὑποδιακόνους, καὶ ἀναγνώστας,
καὶ ψάλτας, οὗς πάντας κληρικοὺς
καλεῖται, τὰ πράγματα ἐφ' οἷον
δήποτε ἔσονται εἰς τὴν αὐτῶν διαποτίδω
πείθειν, ἔχοντες ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐξου-
σίαν προσέτιμον, καὶ οἱ ὁμοιότητι τῆς
στρατιωτικῆς περὶ καλίας, ὥστε διώσθαι
αὐτῶν καὶ δωρεῖσθαι καὶ νόμοις, καὶ ἐπὶ
αὐτοῖς διαπείσθαι, εἰ καὶ ὑπὸ τῆς γονέων

Basil. Tom. I.

ita tamen ut clerici facti ni-
hilominus impositam sibi
culturam adimpleant.

XXXII. Si quis oratorium ^{cap. 18}
ædificauerit, & voluerit in
eò clericos promoueri, vel
ipse, vel heredes eius, si sum-
ptus clericis administrent,
& dignos nominauerint,
nominati ordinentur. si verò
qui ab ipsis electi sunt, eos
tanquam indignos diuini ca-
nonis ordinari prohibebunt,
tunc locorum sanctissimus
Episcopus, quos meliores du-
xerit, promoueri curet. San-
cimus autem, ut reuerendissi-
mi clerici in suis ecclesiis per-
maneant, & omne ministe-
rium ecclesiasticum eis com-
petens adimpleant, id anqui-
rente cuiusque ciuitatis reli-
giosissimo Episcopo, qui eos,
qui hæc non custodierint, ca-
nonicis poenis subdet. Enim-
uerò neque effusas de cætero
clericorum ordinationes fieri
conuenit.

XXXIII. Presbyteri, diacono- ^{cap. 19}
ni, & subdiaconi, cantores,
& lectores, qui omnes cleri-
corum appellatione censentur,
ut res quæ quocumque
modo ad eorum dominium
peruenerint, sub potestate
sua habeant præcipimus, ad
similitudinem castrensis pec-
culij, ut liceat eis donare se-
cundum leges, & de his re-
stari, quamuis in parentum

M

potestate sint : sic tamen ut parentes eorum legitimam portionem ferant.

c. 10. XXXIV. Religiosissimi presbyteri & diaconi si in causa pecuniaria falsum testimonium perhibuisse deprehendantur, sufficiet si pro tormentis per tres annos à diuino ministerio separentur, & monasteriis tradantur. Pro criminalibus autem causis si falsum testimonium dixerint, præcipimus ut clericatus honore denudati legitimis poenis subdantur. cæteri autem in alios ecclesiasticos ordines relati, si falsum testimonium in quacunque causa siue pecuniaria, siue criminali dixisse conuincantur, non solum clero, & ordine ecclesiastico pellantur, sed & tormentis subiiciantur.

c. 11. XXXV. Si quis contra clericum, aut monachum, aut diaconissam, aut monastriam, aut ascetiam aliquam habeat actionem, adeat prius sanctissimum Episcopum, cui eorum unusquisque subditus est. ille verò rem inter ipsos diiudicet : & si quidem vtraque pars iudicatis acquieuerit, magistratus executioni ea tradere debet. Si verò vnus ex litigatoribus rei ab Episcopo iudicatæ contradicat, intra dies à constitutione definitos præses prouinciæ ex integro rem co-

A εἶσιν ἔξοισίν. οὕτω μὲντοι γε εἴς τὸν γονεῖς αὐτῶν τὸ νόμιμον μέρος κομίζεσθαι.

λδ'. Τοῖς δὲ ἐκκλησιαστικοῖς πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις, εἰ ἐβρεθῆεν ὑπὸ χρηματικῆς αἰτίας ψευδομδρτυρήσαντες, ὅρκους ἀπὸ βασιλέων ἢ πρὸς τοὺς ἐνιαυτοὺς χρεώζεσθαι ἢ θείας ὑποηρεσίας, καὶ μοναστηρίοις παραδίδοσθαι. ὑπὸ ἧ' ἐκκλησιαστικῶν αἰσῶν, εἰ ψευδομδρτυρίαν εἴποιεν, τῆς ἐν τῷ κλήρῳ ἀξίας γυμνομήνους, τῆς νομίμοις ὑποβάλλεσθαι ποιναῖς περὶ τὸν νόμον. εἴς τὸν ἅγιον εἰς τῆς ἄλλης ἐκκλησιαστικῆς τάξεσιν ἀναφερομήνους, εἰς πλάσιν μδρτυρίαν ἐν οἰωδῇ ποτε περὶ χρηματικῆς, εἴτε χρηματικῆς, εἴτε ἐκκλησιαστικῆς εἰρηκέναι διελέχθαι, μὴ μόνον τὴν κλήρου ἀλλὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἐκβάλλεσθαι, ἀλλὰ καὶ βασιλεῖς ὑποβάλλεσθαι.

λέ'. Εἰ τις κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἢ μοναχικὴν ἢ διακονίαν, ἢ μοναστείαν, ἢ ἀσκητείαν, ἔχῃ τινὰ ἀγῶνα, διδάσκειτω περὶ τὸν Ἐπίσκοπον, ὃς τὴν περὶ τὸν τοῦτον ἕκαστος ὑποκίπτει. ὁ δὲ τὸ περὶ τὸν μετὰ αὐτῶν διακρινέτω. καὶ εἰ κρίνῃ τὰ δέοντα τοῖς μέρεσιν ὁ Ἐπίσκοπος, ὁφείλει ὁ δέχων ἐκβιάσθαι τὰ ἀπὸ τῆς κατὰ δίκης. εἰ δὲ ἐν τῇ μερῶν ἀντίπῃ τῇ κρίσει τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐντὸς τῆς ὁρισμένων τῇ διατάξει ἡμερῶν, ἀναψηλαφάτω αὐτῶν ὁ τῆς ἐπαρχίας

ῥέχων. καὶ εἰ ὅροι πλεὺν κρίσιν ὀρθῶς ἁγνοσκατ : & si rectè iudica-
 γησόμεν, & ψήφου ἰδίας ταύτῃ
 βεβαιούτω, & μὴ ὑποκείδω ἐκ-
 κλήτω. εἰ δὲ μέμνηται αὐτῷ, ἵνα
 ψηφίσῃται αὐτὸς ὁ ῥέχων, ὡς αὐ-
 οῖηται. εἰ μὲντοι γὰρ ἐκ βασιλικῆς κε-
 λύσεως, ἢ δικαστικῆς προσαγγελίας
 ἐπίσκοπος κρίνῃ μεταξὺ οἰωνδῆπο-
 τε προσώπων, ἢ ἐκκλητικῶν ἐπὶ
 πλεὺν βασιλείᾳ, ἢ ἐπὶ ὧν ὁραπέμ-
 ναντα πλεὺν ὑπόδεισιν ἀναφερέτω.
 λς'. Εἰ δὲ πρὸς ὑπὲρ χρηματικῆς αἰ-
 πίας κατὰ τὴν τῶν μνημονευθέντων
 προσώπων ἐναγωγὴν ἔχῃ τινὰ, καὶ
 ὁ ἐπίσκοπος ὑπὲρ αὐτῶν μεταξὺ αὐ-
 τῶν δικάσῃ, ἄδικαν ὁ ἐνάγων ἐχέ-
 τω τῷ πολιτικῷ ῥέχοντι προσέειναι.
 εἰ δὲ ἐκκλησιαστικὸν εἴη τὸ πρᾶ-
 γμα, μηδεμίαν κοινῶν ἔχουσιν
 ὧν πολίτικοι ῥέχοντες πρὸς πλεὺν
 τοιαύτῃ ἐξέτασιν. ἀλλ' ὧν ὁσιώτα-
 τοι ἐπίσκοποι καὶ τῶν ἱεροῦ κανό-
 νας τῷ πρᾶγματι πέρας ἐπιτιθε-
 τωσιν.

λζ'. Ὑπὲρ δὲ πασῶν τῶν αἰπῶν,
 εἴτε πρὸς τῷ ἰδίῳ μητροπόλει, εἴ-
 τε πρὸς τῷ πατριάρχῃ, εἴτε πρὸς
 ἄλλοις οἰοισδῆποτε δικασταῖς ἐπίσκο-
 ποι ἐνάγονται, μηδεμίαν ἐγγύην ἢ
 ὁμολογίαν ὑπὲρ τῆς δίκης ἀπατεί-
 δωσιν· οὕτω μὲν τοι, ἵνα & αὐτοὶ
 ἀπουδάσωσι τὴν ἐπαρρησίαν αὐτοῖς
 αἰπῶν αὐτῶν διδουμένων.

λη'. Εἰ τινας ὧν ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι τῆς
 αὐτῆς συνόδου, ἀμφισβητήσιν πᾶσι
 πρὸς ἀλλήλους ἔχουσιν, πρότερον οὐκ

Basil. Tom. I.

agnoscat : & si rectè iudica-
 rum compererit, suo calculo
 id confirmet, & prouocare
 non liceat. si verò reprobet,
 præses arbitrio suo rem diri-
 mat. Si tamen Episcopus ex
 imperiali iussione, vel iudi-
 ciali præcepto iudicauerit
 inter quascumque personas,
 prouocatio ad Imperatorem,
 aut ad eum, qui causam de-
 legauit, referatur.

XXXVI. Si quis de pecu- d. c. 121
 niaria causa aduersus memo- §. 2.
 ratas personas actionem ali-
 quam habuerit, & Episco-
 pus inter ipsos iudicare dis-
 rulerit, liceat actori publi-
 cum & ciuilem iudicem adire.
 si verò de negotio eccle-
 siastico agatur, non ciuiles
 magistratus, sed religiosissi-
 mi Episcopi secundum sa-
 cros canones negotio finem
 imponant.

XXXVII. Pro quibuscum- c. 121
 que autem causis Episcopi
 conueniantur, siue apud suum
 Metropolitanum, siue apud
 Patriarcham, siue apud alios
 quoscumque iudices, nulla ab
 his fideiussio, aut cautio pro
 lite exigatur: sic tamen ut
 & ipsi eurent illatis accusa-
 tionibus semetipsos liberare.

XXXVIII. Si inter re- d. c. 121
 ligiosissimos Episcopos ec-
 iusdem synodi, controuer-
 sia emerferit, prius Me-

M ij

tropolitanus eorum cum aliis duobus de sua synodo Episcopis rem iudicet: & si utraque pars iudicatis non acquiescat, tunc beatissimus Patriarcha eos audiat.

c. 23. XXXIX. Iubemus ut heredes eorum, quibus administratio religiosi loci commissa est, similiter & rationibus, & exactionibus subiciantur.

c. 27. N. 79. & 83. XL. Clerici & monachi apud eosdem conveniuntur sine iniuria admoniti, nimirum apud Episcopos. Nullam autem monacham, vel ascetiam de monasterio extrahi volumus, sed procuratorem ab his constitui, qui de negotio respondeat. Monachis verò liceat siue per se, siue per procuratores suos, proprias, vel monasterij causas agere. Scituro iudice, vel executore, qui hæc transgressus fuerit, quod & cingulo spoliabitur, & poenam quinque librarum auri præstabit, executore insuper tormenta passuro, & in exilium mittendo: religiosissimis locorum Episcopis prospecturis, ut nihil his contrarium fiat. Magistratu verò vindictam imponere differente, Episcopus ad scientiam nostram referat.

c. 18. XLI. Sportularum verò nomine nullam personam in quocumque ecclesiastico or-

A ἱεροπόλιν αὐτῶν μὴ ἑτέρων δύο ἐκ τῆς ἰδίας συνόδου Ἐπισκόπων τὸ πρᾶγμα κρινέτω. καὶ εἰ μὴ ἐμμείνη ἑκάτερον μέρος. τοῖς κεκριμένοις, πτωχεῶτα ὁ μακαριώτατος πατριάρχης μεταξὺ αὐτῶν ἀκροάστω. λθ'. Κελεύομεν τοὺς κληρονόμους τῶν διοικητῶν καὶ τοὺς ὁμοίον ἔχον καὶ τοῖς λογισμοῖς καὶ ταῖς ἀπαιτήσεσιν ὑποκείμεναι.

μ'. Οἱ κληρικοί καὶ οἱ μοναχοί, καὶ δὲ αὐτῶν ἐνάγονται ἀνυβέλτως ὑπομνησκόμοι, δηλαδὴ πρὸς τοῖς Ἐπισκόποις. μηδεμίαν ὃ μοναστήριον, ἢ ἀσκήτειον τῶν μοναστηρίων ἀφέλκεσθαι, ἀλλ' ἐν πολλῇ αὐτῶν προβάλλεσθαι, τὰ ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἀποκρινόμενον. τοῖς ὃ μοναχοῖς, ἔξέσω εἴτε δι' αὐτῶν, εἴτε δι' ἐντολέων τῆς ἰδίας, ἢ τῆς μοναστηρίου δίκας ἀράγειν. εἰδοὺς τὰ ταῦτα παραβαίνοντες δικασοὺς, ἢ ἐκβιβασοὺς, ὡς ἐν τῇ ζώνῃς γυμνωθήσεται, ἐκ ποινῇ πέντε χρυσίου λιζῶν εἰσπραχθήσεται. ἢ ἐκβιβασοὺς δηλονότι ἐ βασιλεῦσι ὑπομνησόμενοι, ἐκ εἰς ἑξορίαν πεμπομένου. καὶ τὸν τόπον ὁσιωτάτων Ἐπισκόπων προνοουμένων, ἵνα μηδὲν τούτων ἐν δυνάμει γίνηται. τὰ δὲ ἄλλοις πλεονέκτησιν ἀναβαλλομένου Ἐπιστάτην, εἰς ἡμετέραν εἰδήσιν ὁ Ἐπίσκοπος ἀναφέρειτω.

μα'. Συνηθῶν ὃ ὀνόματι πάντων πρὸς ὁσὺν ἐν οἰαδὴ ποτε ἐκκλησιαστικῇ ἱε-

Ξεῖ καὶ ἀλεξάνδρου καὶ πρὸς τοῖς
 τοῖς διακονίᾳ, ἔ μοναχόν, ἔ ἀ-
 σκήτειον ἔ μονάστηον ὑπὲρ πάσης
 ἐκκλησιαστικῆς, ἢ χρηματικῆς αἰτίας,
 ὅσης αὐτὸ εἴη ποσότητος, εἴτε ἀπὸ κλη-
 ρικοῦ, εἴτε ἀπὸ τινος ἐν στρατείᾳ κα-
 τ' ἀλεξάνδρου, ὑπόμνησιν δέξονται·
 ἢ ἐν αἷς διαγροῖσιν, οὐ πλέον τεσ-
 σαράων κέραιων συγχωροδύνου δι-
 δόναι. εἰ δὲ πρὸς ἡμετέρας καλῶ-
 σεως, ἢ δέχονται, ἢ μακαριώτα-
 του πατριάρχου σαλεις ἐκβίβας
 εἰς ἄλλας ἐπαρχίας ὑπόμνησιν
 πρὸς ἀρχιεπίσκοπον ἢ τῶν μοναχῶν
 τῶν πρὸς ὧν, μὴ πρὸς αὐτὸν ἐνός
 νομίματος κομίζεσθαι. εἰ δὲ καὶ ὑπὲρ
 μιᾶς ἔ τῆς αὐτῆς αἰτίας πολλοὶ ἐκ
 τῶν μοναχῶν τῶν πρὸς ὧν
 ὑπόμνησιν συμβαίη, ἐνός καὶ
 μόνου πρὸς ὧν ὑπὲρ πάντων σωτη-
 ρείας κομίζεσθαι δεῖται.
 μβ. Ἐπίσκοπος ὁ ὑπὲρ τῶν πρὸς ὧν
 τῶν ἰδίᾳς ἐκκλησίας μηδεμίαν
 μεθοδείᾳ, ἢ ὀχλοῖν ὑφίστασθαι
 σιωπείας δὲ μηδὲ εἰ ὑπὲρ τῶν ἰδικῶν
 ὑπόμνησιν ἀπατεῖσθαι. τὰς ἐναγω-
 γὰς δὲ ἡ αὐτὴ καὶ τῶν ἐκκλησίας προ-
 πτερίδας, τῶν οἰκονομῶν ὑποδεχο-
 μένων, ἢ ἐκείνων οἵτινες ἐπὶ ταύτῃ
 τῇ αἰτίᾳ πρὸς βληθεῖεν. ὁ δὲ πρὸς
 ταῦτα εἰς πρὸς αἷς σιωπείας πολὺν
 ἐν διπλῶν ὅπρ' ἐλάβε τῶν ἀπατηθέν-
 τιν πρὸς ὧν ἀποδοῦναι σιωπεί-
 σθαι. ἔ εἰ μὴν στρατεύεται, ἔ πλὴν ζώ-
 νειν ἀπολλύτω· εἰ δὲ κληρικός εἴη
 ἐκβαλλέσθαι.

Basil. Tom. I.

A dine constitutam: item dia-
 conissam, & monachum, &
 ascetiam; & monacham pro
 quacunque criminali, vel
 pecuniaria causa, cuiuscum-
 que sit quantitatis, siue à cle-
 rico, siue ab aliquo militante
 admonitionem susceperint;
 siue in regia vrbe, siue in pro-
 uinciis, in quibus degunt;
 B ultra quatuor siliquas dare
 concedimus. Si verò ex no-
 stra iussione, vel magistratus,
 vel beatissimi Patriarchæ mis-
 sus executor in alias prouin-
 cias admonitionem obtule-
 rit alicui memoratarum per-
 sonarum, non ultra solidum
 accipiat. Quòd si in vna ca-
 demq; causa plures ex memo-
 ratis personis admoneri con-
 tingat, vnicam tantummodò
 personam consuetudines pro
 omnibus præstare sancimus.

XLII. Episcopus verò pro d.c.28.
 rebus ecclesiæ suæ nullam
 executionem, vel molestiam
 patiatur. Consuetudines au-
 tem nec pro suis negotiis ad-
 monitus, præster: actiones
 videlicet, quæ contra eccle-
 siam proponuntur œcono-
 mis excepturis; vel his qui in
 hac causa prepositi sunt. Qui
 verò aduersus hæc consuetu-
 dines exigere ausus fuerit, in
 duplum quod acceperit ei à
 quo exegit reddere compell-
 latur: & militans quidem,
 cingulum amittat: clericus
 autem, à clero expellatur.

M iij

c. 29. XLIII. Presbyteris & diaconis, & subdiaconis, & aliis omnibus in clerum allectis uxores non habentibus secundum sacros canones, interdiciamus & nos pro tenore sanctorum canonum, ne mulierem aliquam superinductam habeant: excepta tamen matre, & filia, & sorore, & aliis personis, quæ omnem suspicionem effugiunt. Si quis autem aduersus hanc observationem mulierem in domo sua habuerit, quæ potest ei suspicionem inferre, & semel & iterum vel à suo Episcopo, vel à conclericis suis admonitus, ne cum tali muliere habitet, eam noluerit è domo sua eiicere, aut emergente accusatore probatus fuerit inhonestè cum eiusmodi muliere conuersari, tunc Episcopus eius secundum ecclesiasticos canones clero eum eiiciat. Episcopum verò nullam omninò mulierem habere, aut cum ea habitare permittimus. sin autem probatus fuerit hoc non obseruasse, episcopatu deiiciatur: ipse enim sacerdotio indignum se ostendit.

c. 30. XLIV. : Diaconissam verò nullo modo cum viro ex quo inhonestæ vitæ suspicio possit emergere, habitare concedimus. sin verò hoc non obseruauerit, sacerdos cui sub-

A μγ'. Τοῖς δὲ πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις, καὶ ὑποδιακόνοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐν κλήρῳ τεταγμένοις, μὴ ἔχουσι γαμετάς καὶ τοῦ θεοῦ κανόνας, ἀπαγορεύομεν καὶ ἡμεῖς καὶ πλεονέχουσι τοῦ θεοῦ κανόνων διατάγματι, γυναικὰ ἵνα ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἐπέστακτον ἔχον. δίχα μύθοι μὴ ἔσονται, καὶ θυγατέρας, καὶ ἀδελφῆς, καὶ τῶν ἄλλων προσώπων, ἃ ἵνα πᾶσαν ὑποψίαν ἐκφύγῃ. εἴ τις δὲ παρὰ ταῦτα πλεονέχῃ παρὰ φυλακὴν γυναικὰ ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ᾗ, ἥτις διατάγματι αὐτῷ ὑποψίαν ἐπάγει, καὶ ἀπαξ, καὶ δις, ἢ ὑπὸ τῆς ἰδίου ἐπισκοπῆς, ἢ ὑπὸ τῶν ἰδίων συγκληρικῶν ὑπομνηθεὶς, ὥστε μὴ τοιαύτης γυναικὸς μὴ οἰκεῖν, ἐμβαλεῖν αὐτὴν ἐκ τῆς ἰδίου οἴκου οὐ δεήσει, ἢ κατηγοροῦ φαινομένου ἀποδεχθῇ ἀσέμνως μὴ τῆς τοιαύτης γυναικὸς ἀναστέφεται, πτωχεύει, ὁ ἐπίσκοπος αὐτὸν καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κανόνα τῆς κληροῦ αὐτὸν ἐμβαλλέτω. ἐπίσκοπον δὲ μηδεμίαν παντελῶς γυναικὰ ἔχον, ἢ μετ' αὐτῆς οἰκεῖν συγχωροῦμεν. εἰ δὲ ἀποδεχθῇ τὸ τοιοῦτον παρὰ φυλάξας, ὁ ἐπίσκοπος ἐμβαλέτω· αὐτὸς γὰρ ἑαυτὸν ἀνάξιον δείκνυσιν ὅτι ἱεροσύνης.

D μδ'. Διακονίσσαν δὲ οὐδενὶ ἄνθρωπῳ μὴ ἀνδρὸς, ὅτι οὐ διατάγματι ἀσέμνου βίου ἀναφύεται ὑποψία, οἰκεῖν συγχωροῦμεν. εἰ δὲ ταῦτα μὴ φυλάξῃ, ὁ ἱερεὺς ὑφ' ὃν τέ-

πακται, ὑπομιμνησκέτω πάντων, ^A ἵνα πᾶσι ἔργοις ^Φ τοιοῦτον ἄνδρα ἐκβάλλῃ τῆς ἰδίου οἴκου. εἰ δὲ τὸτο ὑπὲρῃται πορᾶσαι, τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑποηρεσίας, καὶ τῶν ἰδίων διαλείων ἀλλοτελουμένη, ἐν μοναστείῳ ᾧραδοῦσθαι, καὶ κεῖ πάντα τῆς ἰδίας ζωῆς χρόνον ^Φ διατελείτω. τῶν πορᾶμάτων αὐτῆς, εἰ μὲν παῖδας ἔχοι, μεταξὺ αὐτῆς καὶ κείνων ^Β καὶ ^Φ ἀριθμὸν τῶν πορᾶσάντων διαιρουμένων. ἵνα τὸ ἀρμόζον τῇ αὐτῇ γυναικὶ μέρος, τὸ μοναστήριον λαμβάνον, πάντων ἀποτρέφοι. εἰ δὲ μὴ ἔχοι παῖδας, πᾶσα ἡ αὐτῆς περιουσία μεταξὺ τῆς μοναστείου, ὅπου ἐμβάλλεται, καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐν ἧς πορᾶτον ἐπέτακτο, ἕξ ἴσης μοίρας διαμερίσθαι.

^C με. Εἰ τις τῶν θείων μυστηρίων, ἢ τῶν ἄλλων ἁγίων λειτουργιῶν ἐπιτελουμένων, ἐν ἁγία εἰσελθὼν ἐκκλησία, ἢ τῷ ἐπισκόπῳ, ἢ τοῖς κληρικοῖς, ἢ τοῖς ἄλλοις ὑποηρεσίας τῆς ἐκκλησίας, ὕβρεως πᾶραγῃ, κελδορικῶν τῶν βασιλεῶν ὑπομεῖναι, καὶ εἰς ἕξορίαν πεμφθῆναι. εἰ δὲ καὶ αὐτὰ τὰ θεία ^D μυστήρια, καὶ τὰς θείας λειτουργίας πορᾶσαι, ἢ ἐπιτελεῖσθαι κωλύσει, κεφαλικῶς τιμωρεῖσθαι. Τοῦ αὐτοῦ δὲ ἐπὶ ταῖς λιταῖς, ἐν αἷς ἢ ἐπισκοποὶ, ἢ κληρικοὶ διελσκόνται φυλαττομένου ἵνα εἰ μὲν ὕβριν μόνον ποιήσῃ, βασιλεῖς δὲ ἕξορίαν ᾧραδοῦν. εἰ δὲ καὶ τὴν λιτὴν διασκεδάσῃ, κεφα-

^A dita est, eam admoneat, ut omnibus modis talem virum domo sua eiiciat. si hoc facere distulerit, ecclesiastico ministerio, & diariis suis spoliata monasterio tradatur, & illic omnem vitam suam transigat: bonis eius si quidem liberos habeat inter ipsam & illos pro numero personarum diuidendis, ut competens ipsi mulieri portio monasterio addicatur, & eam alat. si verò liberos non habeat, omnis eius facultas inter monasterium in quod coniicitur, & ecclesiam in qua prius ordinata fuerat, æqua lance diuidatur.

^C XLV. Si quis cum diuina ^{c. 31.} mysteria, vel alia sancta ministeria celebrantur, sanctam ecclesiam ingressus Episcopo, vel clericis, aut aliis ecclesiæ ministris iniuriam aliquam intulerit, iubemus eum tormentis subiici, & in exilium mitti. quod si ipsa etiam diuina mysteria, & sancta ministeria conturbauerit, aut celebrari prohibuerit, capitali supplicio puniatur: hoc eodem obseruando & in litanis, in quibus Episcopi, aut clerici inueniuntur: ut si quidem contumeliam tantum fecerit, tormentis, & exilio tradatur: si verò etiam litaniam conturbauerit, ca-

M iiii

pitis periculum sustineat. & hæc vindicare iubemus non ciuiles modò, sed etiam militares magistratus.

c. 32. XLVI. Omnibus laïcis interdiciamus ne litanias faciant sine religiosissimis Episcopis, & qui eis subsunt, reuerendissimis clericis: qualis enim litania est, in qua sacerdotes non inueniuntur, qui solemnes preces faciant? Sed & venerabiles cruces, cum quibus in litanis exeunt, non alibi, quam in venerabilibus locis reponantur: & si quando necessitas exegerit vt litanie celebrentur, tunc solùm hi sanctas cruces accipiant, qui eas ferre solent, & cum Episcopo, & clericis litanias celebrent. hoc custodientibus locorum Episcopis, & eorum clericis, & loci magistratibus: Si quis autem in hoc capite vim præsentis legis vel transgressus fuerit, vel non vindicauerit, prædictas poenas patietur.

c. 1. Nou. 3. XLVII. Sancimus, vt reuerendissimi clerici, & mulieres diaconissæ, & ostiarij, qui ad hunc vsque diem in sanctissima maiore ecclesia sunt, cæterisque venerabilibus locis, in ea formâ in qua hunc sunt, permaneant.

§. 1. d. c. 1. XLVIII. Sancimus, ne in maiore ecclesia presbyteri ultra sexaginta: diaconi verò mares ultra centum;

A λικὸν κίνδυνον ὑπομῆναι. καὶ ταῦτα διεκδικεῖν κελεύομεν, οὐ μόνον τοὺς πολιτικούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς στρατιωτικούς ὑφ' ἑαυτοὺς.

μς'. Πᾶσι τοῖς λαϊκοῖς ἀπαγορεύομεν λιτὰς ποιεῖν, διότι τὸ ὅσιωτάτων ἐπισκόπων, καὶ τῶν αὐτῶν ἀρχιερέων κληρικών· ποία γὰρ ὅστις λιτή, ἐν ἣ ἱερεῖς μὴ διεύσκονται, καὶ τὰς σινηθῆς ποιοῦσιν ἀρχαί; ἀλλὰ καὶ τοὺς ἱερωμένους αὐτοὺς, μὴ ὧν ἐν ταῖς λιταῖς ὑφ' ἑαυτοὺς, μὴ ἀλλὰ ἄλλοις, πλὴν εἰ μὴ ἐν ἀνάγκῃ τοῖς ἀποπέθεσθαι. καὶ εἴποτε χρειαζομένοις τῶν λιτῶν ἐπιτελεῖσθαι, τότε μόνον τοὺς αὐτοὺς ἀγίοις αὐτοὺς λαμβάνειν τοὺς εἰσδοτάς αὐτοὺς βασάζειν, καὶ μὴ τῶν ἐπισκόπων, καὶ τῶν κληρικών τὰς λιτὰς ἐπιτελεῖσθαι. ταῦτα τῶν ἀρχιερέων τῶν ἐπισκόπων, καὶ τῶν αὐτῶν κληρικών, καὶ τῶν ἐκ τῶν ἀρχιερέων. εἰ δὲ τις ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ πλεονέκτησεν ἢ νόμου διώκων ἢ ἀρχιερέων, ἢ μὴ διεκδικήσῃ, τὰς εἰρημνίας ποινὰς ὑποστήσεται.

μς'. Θεασίζομεν τοῖς μὲν ἀρχιερωμένοις καὶ πλεονέκτησιν μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας ἀρχιερεῖς οἰοῖς, καὶ τοὺς ἀρχιερέων κληρικούς, καὶ γυναικάς, καὶ διακόνους καὶ πυλωροὺς, μένειν ἐφ' οὗτοί εἰσι χήματα.

μη'. Θεασίζομεν μὴ ἑαυτῶν μὲν ἐξήκοντα πρεσβυτέρους καὶ τὴν μεγάλαν ἐκκλησίαν τῶν διακόνους ἢ ἄρρενας ῥ.

καὶ πεσσεύοντα θηλείας, ἔτι ὑπο-
διακόνους ἐνεθήκοντα· ἀναγνώστας ὃ
ἐκατὸν δέκα, καὶ ψάλτας εἴκοσι
πέντε. ὡς ἐπὶ (V) πάντα ὁριθμὸν τῶν
κληρικῶν ἐν τετρακοσίοις εἴκοσι πέν-
τε προσώποις· ἢ ἐκατὸν πρὸς ἑνὶ
ποσὶ τῶν πυλωρῶν.

μθ'. Κακείνου προσεδιμύον, ὥστε
(V) μέλει νῦν ἐκ ὑπερεπὶως γινό-
μενον, μηκέτι πολιτεύεσθαι, τὸ πολ-
λοῖς τῶν ἐκλαβεσάτων κληρικῶν ἀ-
παξιουμένων ἐν αἷς ἐχρηστονήθησαν
ἀγνοήτως ἐκκλησίαις, ἢ ἐν ταῦτα,
ἢ καὶ χωρὶς μὲν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκ-
κλῶν μοναστηρίων κωλύομεν, ὅτι
ἐκ τούτου μοναστηρίου πρὸς ἑτέρον με-
ταβαίνειν· πολλὰ μᾶλλον οὐδὲ τοῖς
ἐκλαβεσάτοις κληρικοῖς τῶτο ἐφί-
σομεν, κέρδοις ἢ ἐμπορείας ἀποδύ-
ξιν ἔχοντες πλεονεύοντες ἐπιθυμίας
ἡγοῦμενοι· διακρίνομεν εἰς τὸ ἐν τοῖς
ἐκκλησίαις ἀγνοήτως ἐκκλησίαις, ὧν αὐτῇ
ἢ ἀγνοήτως μεγάλη ἐκκλησία πλεονεύ-
ουσα διοικήσιν ἔτι δαπανὰς εἴλετο, συμ-
βαίνει πρεσβυτέρων, ἢ διακόνων, ἢ ἀν-
αγνώστην, ἢ ψάλτην τελευτήσας, μὴ
ἐκ τούτου διδύς ἐξωθεν ἐπιεισάγεσθαι,
ἀλλὰ σκοπεῖν πόσον ὅτι πλεονεύοντα
τὸ μέτρον τῶν ἐκείσε λειτουργούν-
των κληρικῶν· καὶ εἰ μὴ οὕτως τὸ
τῶν κληρικῶν ἡλαττώσῃ μέτρον,
ἀλλ' ἐπὶ πλεονάζουσιν, ὅσον πρὸς τὸ
αἰῶθεν ὀρεσμένον, ἔτι καλού-
μενον· σαρξῶτον, μηδεμίαν γίνεσθαι
αὐτὸ αὐτῶν χρηστονίδων, μέλεις αὐτὸ
ὁριθμὸς εἰς ἑαυτὸν ἀποκαταστή.

A feminae quadraginta, subdia-
coni nonaginta, lectores vl-
tra centum & decem, cantores
vltra viginti quinque exi-
stant: ita vt vniuersus clerico-
rum numerus in quadringen-
tis viginti quinque personis,
& centum præterea ostiariis
consistat.

XLIX. Illo etiam adiiciendo, ^{cap. 2.}
B ne quod hæcenus inhonestè
fiebat, deinceps in vfu obser-
uetur, vt reuerendissimorum
clericorum plerique in san-
ctissimis ecclesiis in quibus or-
dinati sunt, aut heic, aut in
prouinciis manere dedignen-
tur: nam si in venerabilibus
monasteriis prohibemus ab
vno in aliud demigrare, multo
minùs id reuerendissimis cle-
ricis permittemus, rati eius-
modi cupiditatem, lucri,
& nundinationis speciem re-
ferre. Sancimus, si quidem in ^{s. r. d.}
quibusdam ex sanctissimis ec-
clesiis, quarum ipsa sanctissi-
ma maior ecclesia admini-
strationem suscepit, quibuf-
que sumptus suppeditat, pre-
sbyter aut diaconus, aut le-
ctor, aut cantor decesserit,
ne alius continuò extrinsecus
superinducatur, sed explore-
tur numerus clericorum tunc
ibi ministrantium: & si qui-
dem nondum imminutus est
numerus clericorum, sed ad-
huc excedit numerum suprà
statutum, nullus in eius lo-
cum ordinetur, donec nume-
rus ad se ipsum redigatur.

L. 1.
C. de
episc.
& cl.

L. Clericus aut mancipium eius nouis collationibus ne grauetur, neque metata præstent.

L. 2. LI. A descriptionibus seu exactiōibus, & sordidis muneribus, & extraordinariis, licet negotientur clerici, cum liberis & coniugibus immunes sunt.

L. 3. LII. Clerici, qui sunt in prouinciis, non solum aliena, sed neque sua prædia excusent à tributis, & eorum translatione.

L. 6. LIII. Presbyteros, diaconos, exorcistas, & lectores, & ostiarios personalibus muneribus expertes esse præcipimus.

L. 27. LIV. Clerici ex eodem loco in quo est ecclesia proportionē locorum iudicio Episcopi ordinentur, & propriam capitationem recognoscant.

L. 27. LV. Quisque post impletam militiam, aut officium, aut munus, quod ex lege, aut consuetudine debebatur, clericus fiat, si voluerit: actionibus tantum, quæ contra eum competunt, responsurus: nec à Dei templis, quibus se consecrauit, importunis actionibus abstrahatur: exceptis primoribus militum, qui præceptis tui culminis, & publicis utilitatibus in perpetuum subiecti sunt.

L. 33. LVI. Presbyter & diaconus

ν'. Κληρικός, ἢ οἰκέτης αὐτοῦ, μὴ βαρεῖσθαι καιναῖς σιωτελείαις, μηδὲ μὲντάτα διδόντων.

να'. Ἀπὸ διαγραφῶν, καὶ ῥυπαρῶν λήτουργιῶν, καὶ ἔξω τῶν ὠρεσμένων τελεσμάτων, καὶ ἐμποδίωνται ὁ κληρικοί, μὴ παίδων καὶ γαμετῶν ἔσσωσαν ἀτελεῖς.

Β νβ'. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις κληρικοί, μὴ μόνον τὰ ἀλλότρια, ἀλλὰ μηδὲ τὰ ἴδια κτήματα ἐμποκουσά τευέσσωσαν τῶν σιωτελειῶν, ἐκ τῆς αὐτῶν μετακομιδῆς.

νγ'. Πρεσβυτέρους, διακόνους, ὀξορκιστὰς, καὶ ἀναγνώστὰς, ἐπὶ ᾧ ἐστὶν εἰς τῶν περὶ σιωπικῶν λήτουργιῶν ἀπείρους ἐπὶ κελύομεν.

νδ'. Ἐξ αὐτῆς τῆς κώμης ἐν ᾗ ὅστιν ἡ ἐκκλησία καὶ ἀναλογίᾳ τῶν τόπων, κληρικοί κρίσις τῆς ἐπισκοπῆς χρηροπονείσσωσαν, καὶ πλεὺ οἰκείδω ἐπιστηνωσκέτωσαν κεφαλαίονα.

νε'. Μετὰ πλεὺ οἰκείδω ἐκαστος στρατεῖαν, ἢ τὸ ὀφφίμιον, ἢ πλεὺ ἀπὸ νόμου, ἢ ἔδοις χρεωσυνδύω λήτουργίαν, γινέσθω κληρικός εἰ βούλεται· μόναις ταῖς ἀρμοσάσαις κατ' αὐτοῦ ἀγωγῆς ἐναγόμεν· ἐκ μηδαμῶς ἐκ τῆς θεοῦ ναῶν, ἐφ' οἷς ἑαυτὸν καθιέρωσεν, ἐν ἀκαήροις ἀγωγῆς ἀφελκέσθω· ὑπερξηρημένων τῶν περὶ τευόντων τῶν περὶ σιωπικῶν τῆς σῆς ὑπεροχῆς στραπῶν καὶ τῶν δημοσίων σιωτελειῶν εἰς τὸ διλυκεῖς ὄντων ὑποπετῆγμένων.

νς'. Καὶ ὁ πρεσβύτερος, ἐκ ὁ διάκονος,

ὅσα κτήσεται καὶ ἐν ὑπεξουσιότητι, ^A ea quæ adquisierint, etiam si
ἐκποιήτω· καὶ διαπράττω ἐπ' αὐ-
τοῖς ἐφ' οἷς βούλεται. καὶ μὴ ἐκ-
δικαίωσαν ὥρ' αὖτ' ἐχόντων αὐ-
τῶν ὑπεξουσίους· ἢ σωεσφερέ-
δω τοῖς ἀδελφοῖς, ἢ τοῖς τέκνοις
αὐτῶν, ἀλλ' ^④ παῖδες αὐτῶν λαμ-
βανέτωσαν αὐτά· καὶ μὴ διαδέ-
μιοι τελευτήσωσιν.

νζ'. Καλῶς, φησιν ἡ διάταξις, ^B L. 50.
ὁ κληρικὸς συμφωνεῖ μὴ χρῆ-
σθαι τῇ τῆς ἱεροσύνης παραγρα-
φῇ.

νη'. Τῶν ἐκκλησιαστικῶν πρεσβυ-
τέρων μόνοι ^④ ὁρθόδοξοι ἀπολαύ-
ωσαν κληρικῶν, τῶν αἰρετικῶν πρὸς
τῇ πύτῃ ἐκπύωσις ^⑤ διαφόρων
ὑποβαλλομένων λειτουργιῶν.

Σ Χ Ο Λ.

C

S C H O L.

Διὰ τῶν λαμπροτάτων ἀρχόντων τῶν ἐκ-
κλησιῶν, καὶ τῶν πατέρων, καὶ τῶν ἐκδίκων τῶν
πόλεων.

Ἐξεστὶν ἀναβαπτίζην τοὺς Μοντανιστάς, καὶ
τοὺς Τετραδίτας, καὶ τοὺς μὴ βαπτισθέντας εἰς
ὄνομα πατρὸς, καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος.

Ομοίως ὁ καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Εἰ δὲ μονάσῃ ὁ δούλος, ὅπως πειρῶν ἐτῶν
ἔλκεται εἰς πλὴν ἰδίῳ τύχῃ, ὡς α'. τ. κωδ.
π. γ'. 24. 25. καὶ λζ'.

in parentum potestate consti-
tuti sint, alienare valeant,
deque his testandi liberam
facultatem habeant: nec ea
vindicare queant, qui eos
habent in potestate, nec ea
fratribus, aut liberis eorum
conferant, sed liberi eorum
ea capiant, tametsi nullo con-
dito testamento decesserint.

LVII. Rectè, ait constitu-
tio, clericus paciscitur sa-
cerdotij præscriptione se non
vsurum.

LVIII. Ecclesiasticis priui-
legiis soli orthodoxi clerici
vtantur: hæreticis non solum
his priuandis, sed etiam di-
uerfis muneribus subiicien-
dis.

^a *Mement.*] Per clarissimos præsi-
des prouinciarum, & patres, & de-
fensores ciuitatum.

^b *Rebaptizat.*] Montanistas & Te-
traditas, & eos qui in nomine Pa-
tris, & Filij, & Spiritus sancti ba-
ptizati non sunt, rebaptizare licet.

^c *Cedere.*] Similiter can. 24. sancto-
rum Apostolorum.

^d *Si seruus.*] Si verò seruus mona-
stetium ingressus sit, intra triennium
retrahitur ad conditionem suam, vt
lib. i. Codicis tit. 3. constitut. 36.
& 37.

ΤΙΤΛΟΣ Β.

Περὶ κληρικῶν ἀποσάντων τῆς κατ' αὐτοὺς ἐκκλησίας καὶ περὶ
οικοδομουμένων ἐκτελείς οἰκοίς.

TITVLVS II.

De clericis, qui ecclesias suas deseruerint, & de his, qui ecclesias adificant.

Nou.
57.

MULTI sapè clerici A. α'. quibusdam infer-
uientes oratoriis domibus,
aut fortè etiam ab aliquibus
ibi antea instituti, solemnes
erogationes annonarum per-
cipiunt, deinde à sacris se-
mysteriis omninò segregant
(quas ob causas ipsi norunt)
aut quacumque occasione à
sanctissima ecclesia, cui de-
putati sunt, omninò sece-
dunt.

cap. i.

Sancimus igitur, nè sacro
ministerio hoc impedimen-
tum inferatur, sed à religio-
sissimis Episcopis, sub qui-
bus hæ ecclesiæ constitutæ
sunt, alij subrogentur, qui
annonas eorum accipiant:
non enim volumus, vt quo-
rundam lucro cedant; quæ
iam ab ipsis, aut per ipsos
sanctissimis ecclesiis eroga-
bantur: si quidem nolumus
qualibet occasione, quem lu-
crum captare ex aliorum dis-
pendio: sed quæ ab initio
erogabantur, semper præsta-
ri, neque sacrum ex hoc mi-
nisterium interrumpi: nul-

ΠΟΛΛΟΙ πολλάκις κλη-
ρικοί, ὅσιν ἐκτελείς πρε-
σεβρῶντες οἰκοίς, ἢ καὶ ἴσως παρὰ ἑ-
νῶν πρεσβήτων ἐγκαταστάντες, χορη-
γοῦνται πλὴν νενομομένῳ χορη-
γίᾳ. εἴτε χωρίζουσιν αὐτοὺς τῶν
ιερέων κατὰ παῖς μυστηρίων, δι' αἷς
αὐτοὶ γνώσκοισιν αἰτίας· ἢ καὶ
οἰανοῦν πρὸ φασὶν ἀναχωροῦσι
τῆς ἀγιωτάτης ἐν ἣ καθεστῶσιν ἐκ-
κλησίας.

Θεοσίζοντες ποῖνον μὴ τὸ τοῦ γίνε-
σθαι κώλυμα τῇ ἱερεῖ λειτουργίᾳ,
ἀλλ' ἑτέροις ἐγκαθίστασθαι πρὸς τῶν
θεοφιλεσάντων ἐπισκόπων, ὅφ' οἱ
αἱ αὐτὰ καθεστήκασιν ἐκκλησία·
καὶ αὐτοὺς ταῦτα κομίζεσθαι. οὐδὲ
ἂν βουλόμθα ἡμεῖς διδόναι κερδαί-
νειν τὰ ἥδη πρὸς αὐτοῖς, ἢ δι' αὐ-
τῶν χορηγοῦντα ταῖς ἀγιωτά-
ταις ἐκκλησίαις. ἐπειδὴ πρὸς οὐ βου-
λόμθα καὶ οἱ ἀνδρήποτε πρὸ φασὶν
κέρδους ἵνα ποιῶσιν ἐκ τῆς ἐτε-
ρον ἀποσερήσεως· ἀλλὰ τὰ ὅτι
ἀρχῆς χορηγοῦντα μέλει παντός
ἐπιδιδόσθαι, καὶ μὴ πλὴν ἱερῶν ἐντε-
λεῖν λειτουργίᾳ διαφθείρεσθαι. ἐκ
οὐσης.

οὐσίαις ἀδείας μὴ τὸ ἐγκαταστήναι
 ἵνας αὐτῇ τῷ πρεσβυτέρῳ κληρικῶν,
 ἢ ἢ τῷ ἀγιώτατου πατριάρχου,
 ἢ ἢ τῷ ἐπιχρῆστων ἐπισκό-
 πων, αὐτοῖς δὲ ἀναχωρήσαντας
 πάλιν ἐπανιέναι βούλεσθαι, & ἐξω-
 δεῖν δὲ ἐγκαταστήσας, ἢ ἀναστα-
 ζεσθαι διπλᾶς χρησίας, τοῖς ποιου-
 μένοις πλὴν τοιαύτῃ χρησίᾳ, δι-
 δόναι τε ἢ τοῖς ἐγκαταστήσας, ἢ τοῖς
 πάλιν ἐπανιέναι βουλομένοις. ἀλλ'
 ἐκείνοις μὲν ἐπανιόντας μὴ πρεσ-
 βυτέρῳ, τοῖς δὲ μὴ πλὴν ἀναχωρή-
 σιν τῷ πρεσβυτέρῳ ἐγκαταστήσας αὐ-
 τοῖς δίδοσθαι τὰς σιτήσεως· οὐδενὸς
 κέρδους ἐντεῦθεν τοῖς χρηστέσι
 πρεσβυτερίου, πῶν τοιαύτῃ κερ-
 δάσθαι ἐλπίσιν ἐκ τῆς ἐαυτῶν
 πειροσύνης πάντως ἀρεχόντων τοῖς
 ἢ ἐαυτῶν ἐγκαταστήσας τὰς σιτή-
 σεως, ἢ πᾶσας τὰς χρησίας· κληρο-
 νόμων τε αὐτῶν, & διαδόχων εἰδο-
 των, ὡς εἰ καὶ μὴ ταῦτα ἀποσερή-
 σαιεν, ῥητὴ κτῆσις ἀφορεθήσεται τῇ
 ἰδικῇ ἢ πλὴν πειροσύνης· ὥστε ἐντεῦθεν
 πλὴν χρησίᾳ αὐτοῖς γίνεσθαι.

A lam licentiam habituris his,
 qui ecclesias suas deseruerunt,
 postquam vel à sanctissimò
 Patriarcha, vel prouinciali-
 bus Episcopis in locum eo-
 rum alij substituti sunt, vt
 si denuò redire velint, ipsi
 subrogatos extrudant, aut
 eos, qui id genus sumptus
 erogant, duplicia salaria sup-
 peditare; & tam substitutis,
 quàm ipsis, qui redire vo-
 lunt, præstare compellant:
 sed illi quidem si redeant, non
 recipiantur: his verò qui post
 priorum discessum suffecti
 sunt, præbeantur annonæ:
 nullo lucro exinde his, qui
 erogare solent, accedente:
 his, qui talia lucrifacere ten-
 tauerint, ex sua substantia
 annonas, & alias omnes ero-
 gationes omninò præstaturis:
 C heredibus & successoribus
 eorum scituris, quòd si etiam
 post, hæc defraudauerint,
 certum prædium rebus pri-
 uatis pietatis nostræ deputa-
 bitur, vt hinc annonæ eis
 præstentur.

ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΤΙΤΛΟΣ Α΄.

Περὶ μοναστείων, καὶ μοναχῶν, καὶ ἀσκητῶν, ἔδρακων αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ

LIBER QVARTVS.

TITVLVS I.

De Monasteriis, & Monachis, & Ascetis, & conuersatione ipsorum.

Nou.
f. c. i.

SANCIMVS, vt
quocumq; tem-
pore, & quocum-
que loco quis ve-
nerabile monasterium ædifi-
care voluerit, non antea li-
centia sit hoc agendi, quàm
religiosissimum Episcopum
aduocet: at ille manus ex-
tendat ad cœlum, & per ora-
tionem locum Deo consecret,
figens in eo salutis nostræ si-
gnum (dicimus autem ado-
randam, & verè honoran-
dam crucem) sicque inchoet
ædificium, bonum vtique
quoddam in hoc, & decens
fundamentum ponens. hoc
itaque principium piæ vene-

ΕΣΠΙΖΟΜΕΝ ὡς
καὶ πάντα χρόνον, καὶ
ἐν ἀπάσῃ τῇ γῇ τῇ ἡμε-
τέρας βασιλείας, εἴ ποτε τις οἰκοδο-
μεῖν διαγῆς μοναστήριον βέλαιοτο, μὴ
πρότερον ἀδύαν εἶναι τὸ θεοφιλῆς, πρὶν
αὐτὸν θεοφιλέστατον τὸ τόπων ἐπίσκο-
πον προσκαλέσαιοτο. ὁ δὲ χεῖρας τε
ἀνατείνειν εἰς ἔρανόν, ἔδρα αὐτῶν τὸ
τόπον ἀνιερόσσε θεῷ, πηξάμενος ἐν
αὐτῷ τὸ ἡμετέρας σύμβολον σωτη-
ρίας· φανερὸν ὅτι σαυρόν (ὅτι) θεο-
σκυωτόν ἔστι ἡμῶν ὄντως. ἔτω τε δὲ
ζηταὶ τὸ οἰκοδομῆς, καλὸν δὲ τινα
τύπον καὶ πρέποντα θεμέλιον ἀπο-
δέμεν. αὐτὴ μὲν οὖν δὲχεται τὸν

σεβοῖς τῶν διαγῶν μοναστηρίων ποιή-
σεως ἔστω.

β'. Κελεύομεν δὲ [Ⓢ] ἀδελφῶν, ἢ
[Ⓢ] ἀρχιμανδρίτων τοῖς ἐν ἑκάστῳ
μοναστηρίῳ προβάλλεσθαι, μὴ πάν-
τως καὶ τοῖς βαθμοῖς τῶν μοναχῶν,
ἀλλ' ὅν πάντες [Ⓢ] μοναχοὶ, ἢ [Ⓢ] καλ-
λίον [Ⓢ] ὑπολήψεως ὄντες ὑπὸ πλε-
ξόνται προκειμένων τῶν ἀγίων δι-
αφελίων λέγοντες, ὡς οὐ διὰ φι-
λίδυ, ἢ δι' ἄλλῃ οἰανδήποτε χέ-
σιν, ἀλλὰ γινώσκοντες αὐτὸν καὶ τῇ πί-
στει ὁρθόν, ἔτι τῷ βίῳ σώφρονα, καὶ τῇ
διοικήσει ἄξιον, ἔτι δυνάμειον τῇ
τῶν μοναχῶν ὑποσημίῳ, καὶ πᾶσαν τῇ
τῶν μοναστηρίου κατὰ τὰς συνφυλά-
ξαι αὐτῶν ἐπελέξαντο. τῶν ὁσιωτά-
του ὑποσκοπού, ὑφ' ὃν τὸ μοναστή-
ριον τέκεται, τὸν οὕτως ὑπὸ πλεξό-
μενον πᾶσι ὑποποιῶν ἡγουμένον προ-
βάλλομεν. πάντα ὅσα πάντα τὰ ὑπὸ
ἡμῶν διατυπωθέντα διὰ τῶν προβο-
λῶν τῶν ἡγουμένων, κρατεῖν παρακε-
λεύομεθα, καὶ ὑπὸ τοῖς διατάξεσι τῶν γυ-
ναικῶν μοναστηρίοις, καὶ ἀσκητη-
ρίοις.

γ'. Εἴ τις δὲ εἰς μοναστικὸν βίον
ἐλθεῖν βουληθεῖν, κελεύομεν, ἵνα
εἰ μὴ γινώσκῃς ὅτιν, ὅπ' οὐ-
δεμίᾳ τύχῃ ὑποκείται, ὁ ἡγού-
μενος τῶν μοναστηρίων, ὅτε σω-
φροσύνη, τὸ γῆμα αὐτῷ ὑπάρχον· εἰ δὲ μὴ
γινώσκῃς, εἰ οἰανδήποτε ὑποκείται
τύχῃ, ἐν τῷ ἔτι ἐν αὐτῶν μὴ λαμ-
βάνειν αὐτὸν τὸ γῆμα τὸ μοναχικόν,
ἀλλ' ἐν τῷ ἔτι ἐν αὐτῶν χρόνῳ, ἀποπει-

Basil. Tom. I.

Arabilium monasteriorum fa-
brica fiat.

II. Iubemus autem ut Ab-
bas, siue Archimandrita in
singulis monasteriis præpo-
natur, non per omnia secun-
dum gradus monachorum,
sed quem omnes monachi,
vel qui meliore opinione
sunt, elegerint: propositis
sacro sanctis euangelis di-
centes, quod non per ami-
citiam, aut quancumque
aliam gratiam eum elegerint;
sed scientes eum & fidei re-
ctæ esse, & viræ castæ, & ad-
ministratione dignum, &
qui possit monachorum di-
sciplinam, & omnem mona-
sterij statum custodire: san-
ctissimo Episcopo, cui mo-
nasterium subiectum est, præ-
positum, qui ita electus est,
modis omnibus promoturo.
Hæc autem omnia; quæ de
præpositorum promotione
constituta sunt, obtinere
præcipimus & in venerabili-
bus monasteriis, & asceteriis
mulierum.

III. Si quis autem mona-
chus esse velit, iubemus ut si
quidem de eo constet, quod
nulli conditioni subiectus sit,
Hegumenus monasterij, quā-
do sibi visum erit, habitum
ei præstet: si verò non con-
stet, cuinam conditioni ob-
noxius sit, intra annos tres
habitum is monasticum non
assumat, sed intra præfatum
tempus præpositus monaste-

N ij

rij experimentum capiat vitæ ipsius: & si quis intra triennium emerferit, qui dicat eum aut servum, aut colonum aut adscriptitium esse, quodque agrorum culturam fugiens, vel propter furta, vel propter aliquod delictum in monasterium ingressus sit, eaque approbata fuerint, domino suo reddatur cum rebus, quas in monasterium intrulisse probatus fuerit, ut tamen prius fidem accipiat à domino suo, quod nihil ab eo mali perpetietur. si vero intra triennium nemo contra aliquam prædictarum personarum controuersiam mouerit, præpositus monasterij transacto triennio illi habitum præster, si dignum eum iudicauerit, necque postea quisquæ ei de statu ac conditione sua negotium faceßat; quandiu tamē in monasterio deget: res autem quas in monasterium intrulisse videbitur probanti id domino restituantur: Si quis autem prædictarum personarum monasterium reliquerit, & laicus fiat, vel in ciuitatibus, vel in agris oberrans, conditioni suæ reddatur.

c. 36. IV. In omnibus autem monasteriis, quæ quidem cœnobicia dicuntur, iubemus, ut secundum regulas monasticas omnes in vna domo habitent, & in commune alantur, in vna domo consimili modo semotè dormiant, ut vicissim

A. εἶδω τῆς πύτου δὲ αὐτοφῆς ὁ τῆς μοναστηρίου. ἡ γὰρ μὲν. καὶ εἰς ἐν τὸς τελείας ἀναφυῇ λέγων, ἡ δὲ δολὸν ἡ μὲν πύτον, ἡ ἐναπόγραφον ἴδιον τῆτον ἐξ, ἡ καὶ ὡς φέροντα πύτω γεωργίαν, ἡ ὡς π κλέψαντα, ἡ δια π πᾶσιμα εἰς τὸ μοναστήριον αὐτὸν εἰσεληλυθέναι, ἐ ταῦτα ἀποδοχθεῖν, B τῷ ἰδίῳ δεσποτῇ τῆτον ἀποδοχθεῖσαι μὲν τῶν πραγμάτων, τῶν ὧν πρὸς ἀχθεῖν εἰς τὸ μοναστήριον εἰσαγαγὼν λόγον πρὸς τὸν ὡς οὐδὲν ὑπομνῆναι ὅρα τῆς ἰδίου δεσποτου λαμβάνοντα. εἰ δὲ ἐν τὸς τελείας μηδεὶς ἐναγάγη τὴν τῶν εἰρημνῶν προσώπων, ὁ ἡ γὰρ μὲν τῆς μοναστηρίου μὲν πύτω ὅρα δρομῶν τῆς τελείας χρόνου, εἰ τῶν τοιοῦτον ἀνδρα ἄξιον κοίνῃ, τότε διδοῦναι αὐτῷ τὸ ἅμα, ἐ μηδεὶς αὐτῷ ὀχλήσιν μὲν ταῦτα ὑπὲρ τύχης ὅτι φερέτω, ἐν ὅσῳ μὲν τοῖς ἐν τῷ μοναστηρίῳ διαγά. τὰ δὲ πράγματα ἀπὸ εἰς τὸ μοναστήριον εἰσαγαγὼν φανείν, τῷ δὲ κνυμνῶν δεσποτῇ ἀποδοχθεῖσαι. εἰ δὲ τις τῶν εἰρημνῶν προσώπων καταλείψῃ τὸ μοναστήριον, ἐ εἰς κοσμηκὸν ἔλθοι βίον, ἡ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἡ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἡ ἐν ἀρχαῖς πρὸς ἐρχεῖ, τῇ ἰδίᾳ τύχῃ ὅρα διδοῦναι. δ'. Εν πᾶσι τῶν μοναστηρίοις, ἀπὸ καλουῦ κοινόβια, κῆθ' ὁ μὲν καὶ τοῖς μοναχοῖς κανόνας, ἐν ἐνὶ οἴκῳ πάντας οἰκεῖν, καὶ κοινῶς τρέφεσθαι. ἐ καὶ τῶν ὁμοίων ὅσον ἐν ἐνὶ οἴκῳ πάντας κεχωρισμένως καθεύδειν, ὥστε ἀμοιβαῖ

δὸν ἀλλήλοις μὲν τεύειν τὸ σάφρο-
ν· διαγωγῆς παρέχιν αὐτοῖς. Τυ-
πὼν ἀπάντων καὶ περὶ τὰ μοναστή-
ρια, ἔσται ἀσκήτεια τῶν γυναικῶν
καταφυλατῶν.
Εἰ. Κατ' οὐδένα δὲ τόπον τὸ ἡμε-
τέρας πολιτείας, ἐν ἐνὶ μοναστείᾳ,
μοναχῶν, ἔσται μοναστείας οἰκεῖν, ἢ τὰ
λεγομένα διπλᾶ ἢ μοναστεία
συχωροδῶν.

Εἰ. Ταῖς δὲ γυναιξίν, ὃν ἀν' αὐ-
ταῖς ἐπιλέγωνται, εἴτε πρεσβύτερον
εἴτε διάκονον· ἀποκρισάμενον, εἰς τὸ
ποιῆσαι αὐταῖς τὰς ἀποκρίσεις, ἢ τὸ
ἀγαθὸν αὐταῖς κοινωνίαν φέρειν, ὁ
οὐσιώτατος ἐπίσκοπος, ὃς ὄν εἰσιν,
ἀποκληρούτω, εἰ ὀρθῆς πίστεως, καὶ
βίου καλοῦ· τῶν ἢ γυνῶν. οὕτω
μὲντοι ἵνα μηδὲ εἰς ἐπιλέγειν πρὸς
τὰς ἀποκρίσεις τῶν γυναικῶν ἐν τῷ μο-
ναστηρίῳ μὴ.

Εἰ. Εἴ τις ἐπὶ αἰρέσει γάμου, ἢ
παροδοποιίας, ἢ χάριν παροδο-
κίας, ἢ γαμήλης δωρεᾶς, δωρήσεται
πῖ, ἢ καταλείψῃ τῶν ἰδίοις πα-
σίν, ἢ ἄλλῳ οἰωδῆποτε παρο-
δοκίῳ, ἢ κληρονομίαν ἢ λεγάτον
ἐξ αρχῆς καταλιμπανῶν αὐτοῖς,
βαρὺς αὐτῶν. ὑποκαταστάς, ἢ
ἀποκαταστάς. ὑπὸ μίαν τῶν μνη-
μονευθεσῶν αἰρέσεων, κελύο-
μεν εἶπερ· ④ ταῖς τῶν αὐτῶν αἰ-
ρέσεσιν ὑποκείμενοι ἄρρενες ἢ θή-
λειαι, εἰς μοναστείας εἰσελθω-
σιν, ἢ κληροκοί, ἢ διακονίᾳ, ἢ ἀ-
σκήτεια γυνῶν, τὰς τῶν αὐτῶν αἰρέ-
-

Basil. Tom. I.

A alter alteri castæ conuersatio-
nis testimonium præbeat: his
omnibus & circa monasteria
& asceteria mulierum obser-
uandis.

V. In nullo autem reip. no-
stræ loco concedimus, vt in
vno monasterio monachi si-
mul & monachæ cohabitent;
& vt appellantur, duplicia
sint monasteria.

VI. Mulieribus autem quem
ipsæ elegerint siue presbyte-
rum, siue diaconum, vt eum
apocrisarium habeant, vel
sanctam communionem eis
adferat, sanctissimus Episco-
pus, cui subiectæ sunt, de-
putet, si rectæ fidei, & ho-
nestæ vitæ hunc esse cogno-
uerit: ita tamen vt nec ita
electus responsalis in mona-
sterio commaneat.

VII. Si quis sub conditio-
ne nuptiarum, vel liberorum,
vel dotis, vel ante nuptias
donationis causa donauerit
aliquid, aut liberis suis reli-
querit, aut alij cuicumque
personæ hereditatem, aut
legatum ab initio reliquerit,
vel donauerit, postea verò
sub vna aliqua prædictarum
conditionum substitutione;
aut restitutione eos oneret;
iubemus, vt si mares, aut
feminæ; quibus tales condi-
tiones imposiæ sunt, mona-
sterium ingrediantur, aut cle-
rici, vel diaconissæ, aut asce-
riæ fiant, istiusmodi condi-

N. iij

tionēs irritæ, & pro non scriptis sint.

VIII. Si tamen in redemptionem captiuorum, vel alimonia pauperum sub prædictis conditionibus substitutio, aut restitutio concepta sit, nullo prædictorum modorum excludi eam concedimus.

IX. Si mulier, aut vir monasticam vitam elegerit, & monasterium ingrediatur, filiis non exstantibus, res eius ad monasterium, quod ingressus est, pertinere iubemus: si autem eiusmodi persona liberos habeat, neque prius, quam monasterium ingrediatur, de rebus suis disposuerit, & legitimam portionem filiis distribuërit, sic quoque eis liceat etiam post monasterij ingressum, ut bona sua inter filios suos diuidat: ita tamen ut nulli eorum legitimam portionem deminuat: quam verò partem filiis non dederit, ea ad monasterium perueniat. Si verò omnem substantiam inter filios diuidere voluerit, propria eius persona filiis connumerata, vnius filij partem sibi retineat ad monasterium peruenturam. si autem in monasterio decesserit priusquam inter liberos suos bona sua diuideret, legitimam partem filij auferent: reliquum verò ad monasterium pertineat.

Α σς ἀνιχώροις, καὶ ἀπὶ μηδὲ γεγενημένων ἐξ κελεύουρι.

η'. Εἰ μὲντοι Ἰπὶ ἀναρρύσσει αἰχμαλώτων, ἢ πωγῶν ἀνάδυσθῃ, ὑπὸ τὰς εἰρημνίας αἰρέσει. ὑποκατάσεις, ἢ ὑποκατάσεις ἁγῆται, ἔξ οὐδενός. τῶν εἰρημνῶν ὑποπῶν τῶν τῶν ὑποκατάσεις συγχωροῦρι.

θ'. Εἰ δὲ γυνὴ ἢ ἀνὴρ τὸ μοναχικὸν Ἰπὶ λέξειται βίον, & εἰσέλθῃ εἰς μοναστήριον, παίδων οὐκ ὑποπῶν, τῶ μοναστηρίῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθε, τὰ πρᾶγματα αὐτῶν διαφέρῃν κελεύουρι. εἰ δὲ τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα παῖδας ἔχῃ, καὶ μὴ πρὶν εἰσελθεῖν εἰς τὸ μοναστήριον, ὡς τὸ οἰκίῳν πρᾶγμα ποιήσῃ διατύπωσιν, & τὸ νόμιμον μέρος τοῖς παισὶν ἀφορίσῃ, καὶ οὕτως ἔξῃσιν αὐτῶν, & μὴ τὸ εἰσελθεῖν εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ ἴδιον οὐσίᾳ εἰς τοῖς ἰδίους διελεῖν παῖδας. οὕτω μὲντοι ὥστε μηδὲ Ἰπὶ ἐν τῷ αὐτῷ παίδων ἡσυχία τὸ νόμιμον μέρος. τὸ ὃ μὴ διδοῦμεν τοῖς παισὶ μέρος τῶ μοναστηρίῳ διαφέρῃ. εἰ ὃ πᾶσαν τὴν ἰδίαν οὐσίαν μεταξὺ τῶν παίδων διελεῖν βουλῇται, τὸ οἰκίῳν αὐτῶν πρᾶγμα τοῖς παισὶ συνἀριθμουμένου, ἐν αὐτῷ μέρος πᾶσι ὑποπῶν ἀνακράτειται, ὅφειλον τῶ δικαίῳ τὸ μοναστήριον διαφέρῃ. εἰ ὃ ἐν τῶ μοναστηρίῳ διάγων τῇ θυτήσοι, πρὶν μετὰ τὸ οἰκίῳν παίδων τὰ ἴδια διανεῖμῃ πρᾶγματα, τὸ νόμιμον μέρος οἱ παῖδες λήψον, τὸ ὃ λοιπὸν τὸ οὐσίας τῶ μοναστηρίῳ διαφέρῃ.

Μνηστίας δὲ μετὰ τῶν τῶν κτλ
νόμον γυμνασίου, εἴτε ὁ μνηστὴρ εἰς
μοναστήριον εἰσελθῇ, ἀναλαμβάνει
τὴν τὴν ὑπὲρ τῆς μνηστίας δόξα βάνων ὁ
νόμας δὲ δομῆς. εἴτε μνηστὴρ τὸ μονα-
χικὸν βίον ἐπιλέξῃται, ἐκείνῳ μονα-
στικὸν βίον ἐπιλέξῃται, δόξα βάνων ὁ νόμας, ἀπὶ
να ὁμοίως ἐλάβε: τὴν ποινὴς ἐκαστέρῳ
μέρτι συγχωροῦμεν.

ἰα. Εἰ δὲ σὺν ἐστὼς τὸ γάμου ἐπὶ
ὁ ἀνὴρ μόνος, ἢ ἡ γυνὴ εἰς μοναστή-
ριον εἰσελθοῖ, διαλυέτω ὁ γάμος ἐ
δίχα διαζυγίου. μετὰ δὲ ἄλλοι τὸ πρό-
σωπον τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ μοναστή-
ριον τὸ γάμον λαβὴ καὶ εἰ μὴ ὁ ἀνὴρ τὸ
μοναχικὸν ἐπιλέξῃ βίον, ἀποκαθι-
στὰς τῇ γυναικὶ καὶ τῷ πατρὶ, καὶ
εἰ πᾶν ἄλλο ἀπὸ αὐτῆς ἐλάβε. ἐπεὶ
τὸ ἐκ τῆς γαμικῆς δωρεᾶς ποσὸν
μέρτι, ὅσον ἐκ τῆς τελευτῆς τῆς ἀνδρός
ἡρμῶς τῇ γυναικὶ, καὶ τὸ συμφωνόν
τὸ τοῖς προικαῖς συμβολαῖς ἐμφε-
ρόμενον. εἰ δὲ γυνὴ εἴη ἢ εἰς τὸ μονα-
στήριον εἰσελθοῦσα, τὸ ὅμοιον ἔσπον
παρεκρεπίτω ὁ ἀνὴρ τὸ γαμικὸν
δωρεάν, καὶ τὸ κἄσιν τὸ πατρὸς τὸ ἀπὸ
τῆς τελευτῆς τῆς γυναικὸς συμφωνηθέν-
τα. καὶ τὸ λοιπὸν τῆς πατρὸς, τῇ
γυναικὶ ἀποκαθίσταν παρεκρεπόμε-
μετα. καὶ εἰ πᾶν ἄλλο ἐκ τῆς πα-
τρὸς τῆς γυναικὸς παρ' αὐτῆς δι-
ρεθείη. ἀμφοτέρων δὲ τὸ μοναχ-
ικὸν βίον ἐπιλεξόμενον, κελεύο-
μεν, δόξα βάνων τῆς πατρὸς καὶ
συμφωνῶν, τὸ ἀνδρὰ παρεκρε-
πὲν τῷ γαμικῷ δωρεάν. καὶ τῷ

X. Si sponsalia inter aliquos
legitimè contracta fuerint,
sive sponsus monasterium in-
grediatur, recipiat, quæ pro
sponsalibus arrarum nomine
data sunt: sive sponsa mona-
sticam vitam eligat, ea tan-
tum reddat, quæ similiter
arrarum nomine accepit, poe-
na utrique parti remittenda.

XI. Si verò constante adhuc
matrimonio vir solus, aut
uxor sola monasterium in-
grediatur, solvatur matrimo-
nium etiam sine libello repu-
dij: postquam tamen persona,
quæ monasterium ingreditur
monachicum habitum acce-
perit, & si quidem vir mona-
sticam vitam elegerit, dotem
mulieri reddat, & si quid a-
liud ab ea susceperit: & pro-
pter nuptias donationis tan-
tam partem, quantum mulier
accepisset ex morte mariti
secundum dotalium instru-
mentorum tenorem. Sin au-
tem mulier monasterium in-
gressa sit, simili modo vir do-
nationem propter nuptias
retineat, & casum doris,
qui apud maritum ex morte
uxoris secundum pacta dota-
lia remanere debet: reliquum
verò dotis, mulieri restitui
præcipimus, & si quid aliud
ex rebus mulieris apud ipsum
inueniatur. Si verò utrique
solitariam vitam elegerint,
iubemus, ut vacuatis pactis
dotalibus, vir donationem
propter nuptias retineat, mul-

lier autem recipiat dotem suam, & si quid aliud marito dedisse probetur: ut unusquisque rebus suis sine omni damno perfruatur: nisi forte sponsus sponsæ; aut sponsa sponso, aut maritus uxori; aut uxor marito quidpiam donare, aut remittere voluerit.

41. XII. Nullam autem licentiam damus aut parentibus ut liberis; aut liberis ut parentes; qui seculare vitam relinquunt; tanquam ingratos hereditatem suam summoueant ob causam aliquam, quæ monasticam vitam præcesserit. Interdicimus autem parentibus ne filios suos ad vitam monasticam transeuntes a monasteriis abstrahant.

42. XIII. Si monachus monasterium suum reliquerit, & ad aliud transierit, quascunque res per id tempus, quo monasterium dereliquerit, habere videbitur, ad prius monasterium in quod initio ingressus est, has pertinere iubemus. Sanctissimi autem locorum Episcopi curent, ne monachi, aut monachæ per ciuitates oberrent, sed si de re quapiam necessario respondere debeant, id agant per apocrifarios suos, ipsi in monasteriis suis permanentes.

c. cod. XIV. Si monachus monasterium reliquerit, & ad secularem vitam transierit, hic militiam primam, & honore, si

A γυναῖκα ἢ πλεὺς ἰδίαν λαμβάνειν προῖκα, ἢ εἴπ᾽ ἄλλο τῷ ἀνδρὶ δεδοκεῖναι δεχθῆναι· ἵνα εἰς ἑκάστος διχαζήσῃς τῶν ἰδίων ἀπολαύσῃ τῶν πραγμάτων. εἰ μὴ, ὡς εἰκός, ὁ μνηστὴρ τῇ μνηστῇ, ἢ ἡ μνηστὴ τῷ μνηστῇ, ἢ ὁ ἀνὴρ τῇ γυναίκα, ἢ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ δωρήσασθαι τι, ἢ συγχωρήσαι βουληθεῖν.

B 13. Οὐδεμίαν δὲ ἀδελφάν, ἢ τοῖς γονεῦσι τῶν παίδων, ἢ τοῖς πατέρι τῶν γονέων διδομένην, πλεὺς κοσμικῶν διαζῶντων καταλιμπανόντας, ὡς ἀχαρίστους ἀποκλείναι τῆς ἰδίας κληρονομίας ὑπὲρ αἰτίας τῶν μοναχικοῦ βίου ἀπακολούθησις. ἀπαγορεύομεν ὅτι τοῖς γονεῦσι τοῖς ἰδίοις παῖδας μοναχικὸν βίον ἐπιλεγόμενοις τὸ διαζῶν μοναστηρίων ἀφελθεῖν.

C 14. Εάν μοναχὸς καταλείψῃ τὸ ἴδιον μοναστήριον, ἢ εἰς ἄλλο εἰσέλθῃ, ἅπαντα τὰ πράγματα ἐν τῷ παλαιῷ καθεστὸς τὸ μοναστήριον καταλείλοιπεν, ἔχον φανεῖν, τῷ παλαιῷ μοναστηρίῳ, ἐν ᾧ ἔλαβεν εἰσέλθας, ταῦτα διαφέρειν κελεύομεν. προνοεῖν δὲ τῶν οὐσιωτάτοις ἐπισκόποις τῶν τόπων, ἵνα μήτε μοναχοὶ, μήτε μονασσῆαι, εἰς τὰς πόλεις περὶέρχωνται, ἀλλ' εἴπ᾽ ἀποκριτικὰς ἀποκρίσεις ἔχουσιν, διὰ τῶν ἰδίων ἀποκρισταρίων ταῦτῃν περὶ τῶν πραγμάτων, ἐν τοῖς ἰδίοις αὐτοῖς μένοντες μοναστηρίοις.

15. Εάν μοναχὸς καταλείψῃ τὸ μοναστήριον, καὶ εἰς κοσμικὸν μετέλθῃ βίον, τὴν τῆς στρατείας ἐκ τῆς ἀρχῆς, εἰ

ἵνα ἔχοι, πρὸς τὸν γυμνωθέντα, ἐκ
 τῆ ἐπισκόπου τῆ τοῦ, & τῆ τῆς
 ἐπαρχίας δέχοντος, εἰς μοναστήριον
 βάλλεσθαι. καὶ τὰ παλαιάματα ὅσα
 μὲν ταῦτα ἔχον διεχθῆναι, τῷ μονασι-
 εῖῳ ἐν ᾧ ἐμβάλλεται διαφέρειν.
 εἰ δὲ καὶ πάλιν καταλείψῃ τὸ μονασι-
 ριον, τότε αὐτὸν ὁ δέχων τὴν ἐπαρχίαν,
 ἐν ᾗ αὐτὸν ἐδέχθη, κρατεῖτω, & τῇ ὑποκ-
 μήνῃ αὐτῷ τάξει συναριθμείτω.
 ἰ. εἴς ἀρπάσιν, ἢ διαφθοράν, ἢ
 ὑπονομιάν ἀσκήσειαν, ἢ διακ-
 νίαν, ἢ μονάστιαν, ἢ ἄλλω οἴαν-
 ου γυναικί, ἀλαβῇ βίον, ἢ γῆ-
 μα ἔχουσαν, τὰ τοῦτου παλαιά-
 ματα, καὶ τῶν τοῦτου μύσους αὐτῷ με-
 ταχόντων, κελύομεν ἀλαβεῖ το-
 πῳ, ἐν ᾧ ἡ τοιαύτη ὤκει, διὰ τῆς
 καὶ τοῦτον ὁσιωτάτων ἐπισκόπων,
 καὶ τῶν οἰκονόμων αὐτῶν, ὅτι μὴ
 ἀλλὰ καὶ τῶν ἐκείνης ἐπαρχίας δέ-
 χόντων, & τῶν αὐτῶν ἄξιων ἐκδι-
 καίεσθαι. τοῦ δὲ τοιαύτα πλημμε-
 λήσαντας, & τοῦ μεταχόντας αὐ-
 τῶν (α) ἐκ τῆ νόμου κίνδυνον ὑπο-
 μῆναι. πῶς δὲ τοιαύτῳ γυναικί
 πανταχοῦ ἀναζητεῖσθαι καὶ μὲν τῶν
 ἰδίων παλαιάτων ἐν μοναστείῳ
 ἐμβάλλεσθαι, ἐν ᾧ ἀσφαλέστερ (β)
 φυλάττεσθαι δύναται· ἵνα μὴ πάλ-
 λιν ἐν τῷ αὐτῷ ἐγκλήματι δι-
 ρεθῇ. εἰ μὲντοι γε διακονίαν εἴη,
 καὶ παῖδας ἔχοι νόμιμοις, τὸ νό-
 μimon μέρ (γ) διδοῦναι τοῖς πασίν.
 εἰ δὲ εἰσὼς ἐνός ἐνιαυτοῦ μὲν τὸ γυνωδι-
 ναι τὸ τοιοῦτον μύσος, τὰ τοιαύτα

A quem habet spoliatus ab Epi-
 scopo locorum, & præside
 prouinciæ in monasterium
 mittatur, & res, quas postea
 habere probatus fuerit, mo-
 nasterio, in quod remittitur,
 addicantur: quod si iterum
 monasterium reliquerit, tunc
 eum præses prouinciæ, in
 qua inuentus fuerit, teneat,
 & apparitoribus suis conu-
 meret:

XV. Si quis ascetiam; vel c. 43.
 diaconissam; vel monastriam;
 aut quamlibet aliam mulie-
 rem; quæ religiosam vitam
 colit, aut habitum gestat,
 rapuerit, vel corruperit, in-
 bebimus, vt tam bona eius;
 quàm eorum, qui se huic sce-
 C leri sociarunt, religioso loco,
 in quo talis mulier habitabat
 per sanctissimos. locorum
 Episcopos; & eorum œco-
 nomos, nec non etiam cuius-
 que prouinciæ præsides, &
 officiales eorum vindicentur:
 qui verò talia deliquerint, &
 scelèris participes fuerint;
 poenam, quæ à lege irroga-
 tur; sustineant: mulier au-
 D tem vbique inuestigetur; &
 cum rebus suis in monaste-
 rium coniciatur in quo tu-
 tius custodiri possit; ne rur-
 sus in eodem crimine depre-
 hendatur. Si verò diaconissa
 fuerit; & liberos habeat le-
 gitimos; portio legitima li-
 beris eius præstetur. Quod si
 intra annum quàm eiusmodi
 scelus innotuit, huiusmodi

A
 ἀλλάματα παρὰ τῆς διαζῶν οὐ-
 κῶν μὴ ἐκδικηθεῖν· κελύομεν πᾶ-
 σι ὅποις τὸ κόμηται τὴν ἰδικῆς· ἡμῶν
 φεικτοῦ, τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ταῦτα
 προσκυροῦν· τὰ τὸ πῶν δέχοντος
 τὸ ἀμνηστῆς τὰ τοιαῦτα ἀλλάμα-
 τα ἐκδικηθεῖναι· τὴν ζώνης ἀφαιρου-
 μένης, καὶ πρόστιμον πέντε χρυσίου λι-
 τῶν ἐπὶ τὸ κόμηται· τὴν πριβάτων
 εἰς ἀναχθῆσομεν.

Universidad Carlos III de Madrid. Biblioteca

12. Θεασίζομεν μηδένα παντε-
λῶς ἰδίῳ ἔχῃ οἴκησιν, μηδὲ τὸ
καλούμενον κελλίον εἶη καὶ τὸ μο-
ναστήριον ἐνὶ πυλῶν, ἢ δύο χω-
ρῶν ἐποικιστοῖς καὶ ἐν θεωρίᾳ
τε καὶ ἡσυχίᾳ διαζῇ βίον. ἀλλ' ὁλῶς
ὄντων πλείονων ἀνδρῶν μίαν
εἶη πλὴν αὐτῶν σωέλδυσιν, καὶ δι-
χομήων, καὶ τὰ τῆς φύσεως ἔργα
θεωρούντων, ὅποσα ἀμεμπῆα τε καὶ
ἀδιάβλητα κατέστηκε, καὶ κοινῇ
μὲν ὡς εἴρηται σιτεῖσθαι· κοινῇ δὲ
καθεύδῃν, εἰ μὲντοι ποσοῦτον εἶη τὸ
πλήθος, ὅσον εἰς ἓνα οἶκον χωρεῖ-
σθαι, ἐπεὶ τοι γε πυλῶν δύο, ἢ τρεῖς
οἴκοις· εἶη δὲ διχομήοις αὐ-
τοῖς· μηδένα δὲ παντελῶς ἰδίον ἔ-
χῃ· μηδέν· ἀλλ' ἐν κοινῇ ζῇν νύ-
κτωρ τε καὶ μὴ ἡμέραν, ἵνα αἱ
νύκτες αὐτοῖς πλὴν τῆς ἡμέρας
ἔχοιεν παρατήρησιν. μίαν ἢ δευ-
τέραν εἰσοδὸν ἔχουσιν. τὰ μο-
ναστήρια. ④ θυεσσοὶ τῶ μονα-
στηρίου γέροντες ἔσωσαν, καὶ με-
μδρτυρήμενοι, καὶ μηδενὶ συγ-
χωρεῖσθαι ὁξελδεῖν χωρεῖς τῶ
ἡγουμένου· οὐ μὲν ἀλλ' οὐδὲ εἰς-
ελδεῖν ἐν νυκτὶ, ἢ ἐν ἡμέρᾳ ἑάτω-
σαν. παράθυρ ⑤ τὰ μοναστήρια μὴ

A XVII. Sancimus, vt nul-
lus omnino propriam habeat. Nou.
habitationem, néve aliqua, vt
vocatur, cella sit in monaste-
rio his, qui ad vitam in com-
templatione & quiete de-
gendam, vno fortè, vel duo-
bus ministris vtuntur. Sed
licet plures sint, in vnum ta-
men conueniant, siue pre-
centur, siue naturæ opera
faciant, quæ tamen repre-
hensione & calumnia carent;
& communiter, vt dictum
est, cibum capiant, & com-
muniter dormiant, si qui-
dem is numerus sit, vt vna
domus omnes capere possit:
alioquin duæ putæ, aut tres
habitationes sint, quæ ipsos
recipiant. Nulli autem om-
nino quicquam proprium
habere liceat, sed in com-
mune tam noctu, quàm in-
terdiu viuant, vt noctes eis
eandem cum diebus obser-
uationem habeant. Monaste-
ria vnum, aut alterum adi-
tum habeant. Ostiarij mo-
nasterij senes sint, & omnium
testimonio comprobati, &
nulli citra Abbatis volunta-
tem monasterio egredi per-
mittant, neque quemquam
noctu, vel interdiu in mona-
sterium ingredi sinant. Posti-
cum monasteria ne habeant.

XVIII. Sancimus, vt neque
vir in mulierum monaste-
rium, neque mulier in viro-
rum monasterium ingredia-
tur dùm aduiuit: neque mor-

13. Θεασίζομεν μήτε αἰὲρ εἰς
γυναικῶν μοναστήριον, μήτε
γυνὴ εἰς ἀνδρῶν μοναστήριον
εἰσὶν ὧσα, μηδὲ πελάτῳ

tuz ibi sepeliantur, ne quidem prætextu cognationis: monachis enim cognatio in terra non est, ut. pote qui cœlestem vitam affectent.

c. 4. XIX. Hegumenus prospiciat, & corrigat, quæ in monasterio fiunt. & exarchus monachorum, & loci Episcopus monasteria per ecclesiæ defensores inuisere debet.

c. 5. XX. Monasteriorum apocrifarij senes sint, quique affectibus & animi perturbationibus carcant.

d. c. 5. XXI. Mulieres apocrifarios habeant eunuchos, aut viros honestæ & inculpatæ vitæ, qui & responsa faciant, & ineffabilem ipsis communionem distribuunt, cum tempus postulabit. Etiam si negotium ad vnam tantum monacham pertineat, per ostiarios ad Abbatissam referent.

d. c. 5. XXII. Monachus si leuius eius delictum sit, admonetur, & recludatur ad poenitentiam: si verò atrocius sit, quàm quod emendari valeat, à monasterio reiiciatur.

c. 6. XXIII. Si monachus^b in cauponam ingrediatur, tradatur ciuitatis defensori, aut exarchis: coërceatur, & monasterio expellatur.

XXIV. Monachus qui in cauponam ingreditur, nisi apocrifarius sit, & causa necessaria, (& tunc quoque tumultu abstineat, nec de

σαι θαπιάδωσαν, μήτε θεωφάσας συλγυείας· συλγυεία γάρ τις μοναχοῖς ἐπὶ τῇ γῆς ἐκ βῆτι, τοῖς γε τῷ ἐν οὐρανοῖς ζηλώσασιν βίβω.

ιβ'. Ο ἡγούμενος ἐποπιδέτω, & ἐπανορθούτω τὰ ἐν τῷ μοναστηρίῳ γινόμενα. καὶ ὁ ἐξάρχος δὲ τῶν μοναχῶν, καὶ ὁ ἐπισκοπος τῆς πόλεως, ἐπισκέπτεσθαι ὀφείλει διὰ τὴν ἐκκλησίαν δικῶν τὰ μοναστήρια.

κ'. Οἱ τῶν μοναστηρίων ἀποκριτῆρες γέροντες καὶ ἀπαθείς ἔσωσαν.

κα'. Αἱ γυναῖκες ἐχέτωσαν τοὺς ἀποκριτῆρας, διούχους, ἢ αἰδράς, ὡς πάντα ὄντας τελείους, οἱ δὲ τὰς ἀποκρίσεις ποιήσασιν, καὶ πρὸς ἀρρήτον αὐταῖς διαδώσοις κοινωνίᾳ, ὡς καὶ τοῦτου καιρὸς. καὶ ὡς μίαν τῶν μοναστηρίων ἀνήκοισι, τῇ ἡγουμένῃ ἀνάξοις ὡς τῇ θυερεῶν.

κβ'. Ο μέτελα πάλιν μοναχὸς, νουθετείτω, καὶ καθαρῶς ὡς μετανοῶν. ὁ ἀδύνατος τὰ πάλιν, ἐμβαλλέτω ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου.

κγ'. Ο εἰς καπηλεῖον εἰσιὼν μοναχὸς, τῷ ἐνδίκῳ παραδοθεὶς, ἢ τοῖς ἐξάρχουσιν, σωφρονιζέτω, καὶ ἐμβαλλέτω τὸ μοναστήριον.

κδ'. Μοναχὸς εἰσεληλυθὼς εἰς πανδοχεῖον δίχα τῆς ἐκκλησίας, & ἀναγκάσας αἰτίας, καὶ τότε δὲ ταραχῆς χωρεῖς, καὶ τὸ ὡς

δρην

ρησκειάς διαλέγεσθαι τιμωρείσθω. ^A fide contendat) coërceatur.

ΣΧΟΛ.

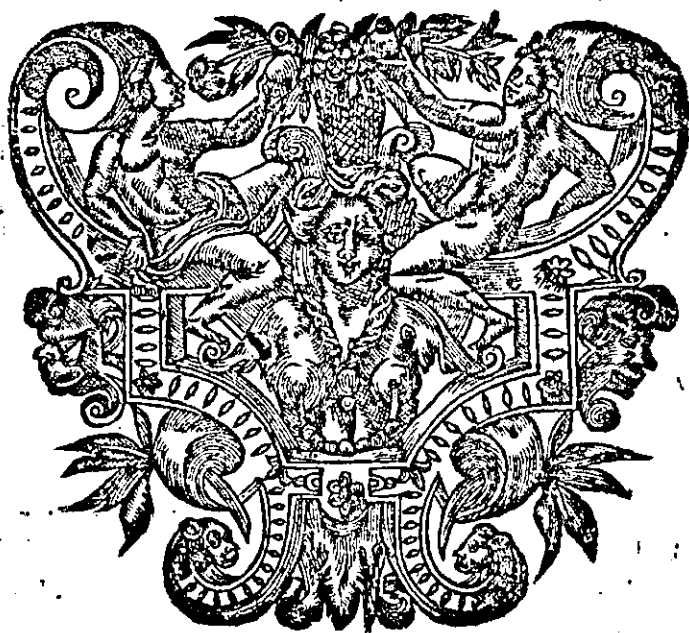
S C H O L.

Σημείωσαι, ὅτι προτελευταίως ἤδη καὶ
ὁ ἄλλος τῆς γυναικὸς προκηρύττεται ἡ δω-
ρεὰ. ζητήσον βιβ. ζ'. τίτ. ιε'. κεφ. δ'.

Δεῖ γὰρ διπλοῦν τὸ τοῦ ἔργου τοῖς μονα-
χοῖς καθιστᾶναι, ἢ τῶν θείων ἀνασχεῖσθαι
γραφαῖς, ἢ τὰ ἐργάσματα μελετᾶν καὶ ἐργα-
ζεσθαι. ἀφ' ὧν καὶ μακρὰν χρονίζουσα. οὐ-
δὲν δὲ τῶν ἀγαθῶν ἀποτέκοι.

^a Retineat.] Nora, vxore iam præ-
morta quantum ad vitæ institutum,
donationem propter nuptias retineri.
Quære lib. 7. tit. 15. cap. 4.

^b Si monachus.] Monachi enim his
duobus operam dare debent, vt aut
sacris vacent scripturis, aut vt mā-
nuarias operas meditentur, & exer-
ceant: si quidem mens inerti otio
haur sanè dedira, quidquam bono-
rum pepererit.

Basil. Tom. I.

ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΤΙΤΛΟΣ Α΄.

Περὶ ἐκκλησιῶν, καὶ μοναστείων, καὶ διαγῶν οἰκῶν, καὶ τῶν πραγμάτων, καὶ δικαίων αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ LIBER QUINTVS.

TITVLVS I.

De Ecclesiis & Monasteriis, & venerabilibus domibus, rebus, & iuribus earum.

L. 1. C. 1.
de sa-
crof.
ecclef.

ICEAT cuique morienti res suas sanctis ecclesiis relinquere: voluntates enim eorum seruandæ sunt, cum iam aliud velle non possunt.

L. 2. II. Nullus in ecclesia sancta mortuum sepeliat.

L. 3. III. Nemo Sanctorum reliquias distrahat, aut emat.

L. 5. & 7.
Nov.
131.
cap. 5. IV. Ecclesiæ à muneribus, maximè sordidis immunès esse debent: præterquàm à restauratione pontis & iti-

A α.

ΕΕΣΤΩ ἐκάστῳ τε-
λυτῶντι τὰ οἰκεῖα
πράγματα καταλιμ-
πάντι τῆς ἀγίας ἐκκλησίας· δεῖ γὰρ
φυλάττειν τὰς γνώμας αὐτῶν, ὡς
μηκέτι δυνατῶν ἄλλωθεν βου-
λεύσασθαι.

β'. Μηδεὶς ἐν ἐκκλησίᾳ ἀγία
δαπνέτω νεκρόν.

γ'. Μηδεὶς λείψανα ἀγίων ππρα-
σκέτω, ἢ ἀγοράζέτω.

δ'. Δεῖ τὰς ἐκκλησίας μὴ λήπουρ-
γεῖν, μάλιστα ῥυπαρὰς λήπουργίας· εἰ
μὴ εἰς αἰδυνέωσιν γεφύρας, & ὁ δο-

ἐξωσάν. ὑποκείδωσαν δὲ ἀγάρ-
 γαιας καὶ παραγάργαιας ἐν καιρῷ
 στρατοπέδου. εἰ δὲ τις ᾧ τὰ ταῦτα
 ἐπιχρήσῃ ποιῆσαι, πρὸς τῷ τῆς
 ἱεροσυλίας ἐκλήματι, διωκεῖται ὡς
 εἰς ὑποβληθήσεται.

εἰ. Δεῖ δὲ ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ πε-
 ρὲ κανονικοῦ τινος ζήτησιν ποιεῖν τοῖς
 ἀναφέρειν πάντα ἐπὶ τῷ ἁρχιεπί-
 σκοπον· καὶ ᾧ αὐτῷ τῇ ἱερατικῇ
 συνόδῳ ἐὰν ἀγὰρ ἡρίσῃ ἐν δειῷ νό-
 μῳ διακρίνεσθαι.

ς. Μηδὲ ἡ ἐκκλησία, μηδὲ ἕτε-
 ρα τῶν στρατοπέδου ἐμσκοῦσα τευέ-
 δω βαρῶν, ἀγάργαιας τυχόν, ἢ πα-
 ραγάργαιας, ἢ τοιοῦτου τινός.

ζ. Οὗτος δὲ τῶν δωρεαστῶν
 ἐπὶ τῷ ἐκκλησίᾳ οἶκον κτιῶναι,
 ἢ ξενώνα, ἢ νοσοκομεῖον, ἀπατεί-
 δω καὶ αὐτὸς ἐν τῷ κληρονόμοι αὐτοῦ
 ᾧ τῶν ἐπισκόπων καὶ οἰκονόμων
 τὰ ὑποχρεῖντα· διοικούντων μὲν
 τοὺς καὶ τὸ δοκοῦν αὐτῶν.

η. Μηδὲ χρειαῖς ἔσω πρὸς ἑξῆς ὑπο-
 μνημάτων ἐπὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς
 νόμισμάτων δωρεᾶς· ἢ νομίσ-
 ματος εἰς ἐκκλησίαν, ἢ εἰς ἐκκλησίαν οἰ-
 κον, ἢ εἰς πύργον, ἢ εἰς πόλιν.
 ἐπὶ δὲ πλείονος ποσότητος πρὸς
 ἑξῆς γινέσθω, εἰ μὴ βασιλέως ὅτιν
 ἢ δωρεᾶ.

θ. Μηδὲ ὅποδ' αὐτῶν τύπου, ἢ ἁρχιε-
 πικῆς προστάξεως, ἢ οἱ ἄλλοι ποτε δικάσει-

Basil. Tom. I.

nerum. præstent autem an-
 garias & parangarias expe-
 ditionis tempore. Si verò
 quis aduersus hæc facere au-
 sus fuerit, præter sacrilegij
 crimen, quod incurfurus est,
 perpetuo exilio subdetur.

v. Si de quo canonico du-
 bitatio in Illyrico emerferit,
 ad Archiepiscopum referri
 debet, & ab ipso vnà cum
 conuentu sacerdotali, sancto-
 que iudicio, & ex lege diui-
 na dirimi.

vi. Nec ecclesia, nec vllus
 alius ab oneribus exercitus
 excusetur, ab angariis fortè,
 vel parangariis, vel quo alio
 onere.

vii. Qui instrumento do-
 nationis confecto recepit æ-
 dificaturum se oratoriam do-
 mum, xenodochium, aut no-
 socomium, conueniatur tam
 ipse, quàm heredes eius ab E-
 piscopis & œconomis ad præ-
 stationem eorum, quæ pollici-
 tus est: ita tamen vt de eius
 sententia administratio fiat.

viii. Donationes in eccle-
 siam, vel piam domum, pau-
 peres, vel ciuitatem collatæ,
 si non excédant aureos quin-
 gentos, necesse non est actis
 interuenientibus insinuari.
 sin verò amplioris quantita-
 tis donatio sit, actis intime-
 tur, excepta Imperiali dona-
 tione.

xi. Nec ex sacra forma,
 nec ex mandato præsidum,
 aut cuiuslibet alterius iudicis

O ij

annona militaris ad oratoria, aut clericos, aut monasteria transferatur, quasi scilicet personis in numeris deficientibus.

L. 22. X. Ecclesia vel pia domus aut monasterium immunita sint à lucratiuorum descriptione.

L. 3. C. de his qui ad ecclēf. cōfug. XI. Qui ad ecclesiam confugerunt, ad eius usque terminos ante forum publicum securitatem habeant, interioribus quoque balineis, vel hortulis, vel domibus, vel atriis, vel porticibus utentes. & prohibeantur intra templum cubare, aut vesci. armis verò se se ne muniant, sed ea penes Episcopum deponant, idque vel primò persuaſi faciant, vel si renuant, eiiciantur iussu Episcopi, & iudicium.

Nou. 17. c. 7. XII. Nec homicida, nec adulter, neque raptor virginum iure asyli utuntur: terminorum enim securitas læsis, non nocentibus præstatur.

L. 4. d. tit. XIII. Seruus qui ad ecclesiam armatus confugit, protinùs eiiciatur. Sed si resistat, maiore vi abripiatur, extrahaturque: & licet pugnans interimatur, insons esto dominus, qui eum vi adortus est.

L. 6. XIV. Decernimus. ne cui liceat confugas cuiuscumque conditionis sint, de sacrosancta ecclesia orthodoxæ fidei, excepta hac urbe regia

A είου στρατιωτικῇ σιτισι εἰς δικτῆ-
εἰς οἴκους, ἢ κληροκοίς, ἢ μοναστή-
ρια μεταγέσθω, ὡς ἐλλειπόντων δὴ-
θεν τοῖς ἀριθμοῖς σωματείων.

1. Μὴ διαγραφέσθω ἡ ἐκκλησία,
ἢ βυσσῆς οἴκου, ἢ μοναστήριον
ἐπὶ κέρδι.

ια. Μέλει τῷ πρὸς τῆς δημο-
σίας ἀγορᾶς τῆς ἐκκλησίας ὄρεον
τὸ ἀσφαλές ἐχέτωσαν. ὁ πρὸς φυ-
γόντες, τοῖς ἐνδοτέροις λουτροῖς, ἢ
κήποις, ἢ οἰκήμασιν, ἢ αὐλαῖς, ἢ
σοαῖς χρώμενοι. καὶ κωλύεσθωσαν
ἐντὸς τῆς ναοῦ ὑπονοῦν, ἢ ἐδίειν.
ὅπλοις δὲ ἐαυτοῦ μὴ ἀσφαλίζε-
σθωσαν, ἀλλ' ἀποπδέτωσαν ταῦτα
πρὸς τοῖς ἐπισκόποις ἢ παιδομέ-
νοι περὶ ταῦτα, ἢ μὴ ταῦτα ἐμβαλ-
λέμενοι καὶ κέλυσιν τῆς ἐπισκόπου
καὶ τῶν δικαστῶν.

16. Μὴ τ' ἀνδροφόνου, μήτε μοι-
χῆς, μήτε ὁ πρὸς τῶν ἀρπαξ κα-
χέσθω ἀουλίας, ἢ πρὸς τῶν ὄρεον
ἀσφάλεια, τοῖς ἀδικουμένοις, οὐ
μὴν τοῖς ἀδικούσι παρέχεται.

17. Μετ' ὅπλων ὁ οἰκέτης πρὸς
φυγόντων βίβης ἐμβαλλέσθω. ἀντι-
στάμενος δὲ, μείζονι βιαζέσθω
δυνάμει: καὶ ἀντιτάξασθω τελευ-
τήσῃ, ἀνδρῶν ὁ ἐπελθὼν ἔστω
δεσπότης.

18. Θεασίζομεν μὴ ὅτι ἐστὶν ἐν τοῖς
πρὸς φυγὰς οἰαζόμενοι τυχῆς ὄντας
ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς ὁρθοδόξου πί-
στεως, ἐντὸς τῆς βασιλέως πό-

λεως ἔξεοι. εἰπνές δὲ τούτων ἡμῶν
 χαλῆσαι ἢ ποιῆσαι. ὁ γὰρ ἡμῶν,
 τῷ τῆς ἱεροσυλίας ἐγκλήματι ὑπο-
 βαλλέσθωσαν. ἀλλὰ μηδὲ τούτοις
 οὕτως κατέχεσθαι ἐν ταῖς σεβα-
 σμίαις ἐκκλησίαις, ἢ συσφίγεσθαι, ἵνα
 αὐτόθεν, ἢ τῶν ὁφείμων ποσάτων,
 ἢ ἐνδυμάτων, ἢ ἡσυχίας, ἢ ὑπνου κω-
 λύνται. ἐὰν δὲ δοῦλῳ, ἢ γεωργῷ,
 ἢ ἐναπόγραφοις, οἰκέτις, ἢ ἀπελεύθε-
 ρῷ, ἢ τοιοῦτον π. ποσάτων οἰκεῖον,
 ἢ ὑπεξούσιον, ἢ ὑποταγμένῳ, ἢ
 ἀποσυλήσας ἵνα τῶν ποσάτων τῶν
 διασώτου, ἢ διαφθείρας, ἢ ἀφ'
 ἑαυτῶν μόνῳ ἀποδράσας πρὸς τοῖς
 ἀγίοις τόποις πορνεύσῃ, διδύως
 πρὸς τῶν δεσποτέρων οἰκονόμων,
 εἴτε τῶν ἐκδικῶν, ἢ ἡμῶν ποσάτων
 τῶν πρὸς γυναικὶ διωκτῶσι, δι' αὐτῶν
 δηλονότι πρὸς οἷς ἀνήκουσιν, αὐ-
 τῶν ἐκείνων ποσάτων καὶ πρὸς ἐκ-
 κλησιαστικῶν παιδείαν καὶ διδύτητα,
 ἢ ἐκδικησὶ ἀρμόδιῳ, ἢ μεσιτείᾳ φι-
 λάνθρωποτάτῃ πορνεύσῃ τῇ τῆς
 συγχώρησεως γυναικὶ, ἢ τῇ τῶν ὁρκῶν
 βοηθείᾳ ἀμελεμένησαντες, εἰς τὸ πό-
 πον ὡς ἐσμένον ἢ οἰκεῖον ὑπο-
 σφραγίσαντες καὶ τὰ πράγματα, ἀπὸ
 μὲν ἑαυτῶν ἔχουσιν, ἀποκαταστήσας.
 ἰ. Μηδεὶς παρὰ τὰς εἰς δὲ κτι-
 εῖους οἴκους ἐκβῶν ποιείτω. ἀλ-
 λά τοῖς ἀρχαῖοις ποσάτω, ἢ διὰ
 τῶν ἀρχιεπισκόπου, τῷ βασιλεῖ.
 πρὸς σφοδρότατῃ ἐννοῶν ἡμῶν
 εἶαν ὁ ὅς παρόντα νόμον πρὸς
 βαλίων.

Basil. Tom. I.

A expellere. Si qui verò moliri,
 aut facere quid eorum ausi
 fuerint, sacrilegij crimine
 teneantur. Sed nec ita eos
 detineri in venerandis eccle-
 siis atque constringi patimur,
 ut exinde aliquid victualium
 rerum, aut vestes, aut quies,
 aut somnus eis negetur. Sa-
 ne si seruus, aut colonus, aut
 B adscriptitius, familiaris, siue
 libertus, aut eiusmodi aliqua
 persona domestica, potesta-
 ti, vel conditioni subdita,
 subtractis quibusdam rebus
 domini, aut corruptis, aut se
 ipsum furatus, ad sancta se
 loca contulerit, statim à reli-
 giosissimis œconomis, siue
 defensoribus, ubi primum
 C hoc scire potuerint, per eos
 videlicet, ad quos pertinent,
 ipsis presentibus pro ecclesia-
 stica disciplina, & æquitate,
 aut ultione competenti, aut
 intercessione humanissima
 procedente remissione veniæ,
 & sacramenti adminiculo se-
 curi ad locum certum pro-
 priumque reuertantur, &
 D res, quas secum habuerint,
 restituant.

XV. Nemo moueat tumultus in venerabilibus locis
 L. s. & pen. cod.
 conclamationibus utens, sed
 magistratus adeat, vel prin-
 cipem per Archiepiscopum:
 scituro eo, qui contra præ-
 sentem legem aliquid egerit,
 acerbissimam pœnam sibi
 imminere.

O iij

L. ult. XVI. Quoties ex more so-
lemnibus & maioribus feriis
in sanctissima maiore eccle-
sia procedimus, gloriosissimo
quaestori nostro permittimus,
ut desideria & postulationes
supplicum accipiat, & ad
nos deferat. qui verò feria-
rum tempore tumultus mo-
uebit, aut clamorem conci-
tarit in maiore ecclesia, vel
etiam in aliis maioribus ec-
clesiis, causa continuo cadet,
licet iuris rationibus subni-
xa esse videatur. eiicietur au-
tem à praefecto urbi, & sup-
plicio subiacebit. qui verò
potentiorē personam ti-
met, adeat nos per Archi-
episcopum, vel ecclesiae de-
fensores:

SCHOLION.

^a *Negetur.*] Nota hæc, quæ habentur in textu: Si fideiussores aut mandatores vnâ cum debitoribus principalibus intra sacros ecclesiæ fines confugerint, ut ex eorum quoque bonis publica debita, priuatâque soluantur: & per eos rerum vbicumque depositæ sunt, procedat inquisitio. Et hæc quidem de ingenuis liberisque personis.

A 15. Οσάκις δὲ ἐδοῖς καὶ τὰς με-
γάλας ἐορτάς ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ με-
γάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἢ ἐν ἄλλαις ἐκκλη-
σίαις ποιεῖν, ὁππότε ποιεῖ τῶ
ἐνδοξοτάτῳ ἡμῶν κοιμιστῶ, τὰς
αἰτήσεις τῶν δεομένων δεχόμενος
ἡμῖν φέρειν. ὁ δὲ ταραχαῖς ἢ ἐκ-
βοήσεσι χρώμενος καὶ τῇ ἐορτῇ
ἡμαρὸν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἢ
ἐν ἄλλαις μεγάλας ἐκκλησίαις, ἐκ-
πεσῆται μὲν διὰ τοῦτο τῶ ταραχῆ-
ται, καὶ βύλοχον ἔχον πᾶσι δόξειεν.
ἐμβληθήσεται δὲ παρὰ τοῦ ἐπαρ-
χου, ἢ τιμωρίας ἐμβληθήσεται.
διωκτὸν δὲ πρὸς ὅσον δέδωκε,
διὰ τοῦ δεχόμενου ἡμῖν ποιεῖν,
ἢ τῶ ἐκκλησιαστικῶν.

ΣΧΟΛΙΟΝ.

Σημειώσαι τὰ τοῦ κειμένου· εἰ καὶ οἱ ἐξηγη-
ταὶ ἢ οἱ μανδατορες μὲν τῶ ποιοτῶν
χρεωστῶν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ὁρῶν ποιεῖ-
σιν, ἵνα καὶ ἐκ τῶν τούτοις ἀπαρ-
τῶν τὰ δημόσια χρεὴ καὶ τὰ ἰδιωτικὰ ἀπα-
τηθῶσι, καὶ δι' αὐτῶν ὅπου οἱ ἀναποτή-
μενα ὧσι τὰ ταραχὰς, ποσὲλθοι καὶ
ἐπ' αὐτοῖς ἢ ἐκζητήσιν. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς
ἀνθρώπων καὶ ἐλευθέρων ποσῶν.

ΤΙΤΛΟΣ Β΄.

Περὶ ἐμποιήσεως καὶ ἐμφυτεύσεως ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

TITVLVS II.

De alienatione, & emphyteusi rerum ecclesiasticarum.

α'. ΘΕΣΠΙΖΟΜΕΝ. Μηδεὶς
βυαγῆς οἶκος τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως, ἢ τῆς ἐνορίας αὐτῆς, χω-
ρὲς τῶν μοναστηρίων, ἐμποικίτω ἀκί-
νητον πρᾶγμα, μήτε πολιτικῶν σι-
τησιν, μήτε γεωργικῶν ἀνδράποδον·
μήτε δίδωτω ἐπ' αὐτῶν, μήτε
ἐπ' αὐταλλαγῇ, εἰ μὴ μόνον βασι-
λεῖω οἴκῳ μήτε μὲν πρὸς ἑτέρῳ ἐπὶ
πρᾶγμα δικαίῳ.

β'. Εμφυτεύωσαν ὁ δὲ σεμνοὶ
τόποι Κωνσταντινουπόλεως τὰ ἀκί-
νητα αὐτῶν πρᾶγματα ἐπὶ ζωῇ
τελευτῶν μόνων πρὸς ὧν ἐκ δια-
δοχῆς, ὃ ἐκ τῶν μέσθ' τῶν κανόνος
αὐτῶν κομφίζοντες.

Καὶ τὰ πρᾶγματα αὐτῶν πρὸς
σοδὸν μὲν ἔχοντα, ἀμεινῶτατα ἐμ-
φυτεύωσαν. ἀπὸ σοδῶν δὲ ὑπαρ-
χοντα δίδωσαν αὐτὰ ἐπὶ ῥητῇ τι-
νι ποσότητι.

γ'. Αἱ πρᾶτα τῆς βασιλείας καὶ
τῆς ἐκκλησίας ἀμεινῶτα, οὐ με-
ταβαίνοισι πρὸς ἰδιώτην, ἐπεὶ
ἐκδικουῦται.

δ'. Εὰν ὃ ἐμφυτεύδεν ἐκκλησια-

A I. SANCIMVS. Nulla æ-
des religiosa CP. vcl in-
tra territorium eius sita, ex-
ceptis monasteriis, rem im-
mobilem alienet, aut ciui-
lem annonam, vel rusticum
mancipium, nec remuneran-
di gratia donet, aut permutet, nisi cum Imperiali domo
permutationem faciat. Sed
neque parœcico, seu libella-
rio iure det.

II. Venerabiles autem loci
Constantinopoleos res suas
immobiles ita in emphyteu-
sim dent, vt ultra vitam
trium personarum successiue
non extendatur, sexta parte
pensionis siue redditus remit-
tenda.

Et suburbana ipsorum præ-
dia, si quidem redditum ha-
beant, sub præstatione inte-
gri canonis dentur. si verò
reditum non habeant, sub cer-
ta quantitate concedantur.

III. Si Imperator cum ec-
clesia permutationem fece-
rit, res ad priuatam perso-
nam non transferuntur: alio-
quin ecclesiæ vindicantur.

IV. Si res ecclesiastica in

O iiiij

c. 1. §. 1. **emphyteusim data ad domum Imperatoriam, fiscum, ciuitarem, curiam, aut locum religiosum peruenerit,** possunt qui concesserunt, intra biennium vel stare contractæ emphyteusi, vel ipsam rescindere.

No. V. Loca diruta in perpetuam emphyteusim conceduntur sub tertia parte pensionis, quæ ex locatione prius quàm ruerent redigebatur: vel sub dimidia, quæ post refectionem ab emphyteuta factam, redigeretur.

No. VI. Quod si quis velit quamlibet rem immobilem vsus nomine à sanctissima maiore ecclesia accipere, aut ab vna prædictarum venerabilium domuum, non aliter hanc accipiat, nisi aliam rem statim iure dominij præstet religioso loco, à quo eandem rem accepit, tantum habentem redditum, quantum habet & res, quæ ei datur, & non pluribus fiscalibus tributis prægrauatam: vt post mortem eius, vel post tempus in vsu constituendo additum, quod tamen accipientis vitam non excedat, vtraque res in solidum rami iure dominij, quàm vsus ad eandem venerabilem domum redeat.

a. N. VII. Locationes autem ab iisdem religiosis locis fieri concedimus in quantoscumque annos inter contrahentes conuenerit, vt tamen vl-

τικόν παρῶμα, εἰς βασιλείον οἶκον; ἢ εἰς ταμεῖον, ἢ εἰς πόλιν, ἢ εἰς βουλευτήριον, ἢ εἰς διαγῆ οἶκον παρείλη, δυνάμεται ἐμφυτεύοντες ἐν τοῖς δύο ἐτησιν, ἢ ἐμμεῖναι τῇ ἐμφυτεύσει, ἢ λῶσαι αὐτήν.

Εἰ δὲ ταῖς ἐρείπιας τῆς ἐκκλησίας διωκεῖται ἐμφυτεύονται ἐπὶ τῇ τεινῇ μοίρᾳ τῆς παρῶσεως ἐνοικίων: ἢ ἐπὶ τῷ ἡμίσει τῆς ἐμφυτεύσεως ἡμιμέτρου ἐπαγορεύσιν ἐνοικίων.

Εἰ δὲ τις βουλευθεὶς οἰονδήποτε παρῶμα ἀκίνητον ὀνόματι χρήσεως λαβεῖν ᾧ τὰ ἀγνώστῃς μεγάλῃς ἐκκλησίᾳς, ἢ ἐνὸς τῶν μνημονευμένων διαγῶν οἶκων, μὴ ἄλλως τῆτο λαμβανέτω, εἰ μὴ ἐστὶν ἀπὸς παρῶμα διαποτείας δικαίῳ ᾧ τῇ τῷ διαγῆ οἴκῳ, ὅς οὐ τὸ αὐτὸ παρῶμα λαμβανέει, ὅσαυτῃν ἔχον παρῶσον, ὅποσιν ἔχῃ παρῶμα, ὅπῃ αὐτὸ δίδεται, καὶ μὴ πλείοσι δημοσίοις τέλειμασι βεβαρημένον· ὥστε μὴ πλεονάζῃ τελευτῇ, ἢ καὶ μὴ χρόνον ἐφ' ὃν ἡ δόσις τῆς χρήσεως σωήρεται, μὴ ὑπερβαίνοντα δηλαδὴ τῆς λαμβανόντος ζωῆς, ἐκαστὸν παρῶμα ἐπὶ ἀκέραιον, καὶ κατὰ διαποτείαν, καὶ κατὰ χρῆσιν, εἰς τὸ αὐτὸ ἀγῶν οἶκον παρείλη.

Ζ. Τὰς μεθώσεις ὅσας αὐτῶν διαγῶν οἶκων γίνεσθαι συγχωροῦμεν, εἰς οἷς αὐτοῖς συναλλάττουσι ἐνιαυτῶν συναρέσει· μὴ ὑπερ-

βαινούσας δηλαδή (V) τετακονταε-
τηζόν(Θ).

η. Εἰ δὲ συμβαίῃ τινὰ τῶν εἰρημέ-
νων διαζῶν οἰκῶν, ὀνόματι δημο-
σίων σωτελειῶν, ἢ ἄλλης οἰασοῦ
συμβαίνουσης ἀνάγκης τῷ διαζῶ
οἰκῶ, χρημάτων δεικνύειν, ἔξῃναι
τοῖς τοῦτου διοικηταῖς ἀκίνητον πρᾶ-
γμα ὑποπείθεσθαι, καὶ δοῦναι εἰς ἰδι-
κὸν ἐνέχυρον, ἵνα ὁ δανείης νέμῃται
τὸ αὐτὸ ποσόν, ἢ τοῦ τοῦτου
καρποὺς ἀναλέγῃται, ὅτε λογίζῃται
ἐαυτῷ τὰ μὲν εἰς αὐτὰ τὰ δανεί-
σεντα χρήματα· τὰ δ' εἰς τόκοις μὴ
πλείοις τῶν τετάρτου μέρους τῆς ἐκα-
τοσῆς· εἰ δ' ὑπερβάλωσι τὸ χρέος, οἱ
πορευόμενοι ἔξ αὐτῶν διαζῶν οἰκοῦ, ἢ
ἐκ τῶν καρπῶν πληρωθῇ ὁ δανείης,
ἐπαυελθεῖν πάλιν τὸ ποσόν ὅπῃ τὸ
διαζῶν οἶκον ἔξ οὗ καὶ δέδοται.

θ. Ἀπαντὰ τὰ εἰρημνῶν συναλ-
λάγματα, ὅπῃ μὲν τῇ μεγάλῃ ἐκ-
κλησίᾳ, συναινέσῃ τῇ πατριαρχῇ
γινέσθωσαν· ὁμνύων τῶν οἰκονόμων
ὅτι τῶν καρπουλαίων, ὡς οὐ πο-
λέα φεταὶ ὁ διαζῶν οἶκος πολεῖ τὸ συν-
άλλαγμα. ὅπῃ δὲ τῶν σεπλῶν οἰκῶν
(C) καρπουλαῖοι αὐτῶν, ἢ οἱ διοί-
κῃται τὰ λεχθέντα ποιεῖτωσαν.

ι. Ἰστέ(Θ) δὲ ὅτι εἰ λάβωσι π
(C) διοικῃται, καὶ (C) τούτων
συγγενεῖς, ἢ ἀγχιταί, καὶν δια-
παρενδέτου προσωποῦ ὡς τὰ
εἰρημνῶν συναλλάγματα, τὸ μὲν
πολεῖν ἀκυροῦται, ἢ ὅτι οὐσία τῶν

A tra annos triginta non ex-
tendatur.

VIII. Quod si contigerit <sup>d. Nos
c. 4.</sup> ut supradictæ ædes religiosæ
pecuniis egcant ad fiscalium
tributorum præstationem,
vel ad aliam quamlibet su-
peruenientem necessitatem,
liceat administratoribus rem
immobilem supponere, &
B specialiter obligare, ut cre-
ditor eandem rem possideat,
& fructus eius percipiat, &
reputet sibi quosdam in for-
tem, quosdam in vsuras non
ampliores, quàm quartam
partem centesimæ. Quod si
administratores eiusdem ve-
nerabilis domus debitum ex-
soluerint, vel ex fructibus
creditori satisfactum sit, res
C ad venerabilem domum red-
eat, quæ eam dederat.

IX. Omnes autem suprà ^{cap. 5.} dicti contractus à maiore
quidem ecclesia consensu Pa-
triarchæ fiant, iurantibus
œconomis, & carthulariis re-
ligiosam domum non circun-
scribi. in alijs autem religio-
sis domibus, chartularij ip-
sorum, aut administratores
ea, quæ suprà dicta sunt, per-
agant.

X. Sciendum autem est, <sup>d. c. 5.
§. 1.</sup> quod si administratores, &
eorum cognati, vel adfines
quid acceperint, siue per se,
siue per interpositam perso-
nam, præter supradictos con-
tractus, quod gestum erit in-
firmabitur, & facultates ac-

ipientis , & administratorum , & eorum , qui eis cognatione iunguntur , post mortem eorum ecclesiæ addicentur.

c. 6. XI. Cæteræ religiosæ domus & monasteria CP. perpetuam rerum ecclesiasticarum emphyreusim contrahunt sub prædicta obseruatione remittentes sextam partem pensionis. Idemque obtinet in dirutis ædificiis.

d. 9. XII. Si domus venerabilis ærialieno obnoxia vel obligata , non habeat ex rebus mobilibus unde æs alienum dissoluat : potest rem immobilem specialiter pignere , præstitis usuris quadrantibus. Quod si nec eo modo creditores adimpleat , acta conficit apud eum , qui eum ordinauit , cum sacramento administratorum ipsius , aut consensu maioris partis eorum , quod ex rebus mobilibus æs alienum exolui non possit : & tunc proscribit per viginti dies inuitans pignus emere volentem. quibus ita peractis res addicatur ei , qui licendo superauerit , & pretium soluitur creditori. Sin autem pignoris emptor nullus inueniatur , datur in solutum creditori , vero pretio adiicienda decima portione. Hoc utique obseruando , ut res , quæ datur , inter fertiles , & infertiles media sit.

A λαβόντος , & τῶν διοικητῶν , καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν , μὴ τελευτῶν περὶ αὐτῶν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ια'. Οἱ λοιποὶ διαγίγῃ οἶκοι , καὶ τὰ μοναστήρια Κωνσταντινουπόλεως διωκεῖς ἐμφυτεύουσι μὴ ἡλεθρίσης ὁρατήσεως μειουῖντες τὸ ἐκτὸς μέρος τῆς κανόνου. τὸ αὐτὸ δὲ κρατεῖ καὶ ἐπὶ τῶν ἐρείπων.

ιβ'. Εάν διαγίγῃ οἶκος δανειζόμενος , ἢ ἐνεχόμενος μὴ διωκθῇ ἐλθεροθεῖναι τῆς χρεῖς ἀπὸ κινήτων πραγμάτων , διώκεται ἐνεχόμενος ἀκίνητον ἰδικῶς μὲντοι γε , ἐπὶ τετάρτῳ μόνῳ πῶν ἐκατοστῆς. εἰ δὲ μήτε οὕτω πληροῖται τὸ χρέος , ποιεῖ ἐπὶ μνημα παρὰ τῷ χρητονοῦντι , μὴ ὁρκῶν τῶν διοικητῶν αὐτῆς , ἢ μὴ σωαινεσεως τῆς πλείονος αὐτῶν μέρος. ὅτι οὐ διωκτὸν δοθῆναι τὸ χρέος διὰ πραγμάτων κινήτων. Ἐπὶ τῷ περὶ αὐτοῦ ζητεῖται ἐπὶ εἴκοσι ἡμέραις , περὶ τῶν δέλωντα ἀγοράσαι τὸ ἐνέχυρον· καὶ εἰδὲ αὐτῶς περὶ αὐτοῦ ὁ πλείων παρέχων ἕμνημα ἀγοράσης , καὶ τὸ διδομένον καταβάλλεται τῷ δανειστῇ. ἐὰν δὲ μηδεὶς ἀγοράσῃ τὸ ἐνέχυρον , λαμβάνει αὐτὸ ὁ δανειστής ἀπὸ τῆς χρεῖς , καὶ διατήρησιν περὶ αὐτοῦ δεκάτῳ μοίρῃ τῆς διατήρησεως τῆς διδομένης· ὄντος μὲντοι καὶ ἀναλογίᾳ τῶν βίβρων καὶ τῶν ἀπόρων.

ιγ'. Καὶ τὸ δεῦτερον κελεύσας, ὥστε
ἐξηρημύνης τῆς ἀγιοτάτης ἐκκλησίας
τῆς βασιλίδος τῆς πόλεως, ἡ δὲ βα-
ρανοῦ ὁρφανοτροφείου, καὶ ξενόνων,
καὶ πτωχείων τῆς ἐν τῇ βασιλίδι πό-
λεως, ἡ δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν ὄντων ἐνο-
ρίαν, ἐξεῖναι πάσαις ταῖς ἀγιοτά-
ταις ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς διάκονοις οἰ-
κοῖς, οὐ μὲν ἄλλα ἡ μοναστηρίοις,
ἐν τε τῇ βασιλίδι πόλει, καὶ ἐν δια-
φόροις ἐπαρχίαις καὶ ἐκκλησίαις, ἀνταλ-
λαγὰς πρὸς ἀλλήλους ποιεῖν, ὅ-
ταν ἐκαστὸν διακονεῖ οἶκον φυλάτ-
τηται τὸ ἀζήμιον· σωματικῶν ἐν-
δεσμάτων, ἢ διὰ κατὰ δέσπας τῶν τοιού-
των συναλλαγμάτων, οὐ μόνον τῶν διο-
ικητῶν ἐκαστέρου διακονεῖ οἴκου, ἀλλὰ
ἡ δὲ πλείονος μέρους τῆς ἐν αὐτοῖς
λατρυούτων.

Τὰ δὲ ἀπὸ βασιλικῆς εἰς οἰον-
δήποτε διακονεῖ οἶκον πωλεῖν, ἢ
μὴ ταῦτα πωλεῖν, καὶ
οὐδένα ὅσον πωλεῖν, ἢ ἐνο-
ρίαν, ἢ ἐκκλησίαν, ἢ ὅλως
ἐνορίαν συγχωρεῖν· οὐδὲ εἰ
πρὸς ἀλλήλους διακονεῖ οἶκοι τοιοῦ-
τον πωλεῖν.

ιδ'. Τὸν δὲ νόμον δι' οὗ ἐδικτασάμεθα
μὴ κατὰ φέρειν εἰς ἐκείνους τὰ εἰς
τὸν ἡμέτερον οἶκον ἀπὸ διακονεῖ οἴκου
πωλεῖν, πρὸς ἀλλήλους, ἢ ὅλως
ἐνορίαν, διὰ καὶ ἀκωλύτως ἐκ-
ποιεῖν κελεύσας. Ἐπομένως ἐπὶ τοῖς
ἡδη εἰς τὸν ἡμέτερον οἶκον πωλεῖν, οἱ
νομίμως· τὸ δὲ καὶ τοῖς μὴ ταῦτα
μὴ οἱ πωλεῖν.

XIII. Hoc quoque iube-
mus, ut excepta sanctissima
maior ecclesia urbis regiae,
& venerabili orphanotro-
phio, & xenonibus, & pro-
chiis, quae in vrbe regia sunt,
vel intra territorium eius, li-
ceat omnibus sanctissimis
ecclesiis, & religiosis domi-
bus, nec non monasteriis,
quae tam in vrbe regia, quam
in diuersis prouinciis posita
sunt, permutationes inuicem
facere, cum indemnitate
vtriusque loci venerabilis,
consentientibus scripto, vel
per depositiones huic contra-
ctui non solum administra-
toribus vtriusque religiosi
loci, sed etiam maiore parte
eorum, qui ibi deseruiunt.

Ea verò, quae à domo Au-
gusta ad quemcumque reli-
giosum locum peruenierunt;
vel postea peruenierint; nul-
lo modo vendi, vel obligari;
vel permurari, vel quocum-
que modo alienari concedi-
mus: nec si inuicem religiosae
domus tale aliquid fecerint.

XIV. Legem verò per quam
sanximus, ut res, quae à re-
ligiosa domo ad domum no-
stram peruenierunt, in aliam
personam transferri non pos-
sint, abrogamus: & ob id
alienari licite iubemus, tam
ea, quae iam ad domum no-
stram peruenierunt, quam
quae postea peruenierint.

Nou.

120.

c.7.5.1

XV. Monasteria non alienantur, ut in priuatum & profanum statum transeant: & alienata vindicantur, & restituantur propriis dominis. hoc autem intellige, si videlicet altare habeant. Si quis autem ex prædictis venerabilibus locis, qui in vrbe regia, vel in prouinciis sunt, excepta sanctissima ecclesia vrbis regiae, possessionem habeat, tributis fiscalibus prægrauatam, ex qua nullus redditus religioso loco inferatur, liberam facultatem damus administratoribus religiosæ domus, ut eam alienare possint, quocumque modo voluerint, ad vtilitatem eiusdem venerabilis domus, gestis monumentorum in eiusmodi alienatione conficiendis apud illos, à quibus administratores talium locorum præponuntur, vel ordinantur: & iurantibus tactis scripturis his, qui eisdem locis præpositi sunt, & maiore parte eorum, qui ibi ministerium faciunt, quòd citra ullam prodicionem, gratiam, aut quamlibet circumscriptionem alienatio fiat: sed ut seruetur indemnitas eidem venerabili domui.

Administratores religiosarum domuum, & qui eis iure cognationis vel adfinitatis coniunguntur, etiam per interpositam personam res, quas administrent, ne susci-

ΑΙΕ. Τα μοναστήρια ἐκ ἐμποιεῖται. Ἡ δὲ ἰδιωτικῇ διαγωγῇ ἐπεὶ ἐκδικεῖται καὶ ὑποκαθίσταται τοῖς ἰδίοις δεσπόταις. τὸτο δὲ νόει, ἐὰν ἔχῃσι δηλονότι θυσιαστήριον. εἰ δὲ πρὸς ἐν τῇ εἰρημνύων διαγῶν οἴκων τῇ τε ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, τῇ τε ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὄντων, ἡ ἐρημνύουσα τῆς ἀγιοπάτης ἐκκλησίας τῆς βασιλίδος πόλεως, καὶ τῇσιν ἔχοι πολλοῖς δημοσίοις τέλεισιν, βεβαρημένῃ, ἣς οὐδέμια εἰσάγεται πρὸς τοὺς τῶν διαγῶν οἴκων, ἀδελφὰν ἀφ' ἑαυτῶν τοῖς αὐτοῖς διαγῶν οἴκων διοικηταῖς, ἐν οἷσιν οὕτως ὅπως βουλευθεῖεν, ἐμποιεῖν πρὸς τοὺς αὐτοὺς καὶ τῇσιν, πρὸς τὸ λιστελὲς αὐτοῖς διαγῶν οἴκων ὑπομνημάτων δηλαδὴ ἐπὶ τῇ ποιούτῃ ἐκποίησιν πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἐκείνοις, ἀφ' ὧν αὖτε διοικηταὶ τῶν τοιούτων τόπων πρὸς ἀλλήλους, ἢ χρυσοποιεῖται καὶ ὁμνύων ἐπὶ τῇ ἀγίων γραφῶν τῇ πρὸς τῶν τῶν τοιούτου διαγῶν οἴκων, καὶ τῇ πλείοντι μέρει τῇ ἐν αὐτῷ λειτουργούντων, ὡς οὐδὲ κατὰ πρὸς τοὺς αὐτοὺς, οὐδὲ πρὸς χάριν, ἢ οἷσιν οὕτως οὕτως πρὸς ἀλλήλους ἢ ἐκποίησις γίνεται. ἀλλὰ διὰ τὸ φυλαχθῆναι τὸ ἀβλαβὲς τῷ αὐτῷ διαγῶν οἴκων.

Οἱ διοικηταὶ τῇ διαγῶν οἴκων, καὶ αὖτε τοῦτον ἀγχιταί, μήτε διὰ πρὸς ἀλλήλους πρὸς ἀλλήλους ἐκλαμβάνουσιν πράγματα ὄντα ὑπὸ πρὸς ἐαυτῇ διοίκη-

σιν

ἂν ἐπεὶ ὑφέξοις τὰς ῥηθείας ἀνώ-
τερο ποινὰς.

15. Πὰς μιᾶς, ἢ ἐμφυτευτῆς
διαγίς πόπου, χεῖρον πωλὼν τὸ μι-
ᾶς ἢ ἐμφυτευτῆς αὐτῷ παρᾶ
μα, ἢ ἀγνωμονῶν ἐπὶ διεπλῶ, ἀ-
πατεῖται Φ συμφωνηθέντα κανό-
να, καὶ ἀποκαθιστᾷ πλὴν παρᾶ
ὅσον τὸ παρᾶματ Θ , καὶ ἐκβάλ-
λεται μηδὲ τὰ ἐμπονήματα ἀπα-
τεῖται. εἰ δὲ φύγῃ καὶ ἀφανῆς γένηται,
γίνεται τὸ ἱκανὸν τῷ σεπλῷ οἴκῳ ἐν
τῷ παρᾶματ Θ , μηδὲ λογι-
ζομένων αὐτῷ τῷ ἐμπονήματων.

16. Ὅτι τελευτᾷ ἐπὶ δέῃ ἀναμει-
ναί πλὴν ἀγνωμοσύνης τῷ ἐμφυ-
τευτῆς. καὶ ἢ ἰδιωτικῶν παρᾶ-
κῶν, καὶ οὐχὲν ἐκκλησιαστικῶν ἐμ-
φυτεύσεων διαλέγεται.

17. Μὴ ὀρεχέσθω ἀπορ Θ κτῆ-
σις εἰς διαγίς οἴκοις, ἀλλὰ καὶ
ἀζημίῳ μεινάτωσαν. τούτου χάριν
καὶ εἰ ἐδωκάν τι, ἀναλαμβάνου-
σαν αὐτὸ, ἀναδιδόντες πλὴν ἀ-
πορ Θ κτῆσιν.

18. Οὔτε ἀπορ Θ , οὔτε ἀπορον
κτῆσιν ἀγοράζει Θ ἀνάγκης δια-
γίς πόπος. τὸ δεῖν καὶ ἐπὶ παν-
τός παρᾶ πόπου.

19. Ὅτι γένηται λαμβάνων ἀκί-
νητον ἐκκλησιαστικὸν παρᾶματ, διδο-
τω ἄλλο παρᾶματ αὐτῷ αὐτῷ συντε-
λουμένῳ αὐτῷ παρᾶ ποδὸν ὥστε μὴ θά-
νατον αὐτῷ παρᾶ λαμβάνειν τὰ δύο παρᾶ-

Basil. Tom. I.

prædiant : alioquin prædictas
poenas perferent.

XVI. Si conductor ^b vel ^{c. 8.}
emphyteuticarius rem ad lo-
cum religiosum pertinentem
deteriorem fecerit, vel bien-
nio ^c cessauerit in persoluen-
da pensione, vel canone em-
phyteutico, canon constitu-
tus exigitur, & res in pristi-
num statum restituitur, &
expellitur non deductis me-
liorationibus. Si verò subter-
fugiat, & sui copiam non fa-
ciat, indemnitati domus ve-
nerabilis consulitur ex bo-
nis ipsius, nullâ habita ratio-
ne meliorationum.

XVII. Emphyteuticarius ^{L. 2.}
ante triennium pro indeuo-
to & moroso non habetur <sup>C. de
iur. em-
ph.</sup>
loquitur enim de priuata pa-
ganica emphyteusi, non de
ecclesiastica.

XVIII. Nemo venerabili ^{N. 7.}
bus domibus sterilem posses-
sionem præbeat : sed neque ^{cap. 12}
ex eo lædantur. quapropter
si quid eiusmodi datum sit,
recipiant qui fœnecam defe-
ctamque possessionem dede-
runt.

XIX. Religiosus locus ne-
que fertilem, neque sterilem ^{Nou.}
possessionem comparare co-
gitur. illud accipe & de alio
quolibet. <sup>110.
c. 9.
s. 1.</sup>

XX. Qui usus nomine rem ^{c. eod.}
immobilem ab ecclesia acci-
pit, pro ipsa rem aliam eius-
dem redditus præstet, ut post
mortem ipsius utraque res ad

P

ecclesiam perueniat.

c. 10. XXI. Sacra vasa ob solam redemptionem captiuorum distrahuntur, aut obligantur.

c. cod. Si ecclesia debitis prægrauetur, distrahuntur superflua vasa: si modò res mobiles non subsint. Sciendum autem est, vasa sacra omninò alij venerabili loco vendi, aut conflari: & tunc priuatis quoque venduntur secundum supradictam alienationum formam.

c. 11. XXII. Si aduersus ea, quæ iam dicta sunt, rei ecclesiasticæ emphyteusis contracta sit, res ecclesiæ restituitur: manet autem emphyteuticius, & nihilo minus canonem emphyteuticum pen-
sitat.

c. cod. Si autem res ecclesiastica donata sit, ipsa res restituitur, fructus verò ipsius ecclesiæ restituuntur.

c. cod. Si præter hæc quæ dicta sunt res aliqua ecclesiastica hypothecæ nomine data sit, res opposita restituitur: creditor autem quod sibi debetur amittit.

c. cod. Tabellio qui contra præsentem constitutionem instrumenta composuerit, exilio perpetuo damnatur.

Nou. XXIII. Omnis actio religiosæ domui competens, III. c. 1. & 131. siue in personam, siue hypothecaria sit, non excedit annos quadraginta: sua tamen

A γματα εἰς τὴν ἐκκλησίαν. κα'. Διὰ μόνον ἀνάρριον αἰμαλώτων πωλοῦται, & ὑποπνενται τὰ ἱερά σκεύη.

Χρεῶν ὑπὸντων, πωλοῦται τὰ ὡς ἡ δὲ σκεύη. ἐὰν μὲν τοι γε κινή-
τὰ πράγματα οὐχ ὑπείσιν. ἴσῃον δὲ ὅτι τὰ ἱερά σκεύη πωλοῦται πάντως ἐν τῷ διαγεί οἴκῳ, ἢ χωνεύονται. & τότε πιπράσκονται καὶ ἰδιώτῃ, καὶ τὴν λεχθένσαν ὥρα-
τήρησιν τῶν ἐμπορίσεων.

κβ'. Ἐὰν ἐμφυτευθῇ π ἐκκλησιαστικὸν παρὰ τὰ λεχθέντα, ἀναδίδεται μὲν τὸ ἐμφυτευθὲν τῇ ἐκκλησίᾳ· μὲν δὲ ὁ ἐμφυτευσάμενος οὐδὲν ἢ τῶν τελῶν ὅπρ' ἐδόξε
C παῖκτον.

Ἐὰν δὲ δωρηθῇ ἐκκλησιαστικὸν παρὰ τὰ λεχθέντα, αὐτὸ μὲν ἀναδίδεται τὸ δωρηθὲν· ὁ δὲ καρπὸς αὐτῶν τῇ ἐκκλησίᾳ δοποκαθίστανται.

Ἐὰν ὑποτεθῇ π ἐκκλησιαστικὸν παρὰ τὰ λεχθέντα, τὸ μὲν ὑποτεθὲν ἀναδίδεται τῇ ἐκκλησίᾳ. τὸ δὲ χρέος αὐτῶν ὁ δανειστὴς ζημιούται.

D Νομικὸς ὑπουργῶν τοῖς παρὰ τὴν προκειμένην διάταξιν γινόμενοις συμβολαίοις διωκεῖται ὡς εἴρεται.

κγ'. Πᾶσα ἀγωγή προσήκουσα σελῶ οἴκῳ, εἴτε προσωπική, εἴτε ὑποθηκαία βῆν, οὐχ ὑπὲρ βαινὶ τὰ πεσσεράκοντα ἐτη. τῶν ἀρμό-

ζουσιών ἐκάτω οἴκῳ τοιούτῳ εὐαγεῖ^A α
 προσωκαίρον παρὰ γραφῶν φυ-
 λαίουσι μὲντοι καὶ τοῦ οἰκείου
 χρόνους.

ΣΧΟΛΙΑ.

Μέμνησο τῆς μς'. νεαράς, καὶ μὴ ἐναντι-
 ωθῇ σοι ὁ εἰρημὸν ἐν τῇ ζ'. νεαρά. Ἐκα-
 νοτομήθη γὰρ ἐκ τῆς προσωκαίρου ἀφ' ἧς
 ἔξω.

Μέμνησο τῆς ζ'. νεαράς, καὶ μὴ ἐναντιω-
 θῇ σοι ὁ κείρον ἐν τῇ α'. βιβ. τῶ καὶ δικῆς,
 πτ. δ'. δξτ. λβ'. καὶ βιβ. δ'. πτ. ξτ'. δξτ. ε'.

Τότε δὲ ἐξεοῦσαι τὸν ἐμφυτευσάμενον,
 βιβ. κ'. πτ. ε'. καφ. ε'.

tempora seruantibus præscri-
 ptionibus temporalibus cui-
 libet religiosæ domui compe-
 tentibus.

SCHOLIA.

^a Hoc quoque.] Memineris Nouellæ
 46. Nec tibi contrarium videatur,
 quod dicitur in Nouella 7. est enim
 nouum & singulare ius, quod pro-
 ponitur in hac constitutione.

^b Si conductor.] Memineris Nou. 7.
 Neque obloqui putes quod dicitur
 lib. 1. Codicis tit. 4. constit. 32. &
 lib. 4. tit. 66. constit. 2.

^c Vel biennio.] Tunc emphyteu-
 ta expellendus est, lib. 20. tit. 2.
 cap. 5.

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

B TITVLVS III.

α'. ΠΕΡΙ ἐκκλησιαστικῶν κανό-
 νων καὶ προνομίων, ἑ ἀλ-
 λων κεφαλαίων εἰς τὰς ἀγιωτάτας
 ἐκκλησίας ὁρῶντων, τοῦ παρόντα
 νόμον προσφέροντι.

β'. Θεασίζομεν τοίνυν ταῖς ἐν νό-
 μων ἐπέχον τοῦ ἀγίου ἐκκλησια-
 στικοῦ κανόνα, τοῦ ὑπὸ τῶ ἀγίου
 ἐπιτά σινόδων ἐκτεθέντα, ἢ βε-
 βαιωθέντα, πούτεσι τῆς ἐν Νικαίᾳ
 τῆς τετρακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ
 πατέρων, καὶ τοῦ Ἀρείου ὁ τῆς
 μανίας ἐπώνυμος ἀναδεμαπάθη καὶ
 τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τῆς ἀ-
 γίων ἐκατὸν πενήκοντα πατέ-
 ρων. ὑφ' ὧν ὁ πνευματομάχος
 Μακεδόνιος ἐσηλυτεύθη καὶ τῶ ἐν
 Εφέσῳ πατρί, ἐν ᾗ Νεστόριος κα-

Basil. Tom. I.

I. DE ecclesiasticis cano- Nou.
 nibus & priuilegiis, ^{131.} ^{præfat.}
 aliisque capitibus ad sanctissi-
 mas ecclesias pertinentibus
 præsentem legem proferi-
 mus.

II. Sancimus igitur, ut fa- cap. 1.
 cri ecclesiastici canones le-
 gum vicem obtineant, qui
 à sanctis septem Synodis con-
 stituti sunt, aut confirmati:
 hoc est, Nicæna trecento-
 rum decem & octo Patrum,
 in qua Arius, cui à furore
 cognomen inditum est, ana-
 thematizatus est: & Constan-
 tinopolitana sanctorum CL.
 Patrum, à quibus Macèdonius
 Spiritus sancti oppugnator
 infamatus est: & Ephesina
 prima, in qua Nestorius est

P ij.

damnatus: & Chalcedonen-
 si, in qua Eutyches cum
 Nestorio anathemate percuf-
 sus est: ad hæc Constantino-
 politana secunda, in qua O-
 rigenes vnà cum scriptis suis,
 & alij quidam impij notati,
 traductique sunt: & Con-
 stantinopolitana tertia, quæ
 de multis hæresibus trium-
 phans, vetustiorum sancta-
 rum Synodorum diuina de-
 creta confirmauit. Ad vlti-
 mum, Nicæna secunda, in
 qua illi, qui aduersus sanctas
 imagines furore perciti erant,
 pariter cum anterioribus hæ-
 reticis à Catholica Dei ec-
 clesia abdicati sunt: prædi-
 ctarum enim synodorum de-
 creta perinde vt diuinas scri-
 pturas suscipimus, & cænones
 vt leges custodimus.

c. 2. III. ... Idcircoque sancimus se-
 cundum earum definitiones,
 vt sanctissimus senioris Ro-
 mæ Papa primus omnium sa-
 cerdotum sit: beatus autem
 Archiepiscopus Constanti-
 nopoleos nouæ Romæ secun-
 dum locum obtineat post
 sanctam Apostolicam sedem
 senioris Romæ, cæterisque
 omnibus præponatur.

c. 3. IV. ... Beatissimus autem pro
 tempore Archiepiscopus pri-
 mæ Iustinianæ patriæ nostræ
 habeat semper sub iurisdic-
 tione sua Episcopos prouin-
 ciarum Daciæ mediterraneæ,
 & Daciæ Ripensis, Præua-
 lensis, ac Dardaniæ, & My-

A τεκρίθη· καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι, καὶ
 ἰω· Εὐτυχῆς μὲν Νεστορίου ἀνέθε-
 ματίσθη. περὶ ταύτης τῆς ἐν Κων-
 σταντινουπόλει δευτέρου, δι' ἧς Ωρι-
 γήνης μὲν τῶν αὐτῶν γραμμάτων, καὶ
 ἑτέροις ἱερεῖς δυοσεβῆς ὡρεδισματι-
 σθησαν. Ἐπὶ δ' ἐν Κωνσταντινουπόλει
 τὸ τρίτον, ἥπερ διαφόροις αἵρεσιν
 B θριαμβούσασα τὰ τῶν παρθενέων
 ἐπέχεν ἀγίων σωόδων διὰ δόγμα-
 τα ἐπεκύρωσε. καὶ ἐπὶ πάσας τὰς
 ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον, ὅς ἦς
 C καὶ τῶν ἀγίων εἰκόνων λυτήσαντες
 ὅς ἴσου τῆς παλαβοῦσιν αἵρεσι-
 κοῖς τῆς καθολικῆς τῆς θεοῦ ἐκκλη-
 σίας ἀπεκηρύχθησαν· τῶν δὲ παρ-
 ερμηδῶν ἀγίων σωόδων τὰ δό-
 γματα καθάπερ τὰς διὰς γραφὰς
 δεχόμεθα, καὶ τοὺς κανόνας ὡς νό-
 μοις φυλάττομεν.

γ'. Καὶ διὰ τοῦτο δεασίσομεν καὶ
 τοὺς αὐτοὺς ὅροις (γ') ἀνώτατον τὸ
 πρεσβυτέρου Ρώμης Πάπαν παρ-
 τον (δ') πάντων τῶν ἱερέων. τὸ δὲ μα-
 κάρειον ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινου-
 πόλεως τῆς νέας Ρώμης, δευτέραν
 τάξιν ἐπέχεν μὲν τὸ ἄγιον ἀποστολι-
 κὸν θρόνον τῆς πρεσβυτέρου Ρώμης,
 D τὸ δὲ ἄλλων πάντων παρημαῖται.
 δ'. Τὸν δὲ καὶ μακάρειον ἀρχιεπίσκοπον τῆς παρθενίας Ἰσταντιανῆς
 τῆς ἡμετέρας πατρίδος, ἔχον αἰεὶ ὑπὸ τῆς
 οἰκείας δικαιοδοσίας τοῖς ἐπισκόποις
 τῶν ἐπαρχιῶν, Δακίας μεδιτερρά-
 νέας, καὶ Δακίας Ριπενσίας, Πραι-
 βαλέας, καὶ Δαρδανίας, καὶ Μυ-

σίας τῆς ἀνωτέρας, καὶ Γάννονίας, καὶ τῶν αὐτῶν τύποις χροτονεῖσθαι. αὐτὸν δὲ ἀπὸ τῆς οἰκείας σινοδου χροτονεῖσθαι, καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ὑποκειμέναις αὐτῷ ἐπαρχίαις τὸ τόπον ἐπέχειν αὐτὸν τῆς ἀποστολικῆς Ρώμης θρόνου, καὶ τὰ ὀρεαθέντα ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πάπα Βιγιλίου.

ἐπὶ τῇ καὶ τῷ ὁμοίον ὅρον τὸ δίκαιον τῆς δεχεσθῆναι, ὅπως τῷ Ἐπισκόπῳ Ἰουστινιανῆς Καρχηδόνος τῆς Ἀφρικῆς διοικήσεως δεδωκεῖν, ὅς οὐκ ὁ θεὸς πάντῃ ἡμῖν ἀποκατέστη, φυλάττειν κελεύειν. καὶ αἱ ἄλλαι δὲ πόλεις, καὶ τῶν Ἐπισκόπων, οἷς ἐν διαφοροῖς τοῖς μητροπολιτικῶν δίκαιον. ὅπως τῆς τοιοῦτου παθνομίου εἰς τὸ διωκεῖν ἀπολαύσωσαν. Πάντα δὲ τὰ προνόμια καὶ τὰς παραμυθίας, ὡς ἐν βασιλικῇ φιλοπρίας, καὶ καὶ ἑτέρον οἷον δὴ ποτε ὅρον ταῖς ἀγιωτάταις ἐκκλησίαις, καὶ ἑτέροις σεβασμίαις τοῖς ὅπως ὅπως, βεβαίως αὐτοῖς διὰ πάντων φυλάττειν.

πρὸς τοῖς θεοσιζομένοις καὶ πασῶν τῶν ἀγιωτάτων ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν ἄλλων σεβασμίων οἰκῶν τὰς κτήσεις, μηδὲ ρυπαρὰς λειτουργίας, μήτε ἐξω τῶν τεταγμένων διαγραφὰς ὑπομνήσκειν. εἰ μὲντοι ὁδοστροφίας, καὶ γεφυρῶν οἰκοδομῆς, καὶ ἀνανεώσεως χρειὰ γίνηται, καὶ μίμησιν τῶν ἄλλων οἰκηπέδων, καὶ τοιοῦτον ἔργον καὶ τὰς ἀγίας ἐκκλησίας, καὶ τοῖς ἄλλοις σεβασμίαις

Basil. Tom. I.

Asiae superioris, & Pannoniae, & ab ipso hi ordinentur: ipse vero à propria ordinetur synodo: & in subiectis sibi prouinciis locum obtineat Apostolicæ sedis Romæ, secundum ea, quæ S. Papa Vigilius constituit.

V. Simili quoque modo ius Archiepiscopatus quod Episcopo Iustinianæ Carthaginiæ Africanæ dioceseos concessimus, ex quo Deus hanc nobis restituit, conseruari iubeamus. Sed & aliæ ciuitates ac earum Episcopi, quibus in diuersis locis ius Metropoliticum concessum est, huiusmodi priuilegio in perpetuum fruantur. Omnia autem priuilegia, & solatia, quæ ex Imperiali liberalitate, aut etiam alio quolibet modo sanctissimis ecclesiis, aut aliis venerabilibus locis concessa sunt, firmiter ipsis per omnia conseruentur.

VI. Ad hæc sancimus, ne villarum sanctissimarum ecclesiarum, & aliarum venerabilium domuum possessiones sordida munera, & extraordinarias descriptiones sustineant. si tamen sternendarum viarum, aut extruendorum pontium, reparandorumve necessitas incidat, ad instar cæterorum possessorum huiusmodi opus sanctæ ecclesiæ, & aliæ domus ve-

P iij

nerabiles impleant, cum ali-
quid in ea ciuitate possede-
rint, in qua tale opus pera-
gitur.

cap. 6. VII. Pro temporalibus au-
tem præscriptionibus decem,
viginti, & triginta annorum,
sanctis ecclesiis, & aliis om-
nibus venerabilibus locis,
quadraginta annorum præ-
scriptionem opponi duntaxat
iubemus: eodem custodien-
do & in petitione legatorum,
& hereditatum ad pias cau-
sas relictarum.

c. 7. VIII. Si quis autem vene-
rabilem oratoriam domum,
aut monasterium ædificare
voluerit, non aliter opus in-
choet, nisi locorum sanctifi-
simus Episcopus preces illic
profuderit, & venerabilem
crucem fixerit. qui autem se-
mel inchoauit vel nouum
oratorium exstruere, vel ve-
tus renouare, omnibus mo-
dis compellatur à beatissimo
locorum Episcopo, & œco-
nomis eius, magistratūque
ciuili, vel ipse si superstes sit,
vel si in fata concesserit, he-
redes eius inchoatum opus
consummare.

c. 8. IX. Si quis domi suæ^a, aut
in prædio suburbano, fun-
dove ecclesiasticum munus
facere ausus fuerit, aut aliis
facere permiserit sine clericis
sanctissimo locorum Episco-
po subditis, iubemus, vt ea
domus, suburbanum, fundus-
ve, vbi tale quid admissum

A οἰκοῖς πλήρου. ὡς καὶ ἐν ἐκείνῳ
κέκτηνται πρὸς πόλιν, ὃ ποιοῦτον γί-
νεται ἔργον.

Ζ'. Ἀντὶ δὲ τῶν χρόνιων παρὰ γρα-
φῶν πῶν δέκα, καὶ εἴκοσι, ἔτετα-
κοντα ἐνιαυτῶν ταῖς ἀγίαις ἐκκλη-
σίαις, ἔτε τοῖς ἄλλοις ἀπάσι σεβασ-
μίοις τόποις, μόνῳ πρὸς πῶν τεσ-
σάρακοντα ἐνιαυτῶν παρὰ γραφῶν
B ἀντιπείθεσθαι. περὶ ἀποδομῶν. Τούτου
αὐτῷ Φύλακτορ μὲν καὶ ἐν τῇ ἀπατη-
σὶ τῶν ληγάτων, καὶ τῶν κληρονομιῶν τῶν εἰς
δυσσεβεῖς αἰτίας καταλελειμμένων.
ή. Εἴ τις ὅ βουλήθεῖ οἰκοδομήσασθαι
σεβασμιον ἐκκλησίαν, ἢ μοναστήριον,
μὴ ἄλλως ἀρχέσθω τῆς οἰκοδομῆμα-
τος, εἰ μὴ ὅ τῶν πόπων ὁσιώτατος ἐπι-
σκοπὸς ἐκείνῳ ποιήσῃ, ἔπειτα
C ἁμῶν ἐπιψηφισαυρόν. ὁ δὲ ἅπαξ ἀρχ-
επίσκοπος, ἢ νέον κτίσῃ ἐκκλησίαν,
ἢ παλαιὸν ἀνανοῦ, ὅποις ἀπασίν
ἀναγκαζέσθω παρὰ τῆς μακαριώ-
τάτου τῶν πόπων ἐπισκόπου, ἔπειτα πῶν οἰ-
κονόμων αὐτῶν, καὶ τῶν πολιτικῶν
ἀρχόντων, ἢ αὐτὸς εἴπῃ εἶναι, ἢ
τούτου πελευπῶνται, ὅτι κληρο-
νόμοι αὐτῶν, ὃ ἀρχὴν ἔργον πλη-
D ρου.

θ'. Εἴ τις ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ, ἢ προα-
στείῳ, ἢ χωρίῳ ἐκκλησιαστικῶς λει-
τουργίαν πολυήσοι ἐπιτελέσας, ἢ
ἄλλοις ἐπιτελέσας συγχωρήσοι διχα-
κληρικῶν τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων
πῶν τόπων ὑποκειμένων, καλεῖσθαι
μὲν τῶν οἶκων τούτου, ἢ περὶ αὐτῶν,
ἢ χωρίον ὅπου τοιοῦτον πᾶσι ἀμφοτέρω-

θείη, τῇ κτ' τὸν τόπον ἀγιωτάτη ἐκ-
κλησίᾳ ἐκδικεῖσθαι διὰ τῆς θεοφιλε-
στατου ἡπισκόπου, καὶ τῆς οἰκονόμου
αὐτοῦ; καὶ τῆς πολιτικοῦ τ' τόπων
ἀρχόντου. εἰ δ' ἀγνοοῦνται τῆς τ'
τόπων δεσποτου, ④ αὐτῶν φρόνι-
ται; ἢ μισθωταί; ἢ ἐμφυτεύται
ἐνδηπῶ ποιήσονται; ἢ ἀγρεύονται συλ-
χωρήσονται; ⑤ μὲν δεσποτῶν τῆς
τόπου μηδὲν παρέκκριμα; ἢ ζημίαν
ἐπαυλῆν. τοῦ δὲ τῆς το ποιήσαν-
τας; ⑥ ἢ ἀγρεύονται συλχωρήσαντας;
ἐκ τῆς ἐπαρχίας, ὅπως τῆς το ἀμδρ-
πιδείης; ἐκ βαλλεαται; τῶν παρ-
αμάτων αὐτῶν τῇ κτ'. ⑦ τὸν τόπον ἀ-
γιωτάτη ἐκκλησίᾳ ἐκδικουμένων.

Εἰ τις ὀνόματι τῆς μεγάλου
θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, κληρονομίαν, ἢ ληγάτω κα-
ταλείπει, κελύμενον τῶ ἐκκλη-
σίαν τῆς τόπου; ἐν ᾧ ὁ διαδεύων
πῶς οἰκησὶν ἔχει, λαβεῖν τὸ πα-
λελεμμένον. ὁ ἔδωκεν τὴν ἐν τῇ ἀ-
γίῳ μὴ παροδοῖς ⑧ τὸν τόπον, πολ-
λῶν ὄντων δικτηρίων τῇ αὐτῇ ἀγίᾳ,
δοκεῖ κατὰ λιπεῖν τῶ πενεσέει, ἢ
ἐνθα σωείδιζεν. ἐὰν δὲ ἐκ ἐστὶν
δικτηρίων τῆς ἀγίας ἐν ἐκείνῳ τῶ
τόπῳ, διδοῦναι τὰ ἐαδέντα τῶ ὄν-
τι οἴκῳ τῆς ἀγίου ἐν τῇ ἐνορίᾳ
ἐκείνῃ, ἐν ἀπορίᾳ δὲ πάντων παρ-
οκυροῦνται τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς τόπου.

Τὸ ἡπισταπὲν κηδεύειν δι-
κτῆριον, πληροῦν ἐν τοῖς πεντε

A fuerit, per religiosissimum
Episcopum, & eius œcono-
mum, & civilem locorum
magistratum sanctissimæ lo-
ci ecclesiæ viribus vindice-
tur. Quod si ignorante loco-
rum domino procuratores
eius, aut conductores, aut
emphyteutæ aliquid aduer-
sus hanc constitutionem fe-
cerint, aut fieri concesserint,
dominus quidem loci nul-
lum præiudicium, aut dis-
pendium sustineat. Qui verò
hoc fecerint; aut fieri per-
miserint; ex provincia ubi
hoc admissum fuerit; expel-
lantur; bonis eorum sanctis-
simæ loci illius ecclesiæ vin-
dicandis.

C X. Si quis nomini summi
D Dei Saluatoris nostri Iesu
Christi hereditatem; aut le-
gatum reliquerit; iubemus
ut eius loci ecclesia in quo
testator domicilium habue-
rit, relictum capiat. Si quis
vni è Sanctis quid reliquerit
non adscripto loco, si qui-
dem eiusdem nominis plures
sint, in eodem loco oratoriæ
domus, videtur ei reliquisse;
quæ pauperior sit, aut ubi
degere consueuerat. Si verò
in eo loco nulla eiusmodi æ-
des sit, sit autem in territo-
rio eius, illi relictæ præsten-
tur. Si eo modo res expediri
non possit, addicantur eccle-
siæ loci.

XI. Oratorium fieri ius-
sum, intra quinquennium

P iij

ab herede eius, qui iussit, perficiatur. Qui locos venerabiles ædificare à testatore iussi sunt, intra annum eos ædificent: & nisi intra annum ædificium absoluerint, interim domum emere, vel conducere coguntur, & quod eis priè mandatum est, ad finem perducere. Heres autem eiusmodi venerabilium domuum administratores eligat secundum testatoris voluntatem, locorum Episcopo inspecturo, an eorum administratio rectè procedat: & si minus idoneos compererit, licentiam habituro, ut alios in eorum locum substituat.

c. 11. XII. Sed & si quis pro redemptione captiuorum, aut exhibitione pauperum hereditatem, vel legatum in rebus mobilibus, vel immobilibus siue semel, siue annum reliquerit, & hoc modis omnibus secundum testatoris voluntatem ab his, qui id exequi iussi sunt, compleatur.

Si verò specialiter non expresserit, cuius loci pauperibus hæc reliquerit, iubemus, ut sanctissimus Episcopus ciuitatis pauperibus distribuat. Si autem pro redemptione captiuorum aliquid relictum sit; neque testator nominatim dixerit, per quem redemptionem fieri oporteat, etiam iubemus, ut res in hoc relictas locorum Episcopus, & eius œcono-

A ἐπὶ ὑπὸ τῆς κληρονομίου τῆς κελεύσαντος. τὸν διαχρῆς τοποῖς κηρύττων εἶσω ἐνιαυτῶν, ὁ δὲ πέντες ὡρὰ τὴν τεσσάρων· καὶ εἰ μὴ τελειώσουσι πλὴν οἰκοδομῆν, ἀναγκάζονται ἐν τῷ μετὰ τοῦ οἴκον ἀναρῶσαι, ἢ μισθώσασθαι, καὶ ὁ δὲ σέβας προσάχθην πέντε πέντε. τὸν δὲ ὀφειλόντας προνοεῖν τῶν αὐτῶν διαχρῶν οἴκων καὶ πλὴν τῆς τεσσάρων γῶν, ὁ δὲ πέντε κληρονομίῳ, ἀδελφῶν ἐχόντων τῆς ἐπισκοπῆς ἐπιθεῖν πλὴν αὐτῶν διοίκησιν, καὶ εἰ μὴ φανώσιν ἐπιτήδαιοι, ἄλλοις ἀντικαθίσταν.

ιβ. Εἰ δὲ καὶ τις ὑπὲρ ἀναρρύσεως αἰχμαλώτων, ἢ ἀποθροφῆς πενήτων, κληρονομίῳ, ἢ ληγάτον καταλείποι ἐν πραγμάτων κινήτοις, ἢ ἀκινήτοις, εἴτε ἅπασι, εἴτε ἐπίστον, καὶ τὸ τοιοῦτος ἅπασιν κατὰ πλὴν γῶν τὸ διαδεξιμῶν, ἀπὸ τῶν κελευθέντων τὸ πλεονεξῶσαι.

Εἰ δὲ μὴ ἰδικῶς εἴπῃ ποίου τοιοῦτος πέντε ταῦτα κατέλιπε, κελεύομεν ὅτι ὁσὶν τῶν ἐπισκοπῆς τῆς πόλεως πέντε διανεμῆν, εἰ δὲ ὑπὲρ αἰχμαλώτων ἀναρρύσεως πέντε ἀτελείπει, καὶ μὴ ὀνομαστικῶς διαδεξιμῶν εἴποι διὰ τῶν χρημάτων πλὴν ἀναρρύσιν, ὅπως κελεύομεν τὰ πράγματα τὰ ἐπὶ τούτῳ καταλειφθέντα, ὅτι τὸ πλὴν ἐπισκοπῆς, καὶ τὸ τοιοῦτος οἰκονο-

μον λαβεῖν, & τὸ τοιοῦτον ὑπεβίβει A
 ἔργον πληροῦ. ἐν πάσαις γὰρ ταῖς
 τοιαύταις ὑπεβίβει βεβλήσεται, (B)
 ὁσιώτατον ἐπίσκοπον θεωροῦν βε-
 λόμεθα, εἰ & τὰ μάλιστα ὧς τῷ
 διαδεξιῶ, ἢ τῷ δωρησαμένῳ ἀ-
 παγορβύτη αὐτῷ ἔχοντες ταῦτα
 μετοισίδω. εἰ δὲ (C) ταῦτα κελυ-
 δέντες ποιῶσι, ἀπαξ & δις ὧς αὐ-
 τῷ μακαριώτατου τῷ τόπων ἐπι-
 σκόπου ἢ τῶν τοῦ οἰκονόμων διὰ
 δημοσίων θεωρώπων ὑπομνησέν-
 τες ὑπερβῶνται τὰ διατυπωθέντα πλη-
 ρώσαι· κελύομεν τοῖς ἀπαν κέρ-
 δος καταλεφθῆν αὐτοῖς ὧς τῷ
 ταῦτα κελύσαντες (D) ἀπολλύει.
 εἰ μὲντοι ὁ ὁσιώτατος τῷ τόπων
 ἐπίσκοπος παραλίποι τῶν ἡμῶν
 εἰρημνῶν, ἔξω καὶ τῷ ὁσιώτατῳ C
 αὐτῷ μητροπολίτῃ ταῦτα ἀπαγγεῖν,
 ἢ πληροῦ. ἢ παντὶ δὲ ἑτέρῳ ἀδελ-
 ῶ πᾶσι τοιαύτως ζήτησιν κινεῖν, &
 απουδαλῆν, ἵνα τοῖς ἀπαν αἱ
 τοιαύταις ὑπεβίβει αἰπῶν πληρο-
 θῶσιν.

17. Εἰ δὲ ὁ κληρονόμος τὰ εἰς
 ὑπεβίβει αἰπῶν καταλελειμμένα μη-
 πληροῖ, λέγων ὅτι καταλεφθεῖσαν D
 αὐτῷ περὶ αἰπῶν μὴ δοκεῖν εἰς αὐτάς·
 κελύομεν παντὶ τῷ ἐκ τῷ Φαλκιδί-
 κέρδους χρολίζοντος, ὅσον δήποτε ὑ-
 ρεθῇ ἐν τῇ τοιαύτῃ εἰσῆ, θεωρεῖν
 θεωροῖα τῷ ἀγιωτάτῳ τῷ τόπων ἐπι-
 σκόπῳ, εἰς τὰς αἰπῶν εἰς αὐτὰς καταλεφ-
 θῶναι, εἰ γὰρ ληγὰτα ὧς πᾶσι εἰς ὑπε-
 βίβει αἰπῶν καταλεφθεῖς, κελύομεν

mus capiat, & huiusmodi
 prium opus impleat: in om-
 nibus enim talibus piis vo-
 luntatibus volumus, sanctis-
 simum Episcopum provide-
 re, quamvis à testatore; vel
 donatore interdictum ei sit,
 ne ea attingat. Si verò hi
 qui hæc facere iussi sunt, se-
 mel atque iterum à beatissi-
 mo locorum Episcopo, &
 eius œconomis per publicas
 personas admoniti, volunta-
 rem testatoris implere distu-
 lerint, iubemus vt. ij omne
 emolumentum, quod ipsis
 relictum est ab his, qui hæc
 fieri præceperunt, auferatur.
 Quòd si sanctissimus locorum
 Episcopus aliquid eorum, quæ
 suprà dicta sunt, neglexerit,
 liceat etiam sanctissimo eius
 Metropolitæ hæc exigere &
 complere. Sed & cuius alij
 licebit ea de re quæstionem
 mouere, & operam dare, vt
 modis omnibus eiusmodi
 causæ piæ ad effectum perdu-
 cantur.

XIII. Si autem heres ea, c. 12.
 quæ ad pias causas relicta sunt,
 non impleat, dicens patri-
 monium sibi relictum ad has
 non sufficere: iubemus, vt
 cessante lege Falcidia, quid-
 quid in bonis defuncti inuen-
 tum fuerit, cedat in eas cau-
 sas, ad quas relictum est,
 providentiâ sanctissimi loco-
 rum Episcopi. Quòd si le-
 gatum ab aliquo ad pias cau-
 sas relictum sit, iubemus,

ut intra sex menses ab inscriptione testamenti numerandos omnimodo præstetur eis, quibus relictum est. Sin autem qui hoc onerati sunt, huiusmodi legatum præstare distulerint, fructus & usuras, & omnem accessionem à tempore mortis eius, qui reliquit, præstare cogentur.

d.c. 12. XIV. Si annuum legatum venerabili loco relictum sit, sine mora præstetur. Si verò res relictæ longè sit, vel qui eam præstaturus est, longè absit, is cui relictum est, cum consensu eius à quo legatum est, eam permutet cum accessione quartæ partis, aut vendat in annos triginta quinque.

c. 13. XV. Interdicimus autem sanctissimis Episcopis, ne res mobiles, aut immobiles aut se mouentes, quæ post indeptum episcopatum quocumque modo ad eos peruenerint, in cognatos, aut quascumque alias personas transferant. Ad redemptionem tamen captiuorum & exhibitionem pauperum, & alias pias causas, nec non pro utilitate ecclesiæ suæ ex his expendere licentiam habeant. Potest quilibet Episcopus ad pias causas alienare, si quid postquam Episcopus creatus est, adquisierit, & quæ ex eiusmodi rebus reliquerit, addicuntur ecclesiæ.

Episcopi & piorum loco-

A εἴσω μηνῶν ἐξ ἂντ' ἡ ἐμφανίσεως τῆς διαθήκης ὑποθηκωθῶν, τὸ πᾶσι ὅροις ὑπεχέσται οἷς κατελείπειται· εἰ δὲ ὑπερῶνται ὁ τύπος βεβαρημένοι, τὸ τοιοῦτον ληγάτω παραχεῖν, & καρποῖς, καὶ τόκοις, & πᾶσαν ὁμοῦ ἐπαύξεισιν ἀπαμνησονται ἂντ' αἰῶνος τὸ τελουτῆς τὸ τὸ καταλιπόντ.

B δ'. Τὸ ἀναλίως ληγατοῦθεν σεβασμίῳ τύπῳ, διδόντω ἀνυπερῶντος· εἰ δὲ πόρρω ὅτι τὸ εἶδεν ὑπερῶν, ἢ ὁ δίδους, πτωχεύειται ἐκείνος ὡς τὸ καταλείπειται, εἰ καὶ τὸ ἐνεχθῆναι μέρους σιωπῶν, αὐτὸ ἀμφεῖται μὴ ὑπερῶντος τετάρτου μέρους, ἢ πεπρασκέτω εἰς τετρακονταπέντε ἔτη.

C ιε'. Απαγορεύομεν δὲ τοῖς οἰκιστάτοις ἐπισκόποις ὑπερῶντα κινήματα, ἢ ἀκίνητα, ἢ αὐτοκίνητα, ὅσα μὴ πρὸς ἐπισκοπὴν εἰς αὐτῶν οἰωδῆποτε ὅπως ὑπερῶν, εἰς ἰδίους συγγενεῖς, ἢ ἄλλα οἰαδῆποτε ὑπερῶν οἰωδῆποτε ὅπως μεταφέρων. εἰς ἀρχιεπισκόπων δὲ ἀνὰ ῥῆσιν καὶ πτωχῶν ἂντ' ὅπως, καὶ εἰς ἄλλας ὑπερῶν αἰτίας, ἢ ὑπερῶν συμφέροντ' ἢ ἰδίας ἐκκλησίας ἐκ τύπων δαπανᾶν ἀδελφῶν ἐχέτωσαν.

Διώσται πᾶς ἐπισκοπὸς ἐκποιεῖν δι' ὑπερῶν μόνας αἰτίας, εἴπ' μὴ πρὸς ἐπισκοπὴν ἐκτίστω καὶ εἰς ὑπολειφθῆναι ὅτι αὐτῶν, ὑπερῶνται τῇ ἐκκλησίᾳ.

Οἱ ἐπισκοποὶ, καὶ ὁ ὑπερῶν τῶν

ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

ΤΙΤΛΟΣ Α'.

Περὶ δρόνων, καὶ πάζων, ἀξιωματῶν, καὶ προνομίων αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ

LIBER SEXTVS.

TITVLVS I.

*De Magistratibus, & officiis eorum, qui in dignitate constituti sunt,
& de privilegiis eorum.*

L. 1.
D. de
Senat.

NON solum
consularis,
sed & præ-
fectus prio-
re loco sedet quam consularis
femina: maior enim est di-
gnitas in sexu virili? Consu-
laris autem dicitur consulis
vxoꝝ, non etiam mater eius.

L. 2. II. MARCEL. Accusatio,
quæ aduersus magistratum in
prouincia delinquentem in-
tenditur, impedit, quo mi-
nus testimonium dicere, vel
iudicare possit, qui propter
eiusmodi turpitudinem Se-
natu motus, nec restitutus est.

Α' ΟΥΛΠ. ΟΥ ΜΟΝΟΣ Ο Υ-
ΠΑΠΚΟΣ, ΑΛΛΑ
Ε Ο ΕΠΑΡΧΟΣ
ΕΝ ΤΑΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΙΣ ΠΡΟΠΗΛΑΤΑΙ ΤΗΣ
ΥΠΑΠΚΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ· ΜΕΙ-
ΖΩΝ ΓΑΡ ΕΣΤΙΝ Η ΑΞΙΑ ΕΝ ΤΗ ΑΝΔΡΩ-
ΦΥΟΙ. ΥΠΑΠΚΗ ΔΕ ΛΕΓΕΤΑΙ Η ΤΕ
ΥΠΑΡΧΟΥ ΓΥΝΗ· ΟΥ ΜΗΛΙ ΚΑΙ ΜΗΤΗΡ
ΑΥΤΟΥ.
Β' ΜΑΡΚΕΛΛ. Η ΚΥ ΤΩ ΑΔΙΚΗΣΑΝ-
ΤΩ ΕΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΔΕΔΟΝΤΟΣ Α-
ΓΩΓΗ, ΚΩΛΥΕΙ ΜΟΡΤΥΡΕΨΝ, Η ΔΙ-
ΚΑΖΕΙΝ ΤΩ ΔΙΑ ΤΟΙΟΥΤΩΝ ΑΙΓΕΡΟ-
ΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ ΔΟΠΟΚΙΝΗ-
ΘΕΝΤΑ, ΚΑΙ ΜΗ ΔΟΠΟΚΑΤΑΣΤΑΝΤΑ.

γ'.

γ'. Μοδεῖς. Τὸ δ' συγκλήτου ἄπο-
κινήσει, κατὰ σάσει, ἐναλλαγή-
ν ἐστὶ, καὶ διάγει ἐν Ρώμῃ διώσται.

δ'. Πομπ. Οὐκ ἀνάξι, ἢ ἡλὸν
ἀξίας, ἐκ τῆς μείζονος ἐστὶν ἀνά-
ξιος.

ε'. Εὐὸν ὅν μετὰ τοῦ ἀξιώματι-
κοῦ ἡλὸν ἀξιώματι, ὅθεν τῆς
ταύτης, φυλάσσεται αὐτῷ ἢ τῆς πατρὸς
ἀξίας, διὰ τῆς δόξης, οὔτε μει-
νεται, οὔτε ἀπολλύται ἀξίωμα.

ς'. Αἱ γὰρ μετὰ τῆς λαμπρότα-
των, λαμπρόταται εἰσιν· οὐ μὲν αἱ
θυγατέρες τῆς συγκλητικῶν.

ζ'. Συναπτομένης θυγατρὸς ἀξίω-
ματι, ἀπελευθερῶν, καὶ ὁ πατήρ
αὐτῆς ἀποκινήσει, τῆς συγκλήτου, ὁ
γάμος οὐ βεβαίωσται· ἢ τῆς πα-
τρὸς συμφορὰ πᾶσι πεποινηθεῖσαν
τοῖς πασι ἀξίαν ἐκ ἀφαιρείται.

η'. Εκείνων αἱ γυναῖκες καὶ ἀξίας,
ὧν ἡ κάματοι, ὁ χρόνος, ὁ δὲ
ἐπιδόσθι χρόνος ἀπιδόσθαι, καὶ
ζώνης ἐκπῆται, ἐκ ἐξορίαν ὑφί-
σταται.

θ'. Οὐ δέχων λαμβάνων ἐν
τῇ ἐπαρχίᾳ ἢ δέχεται, ἐνάγεται
ὑπὲρ ὧν ἐν ἐκείνῃ ἀμδρταίει.

ι'. Οἱ ἀπμοι καὶ αἰσροὶ οὐ δύνα-
ται γίνεσθαι συγκλητικοί.

ια'. Οἱ κλέπται δέχοντες ἐκβαλλό-
μενοι τῆς ἐκείνης ἢ εἶχον, μὴ ἐλπιζέτω-

Basil. Tom. I.

A III. . . M O D E S T I N U S. Senatus. L. 3.
remotus capite non minui-
tur, sed Romæ morari potest.

IV. P O M P. Qui indignus L. 4.
est inferiore ordinis, indig-
nus est superiore.

V. Si is, qui inferioris dig-
nitatis est, eum, qui maioris
est, adoptauerit, seruatur
ei patris dignitas.

VI. Vxores clarissimarum L. 8.
personarum, clarissimæ per-
sonæ sunt. non tamen Sena-

natorum filiae.

VII. Si filia Senatoris liber-
to nupserit, licet pater eius
postea Senatu remotus sit,
nuptiæ non conualescunt:
patris enim casus quæsitam
liberis dignitatem non au-
fert.

VIII. Ad honores & di-
gnitates hi vocantur, qui la-
boribus suis, & temporis
prærogatiua eas meruerunt:
qui verò largitionibus eas
adeptus fuerit, infamia no-
tatur, honore exuitur, & exi-
lium patitur.

IX. Præses donum vel mu-
nus accipiens in prouincia cui
præest, ibi delictorum poenas
patitur, vbi & deliquit.

X. Infames, & turpes per-
sonæ ad senatoriam dignita-
tem non admittuntur.

XI. Magistratus furtis ma-
culati, per causam honoris,
quo exuti sunt, nullam præ-

rogatiuam sperare audeant. ^Aσαν ἔχον παροφάσεως αὐτῆς τὸ οἶον·

Nou. XII. Qui magistratum quemlibet suscepit, omni lucro abstinere debet, publicis annonis sufficientibus ei.

L. 15. C. de dignit. XIII. Senatoribus, & clarissimis possessoribus vniuersis in genitili solo, aut vbi cumque voluerint, sine com-^Bmeatu commorandi, habitandive permittimus facultatem.

L. 2. §. 31. D. de orig. iur. XIV. Magistratum vespertinis horis in publico esse inconueniens est.

L. 3. D. de offic. præf. XV. Præses cum prouincia excesserit, priuatus esse videtur.

L. 4. eod. XVI. Præses in prouincia maius imperium habet omnibus post principem.

L. 8. C. de adfess. XVII. Infamia notetur cum publicatione bonorum præses; qui secum duxerit cancellarios suos, aut domesticos: debent enim esse ex officio. ipsi verò poenas quoque admissorum perferent: & præsidis flagitia detegent.

L. 9. C. de incol. XVIII. Mulieres si secundo nupserint priore dignitate priuantur.

L. 8. D. de Senat. XIX. Filia vititur dignitate patris, quandiu priuato non nupserit.

L. 5. C. de dignit. XX. Nemo præfectus vrbi citra præceptionem vel scientiam principis muneris subiungat Senatui.

XXI. De leuioribus crimi-

σαν ἔχον παροφάσεως αὐτῆς τὸ οἶον·

16. Τὸν οἶον δὴποτε δέχων παραλαμβάνοντα, παντὸς δὲ ἀπέχεσθαι κέρδους, ταῖς ἐκ τῆ δημοσίου σιτήσεσιν δέχουμην.

17. Τοῖς συγκλητικοῖς, & τοῖς λαμπροτάτοις κτήτοσι πάντιν εἰς τὸ γλυκελιανὸν ἔδαφος, ἢ ἐνθα αὐβουληθῶσιν ἀλλαχού, χωρὶς αἰτήσεως διατεῖβαιν, ἢ οἰκεῖν ὡρεχούμην ἔξοισιν.

18. Αναρμόσων δέχοντα ἐν ἑσπέρας ἐν δημοσίῳ τόπῳ εἶναι.

19. Ο δέχων τὴν ἐπαρχίαν ἔξωθῶν, ιδιώτης εἶναι δοκεῖ.

20. Ο δέχων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μείζον κράτος πάντων ἔχει μὲν βασιλέα.

21. Αἰμούδω, καὶ δημούδω ὁ δέχων φέρον μὲν ἑαυτῷ ιδίους κατελλαιεῖς, ἢ δομεστικοὺς ἀπὸ τῆς τῆς ταξέως ὀφείλοισιν εἶναι, καὶ αὐτοὶ δὲ βιθιώας ὑφέξοισιν ὧν πλημμελοῦσι, & δέχοντα ἐλέξοισι.

22. Απολλύοισιν αἱ γυναῖκες τὸ παρῶτον αἰζώμα ἐπὶ δευτερογαμοῖσιν.

23. Τῇ τῆς πατρὸς αἰξία κέχρηται ὁ θυγάτηρ, ἕως οὗ γαμηθῇ ιδιώτῃ.

24. Μηδέποτε ὁ ἐπαρχος χωρὶς βασιλικῆς προσαξέως, ἢ τοι εἰδήσεως λειτουργίου ἡπιβάλλη συκλήτῃ.

25. Τῶν κουφοτέρων ἐγκλη-

μαίων, ἢ ἢ Ἰππέδου τῷ δέχον-
π ἀκροᾶσθαι ἐξέστιν.

κβ'. Ο δέχων κωλύετω τις δι-
νατοὺς βλάβην τοῦ ταπεινοῦ, καὶ
τοῦ ἐκδικητῆς αὐτῶν.

κγ'. Οφείλει ὁ δέχων τέμνεν σιω-
πῶν, ἢ ἀκλινῶς πᾶσαν δίκην.

κδ'. Ο δέχων κωλύετω τὰς ἀδε-
μίτους ἢ βιαίας πράξεις, ἢ τὰς κτλ.
φόβον, ἢ χεῖρας τιμῶν πρὸς αὐτοὺς, ἢ
ἀσφαλείας ἢ τὰ ἀδίκῃ κέρδη,
ἢ ζημιώματα.

κε'. Οἱ πάσης τῆς ἐξουσίας διοι-
κούμενους, δίκασμον ἔχουσι ψιφου, ἢ
τὴ μεταλλίζου.

κς'. Γοῖνιν ἐπαρχῶν ὁ δέχων
τῶν μὴ δυναμδῶ τῶν τῶν καταβαλ-
λῶν, συμμέλειτω τῇ δυνάμει αὐ-
τῶν ἀπαίτησιν. συγχωρεῖται δὲ δια-
πένειν ἐν ἀπαίτεται.

κζ'. Οὐ δύναται δὲ ὁ ἐπαρχὸς τῶν
πραιτωρίων ἐμβάσανον ζητήσιν
ποιεῖσθαι. συλληπτικὸς γὰρ οὐ
βασανίζειται.

κη'. Ο δέχων φρονιζέτω τῶν ἐν-
ρίων, ζητῶν τοῦ ἱεροσύλου, ἔ-
κδοραποδιστῆς, ἔκ κλέπτης, ἔκ πο-
δοχῆς, ἔκ πρὸς τὸ πλημμέλημα
ἐπαξιῶν αὐτοῖς.

κθ'. Καὶ τοῦ μαγνομδῶς ἐν εἰρ-
κτῇ βαλλέτω, εἰ μὴ δια τῆς
συγχρῶν φυλαχθῶναι δυνάται,
ἢ δεσμεύτω. εἰ δὲ φονέουσι πα-
τέρα, ἢ ἄλλον πνῆ, δει ζῆ-

Basil. Tom. I.

nibus præfidi etiam de plano
cognoscere licet.

XXII. Præses prohibeat ne
potentiores iniurijs humi-
liores adfician, neve defen-
fores eorum.

XXIII. Præses litem om-
nem celeriter & aqua lance
dirimeret debet.

XXIV. Præses provinciæ
illicitas exactiones, & vio-
lencia factas, & extortas
metu venditiones, vel sine
pretij numeratione, & cau-
tiones prohibeat: item lucra
iniusta & damna.

XXV. Qui vniuersas pro-
uincias regunt, ius gladij ha-
bent, & in metallum dandi.

XXVI. Si præses provinciæ
multam irrogauerit, quam
is cui eam dixit, soluere non
possit, exactionem modere-
tur pro modo facultatum
eius. Remissa autem propter
inopiam, non exigitur.

XXVII. Præfectus autem
prætorio quæstionem habere
non potest. Senator enim
tormentis non exponitur.

XXVIII. Præses provinciæ
curam habeat pacis, conqui-
rendo sacrilegos, plagarios,
fures, receptoresque eorum;
& prout quisque deliquerit,
in eum animaduertat.

XXIX. Furiosos in carce-
rem coniciat, si non possint
per necessarios custodiri, aut
vinculis coercet. Si vero
parentem, aut alium quem-
piam occiderint, inquiren-

Qij

dum crit, num furorem simulauerint, vel in dilucidis interuallis occiderint: quo casu supplicio adficiendi erunt. Sed & custodes ipsis adhibiti plectentur, si negligentiores in officio fuerint: non enim ad hoc, solum custodes adhibentur, ne ipsi sibi damnum inferant, sed ne aliis quoque exitio sint.

L. 18. XXX. Præses munus non accipiat, nisi esculentum, potulentumve, quod intra paucos dies absumatur.

L. 19. XXXI. Facilis esto aduentibus, ut tamen contemni se non patiat, nec in æqualem conuersationem eos, quibus præst admittat: æqualis enim conuersatio efficit, ut dignitas præsidis contemptui sit. neque vultu misericordiam, aut excandescentiam prodatur.

L. 21. XXXII. Cum cognoscit de seruo corrupto, vel stuprato, vel ancilla deuirginata, si compererit actorem rerum domini corruptum, aut eiusmodi hominem, ut non solum ad iacturam, sed ad totius domus euersionem pertineat, seuerius in eum qui id commiserit, debet animaduvertere.

L. ult. C. de off. mag. offic. XXXIII. Scholaris, qui sine principis probatoria militare ausus fuerit, præterquam quod militia priuabitur, viginti auri libris multabitur. Sed neque in locum

A πῆν μή ποτε παρορσησάντων τὸ μαρτυρεῖται· ἢ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀναγκῶν ἐφόβησαν, καὶ ὑμωρεῖσθαι. δεῖ δὲ ἐ τοῖς φύλαξιν αὐτῶν ἐπεξεῖναι ῥαθυμοῖσιν· οὐ γὰρ μόνον διὰ τὸ μὴ βλαβῶσαι ἑαυτοῦ φύλακῆσιν, ἀλλὰ ἐ διὰ τὸ βλάψαι ἄλλους.

B λ'. Μὴ δεχέσθω ξένιστον, εἰ μὴ τὸ δι' ὀλίγων ἡμερῶν διαπαντῶν μόνον βρώσιμον, ἢ πόσιμον.

λα'. Εὐχερὴς ἔστω τοῖς παρορσησίν, ἀκαταφρόνητος· ἐ μὴ ὅς ἴσων συνδιασφραδίσθω τοῖς ἀρχομένοις· ἢ γὰρ ἐκ τῆς συνδιαγωγῆς ἰσότης, τὸ ἀρχικὸν ἀξίωμα καταφρονεῖσθαι ποιεῖ. μὴ δὲ δηλούσθω τῇ ὀψι ἐλεῶν, ἢ ὀργισθῆναι.

λβ'. Διαγινώσκων πρὸς δούλου ὑποφθαρέντος, ἢ αἰχρουργηθέντος, ἢ διαπυρρυνθείσης δούλης, ἐὰν ἄρῃ· ὅτι τοιοῦτον ἐκδοικητὴν τῆς τῆς διαπορεύσεως παρορσημάτων, ἢ τοιοῦτον, ὥστε μὴ πρὸς μόνῳ ζῆμιν, ἀλλὰ ἐ πρὸς κατὰ σφραδίστον οἴκου τὸ δράμα φέρεσθαι, σφοδρότατον ὀφείλει ὑμωρεῖσθαι τὸ τοιαῦτα ἡμῶν κτήνη.

λγ'. Οὐ στρατεύσασθαι χράεῖς διὰ βασιλικῆς δοκιμασίας παρρησίας, πρὸς τῷ τῆς στρατείας ἐκπεσεῖν, εἰκοσι χειρῶν κατὰ δὲ σὺ λίτρας. ἀλλὰ μὴ εἰς χράεζον

πα βαθμὸν γραφείου ὑποβαλ-
 λέντω τις ἀνὸς θείας ἀντιγραφῆς.
 λδ'. Ο ὑπεξούσιος σύμπονος, τὰ
 δεμιτῶς ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῶν προ-
 σπουλαίνοντα, ὡς ἀνὲι ἰδιόκτητον ἐ-
 χέτω πεκούλιον. ε. μτ' πλὴν τελευ-
 τῶν τῆς πατρὸς, ταῦτα ἐκδικεῖτω.
 λε'. Ὑπὲρ πλὴν τετραμύλων τις
 σύμπονων συνεδρῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ
 ἐπαρχίᾳ διχα βασιλικῆς ἢ τῇ ἐπαρ-
 χῶν κελύσει, δημόδιω, ε. δη-
 μοσίῳ κατεχέτω ἐγκλήματι.

λς'. Προνόμια δίδωσιν ἢ διὰ τα-
 ξίς τοῖς συνεδρῶσι, ἢ συνεδρῶ-
 σαι πῶ ἐπαρχῶ τῇ προαιτωρίῳ,
 ἢ τῆς πόλεως, ἢ τοῖς στρατηλάταις,
 ἢ τῶ μαγίστρῳ κελύσουσα ἢ μτ' τὸ
 ἀποδέσθαι πλὴν συνεδρίᾳ ἀπὸ πλά-
 χθαι πάντος ὑβριστικοῦ ἐπιτέμα-
 τος, ἢ βάροις ἀπὸ πολιτικοῦ, ἢ
 στρατιωτικοῦ δέχοντο ἐπαρμέ-
 νου αὐτοῖς, πρὸς τὸν πενήκοντα
 χρυσίου λίτρων ἐν παράβασεως
 ἐπαρμουσα.

λζ'. Εξέσω πᾶσι τοῖς ἰλλουστρίᾳ
 δέχων ἐξιοδοσι, τὸν αὐτὸν συμ-
 πονοῖς δις, ἢ τρις, ἢ πολλάκις
 παραλαμβάνεσθαι.

λη'. Μηδέποτε χεῖς τῇ δέχον-
 των οἱ σύμπονοι δικάζεσθαι, τὰ
 ἐκείνων ὑδέντες ὀνόματα.

λθ'. Μηδεὶς ἅμα καὶ συνήγο-
 ρεῖτω, καὶ ἑτέροις συνεδρῶνέτω,
 ἢ καὶ δύο κατ' αὐτὸν δέχουσι
 συμπονεῖτω. μηδὲ εἰ μετὰ τὸν

Basil. Tom. I.

A vacantem scholaris sine sacro
 rescripto quis subrogetur.

XXXIV. Filius familias ad-
 fessor, quæ licitè ex adfessura
 sibi quæsierit, velut proprium
 peculium habeat, & post pa-
 tris obitum ea vindicet.

XXXV. In eum, qui in sua
 provincia ultra quatuor men-
 ses adfederit citra principis
 aut præfecti prætorio præce-
 ptionem, proscriptionem bono-
 rum, & accusatio publici cri-
 minis imminet.

XXXVI. Constitutio pri-
 uilegia concedit consiliariis
 præfecti prætorio, vel vrbis,
 aut magistrorum militum,
 aut magistri, siue adfessura
 funguntur, siue iam functi
 sunt, iubetque, vt post depo-
 situm etiam officium ab omni
 indictione contumeliōsa vel
 grauamine ciuiliū, aut mi-
 litarium iudicium immunes
 sint, poena quinquaginta li-
 brarum auri, si aduersus ea
 factum erit, indicenda.

XXXVII. Liceat omnibus
 illustri præditis potestate con-
 siliarios sibi eosdem secundo,
 ac tertio & sæpius adiun-
 gere.

XXXVIII. Nunquam si-
 ne magistratibus adfessores
 iudicent, eorum apponentes
 nomina.

XXXIX. Nemo simul & ad-
 uocatione vtratur, & aliis adsi-
 deat: vel etiam eodem tem-
 pore duobus magistratibus
 adsideat, nec si aliqua ma-

Q. iij.

chinatione legem eludat, sed de matriculis aduocatorum deleatur, & insuper scriniis priuatis & largitionibus decem auri libras inferat, subiturus etiam regalem indignationem vnâ cum iudice, qui sciens eum alteri adfidere sibi consiliorum participem sociauerit. Eidem poenâ subiiciatur etiam qui aduocationem præstitit, deinde adseffionis colore in eodem negotio iudex sedet.

L. 17. XL. Constitutio iubet, vt si senatorius vir ciuilitate, aut criminaliter cōueniatur, non satisfactio, sed iuratoria tantum, repromissio iudicio sistendi causa ab eo exigatur. speciale hoc priuilegium est senatorum: & si abfuerint, actores mittuntur in possessionem rerum ad eos pertinentium: in criminali verò causa, spolientur dignitate.

L. 2. §. 2. D. decod. ob tur. c. l. i. & 2. C. de poena iud. qui ma. iu. l. i. §. 2. D. ad legem Corn. de fals. L. 15. XL I. Qui iudicem corripit, litem perdit. Sed & qui iudici pecuniam dedit, vt iure sententiam ferret, falsi poenâ subiicitur, & causa cadit: & qui pecuniâ acceptâ quem condemnavit, litis æstimationem ei præstare cogitur.

L. 15. XL II. Iudicem cum quo inimicitias exercuerimus recusare possumus. & appellatio imperitiam & iniquitatem examinabit.

L. 1. XL III. Liceat præfidi pro-

αὐτὸς τὸ πρῶτον μετῆρχεται μη-
χανῆς ἐνεκεν εἰς τὸ πείθειν αὐτὸν
τὸν νόμον. ἀλλ' ἐμβαλλέτω τῷ
συνηγόρῳ. πρὸς τὸν δὲ τοῖς οἰ-
κειανοῖς σκευνοῖς, καὶ τοῖς λα-
γνύοις, δέκα λίτρων κατὰ βαλῶν
χρυσῶν, ἢ βασιλικῆς πειρομένης
ἀγανάκτησεως, τῷ παραλαβόντι
αὐτὸν δικαστῶν ἐν εἰδήσει τῶ συμπο-
νεῖν ἐπερ, βασιλικῶ ἀγανάκτησιν
ὑπομείνοντος τοῖς αὐτοῖς ὅτι ὑποκεί-
τω ἢ ὁ φάκτω συνηγόρος, εἴτα τῷ
αὐτῷ χήματι δικάζων συμπονεῖν.

μ'. Ἡ διάταξις κελεύει, τὸν συλ-
ληπτικόν, εἴτε ἐπὶ χρηματικῇ αἰτίᾳ,
εἴτε ἐπὶ ἐγκληματικῇ ἐνάγεται,
εἰγύας μὴ ἀπαπειλᾶται, ἀλλὰ μό-
νον ὁξωμοσίᾳ καταπειθεῖσθαι. ἰδι-
κὸν τῷ πρῶτον πρὸς τὸν νόμον τῷ συλ-
ληπτικῷ ἢ εἰ ἀπολύφθῃσι, πέμπονται
ἐνάγοντες ἐπὶ νομῇ τῷ πρῶτον
ματῶν αὐτῶν. ἐν δὲ τοῖς ἐγκλη-
ματικοῖς, ἢ τῷ ἀξίᾳ γυμνούσθωσαν.

μα'. Ὁ ὑπονωθεύων τῷ δικαστῇ
ἐκπίπτει τῆς δίκης. ἔο ὅτι τῷ νο-
μίμως ἀποφύεσθαι διδοῖς δικα-
σῇ, ὡς πλαστογράφος ὑμωρεῖται,
καὶ τῷ δίκης ἐκπίπτει. ἔο ὁ λαβὼν
χρήματα, καὶ κατὰ δικάσας ὑπὸ
ἀναγκάζεται ἀποκαταστήσαι αὐτῷ
πῶ τῆς δίκης διατήρησιν.

μβ'. Τὸν ἐχθρὸν δικαστῶν διωά-
μθα πρὸς αἰτίᾳ, καὶ πῶ ἀπει-
εἶναι καὶ ἀδικίαν τῶ δικαστῶ ἢ
ἐκκλητος δοκιμάσθαι.

μγ'. Εἰς τῷ πρῶτον ἀρῶντι πρὸς τῶ

πλασὸς ζητοῦν, καὶ τὰ πρὸς δέσπο-
τείας ἐμπέποντα τέμνειν.

μδ'. Διωτὸν πρὸς ὅσον ἐπι-
ρεάζον πολλοὺς ὁ δέχων διέχον, ἐ-
μήτε τιμωρεῖσθαι τὸν, μήδ' εἰς
δικαστήριον καλέσαι διωκόμενον,
ἀναφαιρέτω τῷ βασιλεῖ, ἢ τοῖς
ἐπαρχοῖς πρὸς αὐτὸν, ὡς δὲ φανή-
σκειν τῇ δημοσίᾳ παιδεύσει, ὅπως B
ἡ ἐλαχιστέρον δεῖ τιμωροῦν.

μέ. Φροντίζειν ὀφείλοισιν ὁ
δέχωντες τῶν ἐπαρχῶν, ἵνα μὴ
βλάβῃσι τὰ πατριμονίαλια χω-
ρεῖα.

μς'. Εἰς τοῖς πρὸς ἀφελθεῖσιν
ὡς φισκαλίοις πρὸς ἀφελθεῖσιν σφρα-
γὴς ἐκ τῆς πρὸς ἀφελθεῖσιν τῶν
ἐπαρχῶν ἡμῶν πρὸς τελείας C
τῶν ζητουμένων διακρίσεως.

μζ'. Ἡ διάταξις κελεύει, ἐάν
καὶ συγκλητικὸς ἐπιφέρηται ἐκκλη-
μα, ὑπὸ ἀσφάλειαν αὐτὸν γίνεσθαι.
ἐμμένεσθαι πρὸς αὐτὸν, ἢ τῷ βασι-
λεῖ, ἢ τῷ ἐπαρχῷ τῶν πραιτωρίων.
μη'. Ὁ δέχων ἑαυτὸν ἀφιστῶν,
ἐκ ἀπόλλισι πλὴν ἄλλων πλὴν ὑπὸ
ἑνὶ θερμοτέρῳ κινήσει εἶπεν, ἐκ D
εἰμὶ δέχων.

μθ'. Εἰ δὲ πρὸς διαδοχῆς ἀπο-
σας, εἴτε πολιτικὴν, εἴτε στρατιω-
τικὴν ὅσιν, ὑποκείται τῷ πρὸς κα-
ταστάσεως νόμῳ.

ν'. Ὁ μὴ κεχρησθημένος τῷ πο-
τὸν ὑποφελθεῖν, ἱεροσυλία ὑποκεί-
σθαι, μὴ διωκόμενος ἀγνοῖαι πρὸς
βάλλεσθαι.

uinciae incidentem proprie-
tatis quaestionem dirimere. C. de
offic. rect.

XLIV. Si praeses potentio-
rem deprehenderit multis
iniuriosum, & ipse eum coër-
cere non possit, aut in iudi-
cium vocare, referat ad prin-
cipem, aut certe ad prae-
fectum praetorio, ut in eo ma-
nifestum fiat disciplinae pu-
blicae, qualiter tenuioribus
consulere oporteat.

XLV. Rectores provincia-
rum curare debent, ne fun-
di patrimoniales quidquam
detrimenti patiantur.

XLVI. Comes thesaurorum L. 3. C.
nostrorum signa non imponit
rebus tanquam fisco delatis,
antequam cognitio de his ad
finem perducta sit. de boi. vac.

XLVII. Constitutio iubet, L. 16.
si Senatori inferatur crimen, C. de
sub tuitione eum haberi, dé-
que eo ad principem, vel prae-
fectum praetorio deferri. dign.

XLVIII. Praeses abdicando L. pen.
se, non amittit dignitatem: D. de
fortasse calore quodam indu-
ctus, dixit: non sum praeses. off. pr.

XLIX. Si verò antequam Nou.
successorem acciperet, pro- 95. c. 12.
uincia decesserit, siue ciuilis, 5. 12.
siue militaris iudex sit, reus
maiestatis est.

L. Qui locum sibi indebi- L. 1.
tum usurpauerit, sacrilegij C. ut
crimen incurrat, nec vlla se dign.
ignoracione defendat. ordo
ser.

L. 3. **LI.** Qui iniuria iudicis do-
 §. ult. minus pronuntiatus est, rei
 D. de vindicandæ ius non habet,
 pign. sed tantum retinendæ.

L. 1. §. **LII.** Si manifestè contra
 2. D. ius pronuntiatum sit, appel-
 quæ latione submota, sententia
 sent. si vires non habet, & ex inte-
 appel. & l. 2. gro res iudicatur.
 C. qu. prou. nō est
 nec.

L. pen. **LIII.** Cum ex eadem cau-
 C. ad nascitur, prius civilis quæstio
 leg. terminanda est.
 Corn. de fal.
 L. ult.

C. de **LIV.** Quæ in iudicio relata
 re iud. sunt in publica monumenta,
 perpetuam habent firmita-
 tem, etiā mortuo cognitore.

Nou. **LV.** Præsides prohibeant,
 §. c. 6. ne potentiores cuiquam in-
 iurias inferant: principis enim
 vices gerunt: & subditos sal-
 uos & incolumes præstare C
 possunt.

L. 7. **LVI.** Præsides qui tributa fu-
 C. de turi anni à provincialibus
 offic. exegerit, de suo hæc provin-
 rect. ciæ pendat, famæ, dignita-
 pr. tis, & bonorum dispendium
 passurus.

L. 9. **LVII.** Nullus provinciæ mo-
 cod. derator Constantinopolim si-
 ne sacra iussione, congruam
 poenam reueritus, adeat.

L. 10. **LVIII.** Canonici palatini
 cod. tanquam officium gerentes
 cum provincialibus ne con-
 trahant. Iudices autem qui
 provincias regunt tributa ab
 ipsis cum officialibus suis de-
 poscant. Palatinum verò pos-
 sessor non horreat.

A να'. Ο δὲ ἀδικίας τῆς δικαστοῦ
 δεσποῦντος ἀποφασδεῖς, ἐκ ἐχθ. τὸ
 πρῶτον εἰς ἐκδίκησιν, ἀλλὰ μό-
 νον κατὰ κράτος.

νβ'. Η πρὸ φανώς ἐν ἀντιπροσώπῳ
 τῷ νόμῳ ἀποφασδεῖς, χωρὶς ἐκλή-
 του ἀνυπόστατος, καὶ ἀνὸς γυνά-
 ζεται.

νγ'. Χρηματικῆς ἐκ ἐκλήματι-
 κῆς οὐσης δίκης, πρὸς τὸν τέμνεται
 τὰ πρὸς τὴν χρηματικῆς αἰτίας.

νδ'. Τὰ ἐν δικαστηρίῳ ἀνετε-
 χθέντα ἐν ἐπισημασίῳ, ἰσχυ-
 ρῶς διαμνημονεύονται ἐκ τῶν
 τῆς δικαστοῦ.

νε'. Οἱ δὲ ἔχοντες κωλύεσθαι
 καὶ τὸν ἐν ὑποχρῆσιν ὄντα ἀδι-
 κείν βασιλέως ἢ τῶν ἐκείνου
 ἔχουσιν, καὶ τὸν ἐκείνου δὴ
 νανταὶ ἀποζῶσαι.

νς'. Ο δὲ ἔχων τὰ τῆς μέλλοντος
 ἐνιαυτοῦ μεθοδεύσας δημόσια, οἱ-
 κῶθεν αὐτὰ τῇ ἐπαρχίᾳ καταβαλ-
 λέτω, τῆς ἐπιτήδεως τῆς αἰτίας ἀμα,
 ἐκ τῆς πρὸς ἐκείνου ἐκπλήτων.

νζ'. Μηδεὶς δὲ ἔχων ὦν, πρὸς Κων-
 σταντινουπόλιν ἀνὸς θείας καταλαμ-
 βανέτω κελύσεως, πρὸς ἀρμόδιον
 ποινὴν ἀλαβεύμενος.

νη'. Οἱ κανονικάριοι παλατῖνοι
 ὡς ὀφείκειον χρεῖζοντες, μὴ σιω-
 ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἐπαρχιώταις. οἱ
 δὲ ἀφῆκοντες ὁχλοῦμενοι πρὸς αὐτῶν
 μὴ τῶν οἰκείων ταξισιῶν ἀπατεῖται-
 σαν τὰ δημόσια. παλατῖνον δὲ ὁ
 κτήτωρ μὴ ἀλαβεύειτω.

189. Μήτε ὁ κόμης τῆς ἰδικῆς δε-
οσίας, μήτε τις ἐκ τῶν ἐν Κων-
σταντινουπόλει, ἢ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις
ἀρχόντων, τὸν δεῖ θησαυροῦ κα-
ταμεινύοντα πρὸςδεχέσθω. εἰ δὲ
δεῖ ἕνθ' ἐκ τῶν φισκαλίου
πρὸςαγγέλλειν, ὑπὸ ἐγγύῳ ὁ-
νὺς οὐχ ἥτιον πέντε λιτρῶν μι-
νέσθω.

Σ'. Πάντες ὁ ἀρχόντες γινώσκον-
των πᾶσαν ἡλικίαν ἐποφείλειν τοῖς
ὑψηλοτάτοις ἀρχαῖς, ὧν τῇ κρί-
σει ἐδοκιμασία πρὸς τὴν ἀρ-
χὴν πρὸςαρχόνται. ἐμνηστέον τοῖς
ἀναφέροντες καταμαρτυροῦν ἀ-
δελφοῖς αὐτῶν ἀποκαλεῖν. εἰ δὲ
τὸ γινώσκων, ἢ τὰς αὐτῶν πρὸς-
μαρτυροῦν. αὐτὴ δὲ οὐ φείλει δεῖ τοῦ-
του φρονεῖν.

ΣΧΟΛΙΑ:

Ὁ ἀποκνηθεὶς συγκαλητὸς, καὶ μὴ ἀπο-
κατακατα, οὐ δύναται δικάζειν.

Υἱὸς συγκαλητὸς ἐστὶ καὶ ὁ φισκός, εἴτε
πρὸς τῆς ἀξίας, εἴτε ὑπερὸν σωλὴ φθῆ. καὶ
ὁ γερὸς, ἐφ' ὅσον ἐστὶν ἡ ἡσὶς αὐτοῦ τοῦ
καὶ ἡμοῦ τοῦ ἀποκατα τὸ τὸ ὑποδ' ὄνομα.

Βιβ. τὸ καὶ τὸς ἐκ τῆς πτ. α'. καὶ τὸ α'. καὶ
βιβ. τὸ δγ. θ'.

Ὅτι τὰ ἀξιώματα τῶν γυναικῶν οἱ ἀν-
δρες, οὐχ οἱ πατέρες πρὸςαρχοῦσι. πάλιν εἴπῃς
ἐστὶ θυγάτηρ συγκαλητὸς, καὶ γαμνηταὶ ἀν-
δρὶ μὴ ἰδιώτῃ, ἡμῶς δὲ τὸ πατρὸς ἀξίωμα
κεκτημένη. εἰ δὲ ἰδιώτῃ γαμνητὴ καὶ αὐτὴ
ἰδιώτικῶν ἐπιγρᾶφεται τῷ γυν.

Τοῦτέστι, μηδεὶς ἐπιβήτω μὴ κεχρησθη-
μένου αὐτῶν βαθμοῦ, ἐκ τῆς γρατείας καὶ ἐκ τῆς
ἀξίας. ἐπεὶ καὶ σακρυλέγον. δοκεῖ αὐτῶν τὸν
καὶ ἀγνοῖ, ὅτι τὰ τῶν ἱερῶν ἀξιώματων ὅσα ἀ-
γνοῖν ἡνὶ ἐπιτεταταῖς, οὐτε ἐν-εἰδησὶ πρὸς
βαίνον.

LIX. Neque comes rei pri-
uatae, neque alius quivis ma-
gistratus urbanus, vel pro-
uincialis quemquam admit-
tat deferentem alium quen-
dam thesaurum inuenisse: si
verò rem aliam quampiam
ad fiscum pertinentem ab a-
lio detineri nuntiaverit, fi-
B de iussorem det ad summam
quinque librarum auri.

LX. Singuli quique iudices
sciant se honorem debere cel-
sioribus magistratibus, quo-
rum iudicio & approbatione
ad dignitatem prouehuntur:
nec in suis ad eos relationi-
bus fratres eos audeant no-
minare. si secus fecerit, ap-
paritio eorum mulctetur, hoc
C enim ipsa curare debet.

SCHOLIA.

^a *Iudicare.*] Senator senatu motus;
nec restitutus iudicare non potest.

^b *Patris dignitas.*] Senatoris filius
est, & qui naturalis est, siue ante di-
gnitatem, siue postea susceptus sit:
& is quem in adoptionem accepit,
quandiu constar adoptio: emanci-
parus enim nomen filij amittit.

^c *Personae.*] Lib. 12. Codicis tit. 1.
cap. 1. & lib. 9. Digestorum.

^d *Filiae.*] Feminis enim dignitatem
mariti tribuunt, non parentes. ve-
rùm si Senatoris filia non priuatae
conditionis homini nupserit, patris
dignitatem retinet. Sin autem ple-
beio coniuncta sit, & ipsa priuatae
conditionis efficitur.

^e *Vsurpauit.*] Hoc est, nullus in-
debitum sibi gradum usurpet tam in
comitatu, quam in prouincia: nam
sacrilegij reus esse videtur, quamuis
per ignorantiam id admiserit, quia
sacras constitutiones nec cuiquam
ignorare permittitur, neque non
ignoranti, eas violare.

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

Περὶ ὑπάτων καὶ ἀνθυπάτων, καὶ λεγάτων, καὶ τῶν ἄλλων αὐτῶν.

TITVLVS II.

De consulibus, et proconsulibus, et legatis, et officio eorum.

L. 1.
D. de
offic.
conf.

I. **Α**PVD consules velut in consilio manumissiones fiunt: & seorsum singuli manumittunt. Si verò alteri nomen editum sit, alius manumittere non potest: nisi forte infirmitate, vel aliqua iusta causa impeditus sit is, apud quem manumissio inchoata erat.

Consul etiam apud se servum suum manumittere potest, si minor annis viginti non erit: Si verò minor sit, apud collegam manumittere potest ex iusta causa.

L. 6.
§. 3. D.
de off.
proc.

II. Proconsul, vel qui in alio officio est, xenia accipere prohibetur, nisi victus quotidiani causa, vel quid emere.

L. 7.
cod.

III. Aedes sacras, & loca publica inspiciat, & curet ut exornentur prout facultates urbis permittunt, curatoresque operum diligentes praeponat, milites det, si opus fuerit, ad eos adiuuandos.

L. 9.
§. 5.
cod.

IV. Advocatos det feminis, pupillis, furiosis, vel aliis debilibus: eosque vel aliis potentibus, vel ipse ultro det.

α. **Π**ΑΡΑ τοῖς ὑπάτοις, ὡς ἐν συνεδρίῳ ἐλθόντες, ὡς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἰδιαζόντως ὡς ἐκαστοῦ αὐτῶν, εἰ δὲ τῷ ἐνὶ τῷ ἐκδοθῇ τὸ ὄνομα, ὁ ἄλλος ἐλθόντων οὐ δυνάται· εἰ μὴ ἄρα νόσος, ἢ ἡ ἀλογία αἰτία ἐμποδίσῃ τῷ ὡς ἢ ἤρχῃ.

Καὶ ὡς ἐαυτῷ ὁ ὑπάτος ὁ μὴ ὢν ἐλάττω τῶν εἰκοσι ἐνιαυτῶν, ἰδίᾳ δόδλον ἐλθόντων· εἰ δὲ ἐλάττω ᾖ, ὡς τῷ συνυπάτω δυνάται ἐλθόντων μὴ ἀλόγου αἰτίας.

β. Δέχεσθαι ξένια, ἢ ἀγοράζειν ὁ ἀνθυπάτος, ἢ ἐπὶ χεῖρων ὀφφίκεται, πλὴν τῆς ἐφημέρου ὑφῆς ἐκ τῆς τετραπλίας.

γ. Ἐπιβλεπέτω τὰ ἱερά, καὶ τοῖς δημοσίοις τοῖς, ὡς ἀσκησάτω αὐτὸν φιλοκαλεῖσθαι πρὸς τὴν πόλεως καὶ ποιείτω τὰ ἔργων φρονήσας τῆς πόλεως, διδοὺς αὐτοῖς, εἰ χρεία καλέσῃ, στρατιώτας εἰς βοήθειαν.

δ. Διδόντω σωτηρητοῖς γυναῖξιν, καὶ ὀρφανοῖς ἀνέμοις, καὶ μαγνητοῖς, καὶ ἄλλοις ἀδενέσιν, ἢ ἐπὶ αὐτοῖς αὐτῶν, ἢ αὐτὸς ἀφ' ἐαυτοῦ κινέμενος.

Ἐπεὶ δὲ πῶς διωασείαν τῶν ἀν-
τιδικῶν μὴ διωαυμένοις λαβεῖν σω-
τηρίους. ταῦτα δὲ καὶ ὁ λοιπὸν ποιεί-
τωσαν ἄρχοντες.

Ἐ. Μὴ χρηματικῶν μόνων, ἀλλὰ
ἐγκληματικῶν ἰσακουέτωσαν οἱ
λεγάρι, ψήφου παρὰ τῶν ἄρχον-
των πρεσβυτέρων.

Ἐ. Ο λέγατος δίκαιον ἔχει
διδόναι δικαστῶν.

A Sed & si qui propter poten-
tiam aduersariorum non in-
uenient aduocatos; eis detur.
Hæc verò cæteri quoque præ-
sides obseruent.

V. Legati non solum ciui-
les, sed etiam criminales cau-
sas audiant; sententia à pro-
consule ferenda.

VI. Legatus iudicis dandi
ius habet.

L. vii.
C. de
offic.
proc.

L. 12.
D. cod.

ΤΙΤΛΟΣ Γ.

Περὶ τῶν ἀρχόντων χωρὶς τῆς οἰασοῦν δοσεως γινέσθαι.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ.

Vt præsides sine quoquo suffragio fiant.

Ἐ. Οἱ ἀρχοντες πρὸς τὴν γινέ-
σθαι, μόνας τὰς σωτη-
ρίας ἄρχοντες.

β. Ο πλέων τῶν διηγορη-
σάμενων λαμβάνων παρὰ τῶν ἄρ-
χόντων, τετραπλοῦν ἀποδίδωσι,
καὶ ἐκπλήρει δρχῆς, καὶ στρατείας,
καὶ οὐσίας.

γ. Δεῖ τὸν ἀρχοντα πρὸς τῶν
ἄλλων ἀπάντων καθαράς φυ-
λάττειν δεῦρ τε καὶ τῷ νόμῳ τὰς
χεῖρας· μηδενὸς ἀπιδεῖν κέρδους,
μήτε μείζονος, μήτε ἐλαττονος·
μηδὲ σεσοφισμένῳ ἵνα ποιεῖται
ἐμπορίαν· ἀλλ' ἀρκεῖται τοῖς
ἐκ τῆς δημοσίου ὑπηρετησάμενοις
αὐτοῦ.

δ. Ομνύτωσαν οἱ ἀρχοντες, ὡς ἔ-

B I. PRÆSIDES sine quo-
quo suffragio fiant^a, ni-
hilque præter consuetudines
præstent.

II. Qui ultra ea, quæ statu-
ta sunt, à præsidibus accepe-
rit, in quadruplum tenetur,
& magistratu, & militia, ac
facultatibus exuitur.

III. Oportet provinciæ præ-
sidem præ aliis omnibus pu-
ras manus Deo, & legi serua-
re, ab omni lucro tam maio-
ri, quam minori abstinere:
nullam captiosam & fraudu-
lenter excogitatam negotia-
tionem exercere, sed con-
tentum esse annonis, quas à
fisco accipit.

IV. Iurent præsides, nulli Nou.

Nou.
8. c. 1.

cap. 7.
d. No.

Nou.
17. c. 1.

8.c.7. se magistratus consequendi gratia quidquam dedisse, aut promississe. Sed nec ipsos quidquam durante magistratu a quoquam accepturos^b.

V. Acta præsidis clam confici non debent, sed præsentis officio, aut maiore parte eius.

Nov. VI. Præsides ne permittant executoribus litium supra modum legitimum sportulas accipere: alioquin eis, qui damnum passi sunt, de suo restituent. Liceat autem præsidibus referre ad principem, si executores eis dicto audientes non sint.

No. 8. VII. Præsidis, qui se furtis maculauerit, vel qui aliquid pro honore dederit, bona publicantur, ipse deportatur, & corporaliter punitur.

d.N.c. VIII. Interdicimus autem omnibus magistratibus nostris, ne vel latruncultores, (latronum proscutores) aut biocolytas, (qui scilicet vim & impressiones arceant) aut aphoplistas, (siue qui arma priuatis auferant) vel eiusmodi alios in prouincias mittant.

No. 17 IX. Præsides ciuiliū diffusorum iussiones ne admittant: & licet de ea re sacra iussio ad eos missa sit, expectent secundam.

d.N. X. Publicorum tributorum exactiones etiam intra sanctos terminos (honestatis tamen ratione habita) fieri iubemus.

δένειν ἀρέχον τ' ἀρχὴς χάριν. ὅτι ἐκ ἐπιγείλαντο· οὐ μὲν ἄλλα. ὅτι καὶ αὐτοὶ οὐ λαμβάνουσι πρὸς τὸν ἐφ' ὅσον δέχονται.

ε'. Οὐ δὲ συνίσταται ἀτάξιν ἐν παραβύσῳ, ἀλλὰ ἀφούσης τῆς τάξεως, ἢ τῆς πλείονος αὐτῆς μέρους.

ς'. Οἱ δέχοντες μὴ συγχωρεῖν τῶν τοῖς ἐκβίβασαί· λαβεῖν πλείονα τῷ διηγορβυμύων σπορτούλων· ἐπεὶ οἴκοθεν ἀποδώσουσιν τοῖς ζημιωθεῖσι. ἐχέτωσαν δὲ ἀρχόντες ἑξοισίδου ἐμλυθὲν τοῦτου βασιλεύσιν, εἰ μὴ πεισῶσιν αὐτοῖς ἐκβίβασαί.

ζ'. Κλέπτων ὁ ἀρχων, ἢ γινόμενος ἐπὶ δόσιν δέχων, δημύεται, καὶ ἑξορίζεται, καὶ σώματι κῶς τιμωρεῖται.

η'. Απαγορεύομεν δὲ πᾶσι τοῖς ἡμετέροις ἀρχοῖσι, ἢ λησποδωκταῖς, ἢ βιοκαλύπταῖς, ἢ ἀφοπλισταῖς, ἢ ἑταῖροις τοῖς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐμπέμπειν.

θ'. Τὰς τῶν πολιτικῶν ἀρχαῖων ἀποστασίας ἀπωδείδωσαν ἀρχόντες, εἰ καὶ θεία κέλυσις αὐτοῖς τοῦτου κατὰπεμφθεῖν, μὴ ἐπώσαν δευτέραν ἀπόκρισιν.

ι'. Τὰς δὲ τῶν δημοσίων φόρον εἰσπράξεις ἐν ὁδῶν τῶν ἱερῶν γίνεσθαι μὴ τῆς πρέποντος ἀσκαβιάσεως κελεύομεθα.

ια'.

ια'. Οτι ^αδημόσιοι ἀπαίτηται, ἐν ταῖς ἐαυτῶν ἀποχαῖς φανεραῖ ποιεῖν ἀπαντα ὀφείλουσιν, ἐν οἷς τὰς ἀποχὰς διδῶσιν, καὶ ὑπὲρ πόσων ζυγῶν γῆς.

ιβ'. Δεῖ μάλιστα καὶ τῶν νεμόμενων φέρεσθαι τὰς σιωτελείας. οὕτω γὰρ ^αδημοφόροι οὐ ὥρα-βλαβήσονται· ὅπως μὴ εἶεν ἔτροι. ^ανεμόμενοι, καὶ ἔτροι ^ασιωτελοῦντες.

ιγ'. Μετὰ πλὴν δ' ἐρχὼν δημοσιθέτω ὁ ἀρχὼν ν'. ἡμέρας ἐν ἧ ἡρξεν ἐπαρχία, πρὸς ὑποδελῶν τῇ κατ' αὐτὴν ἐναγωγῶν· ἢ συνεχέσθω ὑπὸ τῇ ὑποτελῶν, καὶ ποιείτω αὐτοῖς τὸ ἱκανὸν ὧν ἐζημίωσεν. εἰ δὲ φύγη, ἐπαναγέσθω, καὶ ἀπαγείσθω τὸ τετραπλοῦν ὧν ἡδίκησε· μηδὲ ὑπὸ ῥέθοκαπορίας βοηθούμενος.

Αλλὰ καὶ εἴ τινας τῇ δ' ἐρχόντων κακῶ σιωιδῶσι βαλλόμενοι πρὸς τὰς πληροῦσαι τὰς πεντήκοντα ἡμέρας λαθόντες φύγοιεν, καὶ ἱεροῖς προσφύγοιεν οἴκοις, τῆς οὐσίας ἐκπεσιῶνται τοῖς ἡδίκημένοις πρὸς τὸ νόμον, καὶ τὸ τῇ ἀδικημάτων μέτρον ταύτης διαιρέσονται.

ιδ'. Οὐ μόνον δὲ ^αἀρχόντες, ἀλλὰ καὶ ^ασυνέδροι, καὶ ^ακατέκλεαριοι, καὶ ^αδομέστικοι, καὶ ^απαῖτες αὐτοῖς προσήκοντες, τὰς ν'. μὴ τὴν διαδοχὴν ἡμέρας μὴ μέτωσαν. καὶ ὁ ἀποκρύψας αὐτοῦ ὡς ὁ ὁμολογήσας καταδικάζεται.

Basil. Tom. I.

XI. Exactores tributorum in suis apochis omnia declarare debent, pro quibus eas dederint; & modum iugorum terræ.

XII. Tributa solvantur ratione prædiorum, quæ quisque possidet: sic enim qui tributa inferunt; nullum damnum sentient: ne alij sint possessores, alij collatores.

XIII. Præses provinciæ post administrationem depositam, quinquaginta dies moretur in provincia cui præfuit, & in publico sui copiam faciat excepturus omnium actiones & accusationes: aut retineatur à tributariis, & satisfacet damni dati nomine: si verò aufugerit, retrahatur, & in quadruplū damni dati teneatur, nec profit ei reuocatoria.

Sed & si quidam præsidum mala conscientia stimulatim ante quinquaginta dies completos clam aufugerint, vel ad ædes sacras confugerint, bonis suis excident, secundum legem pro modo admissorum inter iniuria adfectos diuidentis.

XIV. Non solum autem præsides, sed & adseffores & cancellarij & domestici, & ad eum pertinentes post depositam administrationem quinquaginta dies faciant in provincia, & qui ipsos occulta-uerit pro confesso teneatur.

R

omnium quæ abstulerint quadruplum persoluturi, duplum quidem fisco, & damno adfectis duplum. Nam & præfides tantumdem præstare sancimus.

No. 17
E. 9. XV. Cùm præses ex vna prouincia ad aliam proficiscitur, angariis ne utatur: sed iumentis suis, & sumptu suo iter faciat.

d.N.c.
13. XVI. Præses iniusta patrocinia prohibeat, & ne quis aliorum bona patrocinio suo defendenda redimat, aut aliena prædia sibi vindicer.

L. 9.
C. de
episc.
aud. XVII. Præsides diebus dominicis perquirant ab his, qui in custodia habentur, an custodes eos humaniter tractent, & victualem substantiam eis faciant ministrare, multa viginti librarum auri tam præfidi, quàm officialibus eius constituta.

d.N.
17.c.
18. §. 1. XVIII. Translationes prædiorum in idoneas personas sine omni detrimento fiant, profitente eo, qui transtulit, periculo suo translationem fieri.

Nou.
161.c.1 XIX. Sancimus ut illi magistratum gerant, qui ex bona opinione, atque existimatione noti sunt, quique in iure reddendo curam præcipuam semper adhibuerunt, citra munus & omnem largitionem: & si sordide fecisse conuictus fuerit, quadruplum restituet: duplum quidem fisco, damnum autem passis duplum.

A πάντων τὸ τετραπλάσιον ὧν εἰλήφασιν ἀποδιδόντων. διπλάσιον μὲν τῷ δημοσίῳ; τοῖς δὲ ζημιωθεῖσι τὸ ἕτερον. τοσοῦτον γὰρ ἀποδιδόναι δεασίζομεν ἢ τὸν ἀρχοντας.

15. Ηνίκα ἀρχὸν ἐξ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν παραγῆνται, ἀγαρείας ἐνὶ μὴ κεχρηάτω. ἀλλ' οἰκειοῖς ὑποζυγίοις, καὶ οἰκείᾳ δαπάνῃ τὴν πορείαν ποιεῖτω.

16. Προστασίας ἀδίκους, καὶ τὸ ἐργολαβεῖν τὸν ἕτερον βίους, καὶ οἰκειοῦν χρεῖα, ὁ ἀρχὸν κωλύετω.

17. Οἱ ἀρχόντες ἐν ταῖς κυριακαῖς τὸν ἐν φυλακαῖς ἐροπῶντες μανθανέτωσαν, εἰ φιλανθρωπῶς αὐτοῖς (α) φυλακὰς κέχρηται, καὶ ἰσθφας αὐτοῖς ἀπορουμῆσιν ἐπινοείτωσαν· ποιῆς τῷ ἀρχόντι καὶ τῇ τάξει αὐτῶν ἐπικειμένης.

18. Αἱ τῶν χρεῶν μεταδόσεις εἰς δούλους ἀδυσχρόπως μεταπέδωσαν, ὁμολογουῶς μεταπέδωτος κινδυνῶ αὐτῶν γίνεσθαι τὴν μεταδοσιν.

D 19. Θεασίζομεν ἀρχὸν ἐκείνους τὸν ἐξ ἀγαθῆς γνώμης ἢ δόξης γνωρίζομεν καὶ πλείω τῆ δικαίου φροντίδα περοπτεμένοι, δώρον τε καὶ πάσης δόσεως χρεῖς· καὶ εἰ διρεθῇ δωροδοκηθεῖς, τετραπλάσιον ἀποπῆς διπλοῦ μὲν τῷ δημοσίῳ, διπλοῦν δὲ τοῖς ζημιωθεῖσιν.

κ'. Επειδὴν ὁ νόμος δημοσίᾳ προ-
τεθῇ, καὶ πᾶσι γλήται φανερός,
πλωγῶντα ληφθεὶς, ἐνδὸν ἀποκεί-
σθω ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ μὲν
τῷ ἱερεῖ σκεδῶν, οἷα δὲ αὐτὸς ἀνα-
παύμενος θεῶν, καὶ πρὸς σωτηρίαν
τῷ ἴσθ' αὐτῶν γυρομένων ἀνθρώπων
γεγραμμένον.

κα'. Ο μὴ ἀποκαθιστῶν τὸν ἀλ-
λότριον γεωργόν, δίδωσι πλὴν ὑπὲρ
αὐτῶν καπιτατίονα, καὶ ἄλλον γεωργόν
καὶ ... δρυῖν τοῦ πῶ φύσκω.

κβ'. Ο δέχων μὴ συγχωρεῖτω ἑ-
νὶ τῶν οἰκείας προσηγορίας ἡπλοῖς
ἐπιπιδέναι ἑνὶ πράγματι. εἰ δὲ μὴ
πεισθῇ τις αὐτῶν, δημευέσθω πᾶσαν
πλὴν οὐσίαν· ὅτι μόνοις τοῖς δέχουσιν
ἐξέστιν ἐπιπιδέναι ἡπλοῖς.

κγ'. Πάντες οἱ διαλύοντες δέχων
ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, μὴ ἄλλως ἀγ-
ραζέτωσαν αὐτοῖς κινήματα, ἢ ἀκίνητα
πράγματα, ἢ τοῖς οἰκοῖς αὐτῶν οἰκο-
δονομεῖτωσαν, εἰ μὴ θείας ἰδικῶς ἐπι-
τύχουσι φιλοπρέπειας, ταῦτα ποιεῖν ἐπι-
τρέπουσιν αὐτοῖς δωρεὰν ἢ παντελῶς
ᾧ δῶκεν μὴ δεχέσθωσαν, εἰδότες ἀν-
υπόστατον εἶναι πᾶσαν γυρομένην εἰς αὐ-
τῶν δωρεὰν οἰκδότην πρὸς πρᾶγματι,
καὶ οἰκδότην διατηρήσεως· εἰ μὴ ἄρα
μὲν τὸ ἀποδέσθαι αὐτοῖς τὸ δέχον, αὐτὸς
ὁ δωρησαμένης ἐλθέτω βεβαιώ-
σῃ τὴν αὐτὴν δωρεάν· ἢ πένταετος μὲν
τὸ δέχων παραδραμόντες χρόνος, μη-
δεμία γλήτῃ μέμψις πρὸς τὴν δωρεάν
μήτε ᾧ δῶκεν δωρησαμένης, μήτε πα-
ρὰ τὴν διαδοχὴν αὐτῶν. ④ δὲ τὸ ἐπαρ-

XX. Postquam lex publicè
proposita fuerit, & omnibus
innotuerit, intus reponatur
in sanctissima ecclesia cum
sacris vasis, ut pote & ipsa
dedicata Deo, & ad salutem
hominum ab ipso condito-
rum scripta.

XXI. Qui alienum agrico-
lam retinet, capitationem pro
ipso præstat, & colonum al-
terum, & viginti libras ar-
genti fisco infert.

XXII. Præses non sinat quem-
quam titulos suos rei alienæ
imponere: si quis aliter fece-
rit, bonorum publicatione
multetur: quia solis princi-
pibus titulos licet imponere.

XXIII. Quicumque admi-
nistrationem in vrbe regia
gerunt, res mobiles, aut im-
mobiles non aliter sibi emant,
aut domos extruant, nisi spe-
cialiter diuinam indulgen-
tiam hoc eis permittentem
impetrauerint. Donationem
verò omnimodo recusent,
scientes eam non esse validam
cuiuscumque rei vel æstima-
tionis sit: nisi post admini-
strationem depositam dona-
tor in scriptis eandem dona-
tionem confirmauerit, vel
quinquennale tempus præter-
ierit, in quo nulla querela
super donatione vel ab ipso
donatore, vel ab eius succes-
soribus facta sit. Provincia-

R ij

rum autem præfides non solum donata suscipere non possunt, sed neque res mobiles, aut immobiles eis emere licet, præter eas, quæ ad alimoniam, vel vestes pertinent. Sed neque eis ædificare licet, tametsi sacri apices id permiserint. nec confirmatur quod eis donatum, aut venditum est, licet quinquennium post depositam administrationem præterierit, vel consensus venditoris, vel donatoris accesserit. Hæc autem omnia constitutio ad præterita quoque negotia referri vult: nisi transactione, vel sententia decisa sint. At quæ hæc omnia etiam ad domesticos magistratuum, & adseffores eorum trahi necessarium est. Porro nec per interpositam personam aliquid eorum, quæ prohibita sunt, sine periculo his facere concedimus.

N. 95. XXIV. Si quis civilis, vel
C. 1. militaris iudex provinciam dereliquerit sine iussione nostra, reus sit maiestatis: tum denuò in provinciam remis-
D. sus postquam accusatoribus satisfecerit, ultimo supplicio puniatur.

XXV. Tertio studio tibi sit
N. 17. ut causas summa cum æqui-
C. 3. tate audias, & leuiiores, & viliorum personarum lites ex non scripto definias & iudi-

A χιών δέχοντες, οὐ μόνον δωρεὰς λαμβάνειν οὐ δυνάμειται, ἀλλ' οὐδὲ ἀγορεύειν κινητὰ ἢ ἀκίνητα πράγματα αὐτοῖς ἔξεστιν, εἰ μὴ ἐκείνα μόνα, ὅσων δέονται πρὸς ὄφλιν ἢ ἐνδυμνίδου. ἀλλὰ καὶ κτερίζει αὐτὸν ἀπεικός, εἰ δὲ δεῖται συλλαβαί τῃτο. ἐπὶ τρέποισι. καὶ οὐδὲ ἡ γνυομένη πρὸς αὐτὸν δωρεὰ, ἢ πωροῖς βεβαιούται, οὐδὲ τῇ πενταετίᾳ μὴ διαδοχῇ αὐτῷ διαδραμόντῃ χρόνου, οὐδὲ τῇ δωρησαμένῳ, ἢ πεπρακότος αὐτῷ συναينوῦντῃ τῇ πωροῖς, ἢ τῇ δωρεᾷ. ταῦτα δὲ πάντα κρατεῖν ἢ διαπαῖς νομοθετεῖ, δὲ ἐπὶ τῷ πρὸ τῆ νομοθεσίας αὐτῆς δόξαντων. εἰ μὴ διαλύσις, ἢ ἀποφάσις τὰ πρὸς τοῦτο διετυπώθη. ταῦτα δὲ πάντα καὶ ἐπὶ τῇ δομestικῶν τῇ δόξαντων καὶ τῇ συμπόνων αὐτῶν ἐλκεῖται ἀναγκαῖον ὅτι. μήτε δὲ δὲ ἐμπαρενδέτου πωροῦ τοῦ ἐξείναι τοῖς ποιεῖν ἢ τῇ ἀπηγορευμένων αὐτοῖς ἀλλὰ κινδύων συγχωρεῖται. καὶ. Εἰ δὲ τις δέχεται δέχων στρατιωτικῇ, ἢ πολιτικῇ ἀπολίτῃ πῶς χώραν χωρὶς ἡμετέρας κελεύσεως, αὐτὸς μὲν καδοσιώσεως ἐνοχὸς ἔστω. εἰς δὲ τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ ἐκπεμφθεῖς, μὴ τὸ τοῖς ἐγκαλέσιν ἀπολογήσας, πτωχεύῃ τῇ καδοσιώσεως τὰς εἰς ἔλατον ὑπεχέτω ποινὰς. καὶ. Εἰ δὲ τις καὶ ζῆτον ἀποδοῖμα τὸ τῶ δικῶν μὴ πάσης ἰσότητος ἀκροῖας, δὲ τὰς μὲν βραχυτάτας, καὶ ὅσαι μάλιστα τῶ δὲ τῶν εἰσιν, ἀγέφυρος τέρμην πε δ

κρίνειν, καὶ ἀπαλλάττειν ἀνδρόποισ τῆς
 πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίας, καὶ μὴ
 συγχωρεῖν αὐτοῦ. μὴδὲ πρᾶττω
 τῇ χειρομύων τῇ δαΐα διατάξει
 ἡμῶν, πρὸς φάσι δικαστικῶν δαπα-
 νημάτων ζημιόδοται, εἴ γε ὅλως ἰθα-
 νοὶ πρὸς δόσιν καθεστῶσιν· ἐπεὶ τοι
 γε καὶ πρὸς τῇ δικῶν ἀκροά-
 σαι, καὶ μὴ συγχωρεῖν ἐν ῥαθυ-
 μίας αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας, ἥς δέχῃς,
 εἰς ταύτην τρέχον τὴν βιδαίμονα
 πόλιν, ἢ ἡμᾶς ἐνοχλεῖν.
 καὶ. Φόνους δὲ καὶ μοιχείας, καὶ ῥα-
 πτενῶν ἀρπαγὰς, καὶ ἐφόδοις, καὶ ἀδι-
 κίας, οὐ πῶ μὴ σφοδρότης τελευ-
 τήσει κώλαζον αὐτῶν ἀμδρτανόντας
 καὶ αὐτῶν ἡμετέροις νόμοις, ὡς τῇ
 κατ' ὀλίγων τιμωρία αὐτῶν ἄλλοις
 ἀπαντας σώζειν. μάλιστα δὲ τῇ
 ταξιστῶν τῇ σωτῆρι καρατή-
 σης, ἐκ ἐφείδεις αὐτοῖς αὐτῶν ὑπο-
 κώοις αὐτῶν ἡμετέροις λεηλατεῖν. οὐ-
 δὲ δοκεῖν μὴ δέχεσθαι πρὸς σοῦ,
 ταῖς ἀληθείαις δὲ τῆς σῆς δέχῃς
 γνώμης.

Τοιοῦτον δὲ πρὸς ἐξείας σωτῆρα ἀπα-
 σι δημοσίᾳ τε καὶ ἰδίᾳ, ὥστε φοβε-
 ρότατον μὴ εἶναι τοῖς ἀμδρτανότοις
 καὶ τοῖς ἀγνωμονότοις πρὸς τὸ δημό-
 σιον. ἡμερότατον δὲ καὶ πρὸς
 ἀπασιν τοῖς ὑπαικτέροις καὶ βι-
 γνώμοις, καὶ πατρικίᾳ αὐτοῖς εἰς-
 ἀγῆν πρόνοιαν.

καὶ. Οὐτε γὰρ ἀνδροφόνους, ἔτε μοιχοῖς,
 ἔτε ῥαπτενῶν ἀρπαγῶν ἀμδρτανότοις, ἢ
 ἐκ τῶν φυλάξεως ἀσφάλειαν ἀλλὰ

Basil. Tom. I.

ces, & mutua inter se con-
 tentione homines liberes, ne-
 que patiaris, ut ultra te, quæ
 sacra nostra constitutione
 continentur, iudicialium ex-
 pensarum nomine præstent;
 si modò ea præstare valeant:
 alioquin gratuitò etiam cau-
 sas cognosces, neque com-
 mittes, ut eius provinciæ ho-
 mines, cui præes, per negli-
 gentiam tuam ad hanc feli-
 cem urbem accurrant, & no-
 bis molesti sint.

XXVI. Homicidia verò & adulteria & raptus virginum,
 iniusiones, & iniquè perpe-
 trata cum tantà vehementia
 persequeris, noxios secun-
 dùm leges nostras coercens;
 ut paucorum animaduersione
 cæteris omnibus securitatem
 parias. præcipuè verò appa-
 ritores tuos in officio con-
 tinebis, nec villo modo feres
 ut subditos nostros depræden-
 tur: neque ut videantur qui-
 dem imperio tuo regi, re ipsa
 autem voluntati tuæ præesse.

Talem verò te ipsum om-
 nibus publicè & priuatim
 exhibebis, ut delinquenti-
 bus, & circa tributa indeuo-
 tis maximo terroris sis. man-
 suetissimus autem & mitis-
 simus erga mites & deuotos,
 quibus paternam exhibebis
 prouidentiam.

XXVII. Sed neque sicariis, nec adulteris, nec raptoribus
 virginum terminorum secu-
 ritatem seruabis: quin imò

R iij

eos inde extrahes , & pœnam eis inferes : non enim talia delinquentibus ignoscere conuenit : sed timentibus ne talia à malis hominibus pariantur : & præferrim quia sacrorum locorum immunitas, non nocentibus, sed innocentibus conceditur : neque fieri potest , vt vterque tam qui iniuriam facit, quam qui patitur ex æquo in locorum sacrorum immunitate fiduciam collocent.

d. No. XXVIII. Sed neque si milires aliqui sequantur te, permittes vt alios sumptus faciant quàm de suis annōnis: alioquin si quid ex collatorum bonis expenderint, & angarias acceperint, quid damni subditis per illos illarum erit, id omne ex ipsorum annonis exactum tuo periculo seruabis his, qui damnum passi sunt.

d. N. XXIX. Illud autem in primis prouidere te oportet, vt si quis animaduersione dignus videatur, in eum quidem animaduertas, bona autem eius ne attingas, sed ea generi, legi & ordini eius deferri patiaris: non enim bona sunt, quæ delinquent, sed possessores eorum. Qui verò eum ordinem inuertunt, illi pœna quidem dignos dimittunt, bona autem eorum auferunt, alios pro ipsis punientes, quos lex for-

A κακεῖθεν ἐξελεύσῃς, ἔτι τιμωρεῖσθαι αὐτοῖς ἐπάξῃς· οὐ γὰρ τῶν τὰ τοιαῦτα ἀμάρτανόντων φείδεσθαι προσήκει, ἀλλὰ τῶν φοβούντων, ἵνα μὴ τοιαῦτα ὑπὸ τῶν ὀλιμηροτέρων πάροινεν. ἄλλως τ' ἢ ἐκ τῶν ἱερῶν ἀσφάλεια, οὐ τοῖς ἀδικοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀδικουμένοις δέδοται ὥσθ' ἢ νόμων. καὶ ἐκ αὐτοῦ εἶη δυνάμει ἐκείνων ἰσχυρίζεσθαι τῇ παρὰ τῶν ἀσύλων πόπῳ ἀσφαλείᾳ, ἔτι ἀδικουῦντα καὶ ἄδικουμένον. καὶ. Ἀλλὰ μὴδὲ εἰ στρατιῶται τινας ἐποιντοί σοι, μὴδὲ ἐκείνοις προσήκοντα συγχωρεῖν δαπανᾶν, ἀλλ' ἐκ τῶν οἰκείων σιτήσεων. εἰ δὲ μὴδὲ τίποτ' ἀφαιρῇς, ἀλλὰ ἐκ τῶν σωτελεσῶν δαπανήσασιν, καὶ ἀφ' αὐτῶν λαμβάνουσιν· πάντ' ὅσον αὐτοῖς ζημιόηται ὁ ὑπόκομος, τίποτ' ἐκ τῶν αὐτῶν σιτήσεων εἰσπραξῇς, ἰδίῳ κινδυνῷ τοῖς ἡδικοῦμένοις δότωσός.

καὶ. Δεῖ δὲ σε καὶ τοῦτου πᾶσαν πρόνοιαν, τίς, ὡς ἴσως ἀξιοφανεῖ ποινῆς, ἐκείνῳ μὲν κολλάειν, τῶν δὲ πραγμάτων αὐτοῦ τίς μὴ προσάπτεσθαι, ἀλλὰ συγχωρεῖν πάντα τῷ γένει, καὶ τῷ νόμῳ, καὶ τῇ κατ' ἐκείνον φέρεσθαι τάξιν· οὐ γὰρ τὰ πράγματα ὅστις πλημμελοῦντα, ἀλλ' οἱ τὰ πράγματα κακῶς ἔχοντες. ὅτι δὲ ἀντιφρονεῖς τὰ τάξιν, ὅσον μὲν ἀξίοις ποινῆς ἀφίσσῃς, τὰ δὲ ἐκείνων ἀφαιρουῦντα πράγματα, ἐπ' αὐτοῖς αὐτῶν τιμωρέμενοι, οἷς ὁ νόμος

ἴσως ἵππὶ πλὴν ἐκείνων ἐκάλει δια-
δοχῆν.

λ. Μήτε αὐτῶν, ἢ τῶν αὐτῶν
παρέδρους, ἢ καγκελλαρίους, ἢ
δομestίκοις, ἢ ἑνας τῶν αὐτοῖς προ-
σηκόντων λαμβάνειν πρὸς τὸ δε-
χομένους· πλὴν εἰ μὴ καὶ τὸ τετρα-
πλάσιον, ὡς νόμοι φασί, τὸ πρὸς
αὐτῶν ληφθέν ἐκπῶσαι βεβαίοντο. ἔτ'
ἐστὶ τὸ μὲν διπλοῦν τῷ δημοσίῳ· τοῖς
ζημιώθεσι δὲ τὸ ἑστῶ.

Ὁρκος διδομένους πρὸς τῶν τὰς
δεχάς λαμβανόντων.

λδ. Οὐκ ἐγὼ θεὸν τὸ παν-
τοκράτορα, & υἱὸν αὐτοῦ
μονογενοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θεὸν
ἡμῶν, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα,
καὶ πλὴν ἁγίου ἐνδοξοῦ θεοπά-
κτου, καὶ αἰετῶν Μαρίας,
καὶ τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια, ἃ ἐν
ταῖς χερσὶ μου κεχωρημένα, & τῶν
ἁγίων δεχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ
Γαβριὴλ, ὡς καθαρὸν σωει-
δὲς, & γνῶσαν δουλείου φυλά-
ξω τοῖς θεοτάτοις, & ἀσεβεί-
αις ἡμῶν διαποταμῶν, Ἰουστινιανῶν,
& Θεοδωρῶν τῇ ὁμοζύγῳ τῇ αὐ-
τῇ κρείττει, προφάσει τῆς πα-
ραδεδωμένης μοι παρὰ τῆς αὐτῆς
ἀσεβείας δεχῆς. καὶ πάντα πόνον,
& κόπον μετ' ἀνοίας, ἀδύλως
καὶ δίχα τέχνης ἑνὸς ἀναδέξομαι
ὑπὲρ τῆς δοθείσης μοι πρὸς αὐτῆς
δεχῆς, ὑπὲρ τῆς αὐτῶν βασιλείας,

A tasse ad eorum successionem
vocabatur.

XX X. Neque per se, ne-
que per adfessores suos, aut
cancellarios, aut domesticos,
aut quempiam eorum, qui
circa eos sunt, quidquam ac-
cipiant, nisi velint in qua-
druplum, ut leges loquun-
tur, quod ab ipsis accepe-
runt, dependere: hoc est,
duplum fisco, damnum au-
tem passis duplum alterum.

*Iusiurandum quod præstatur ab
his qui magistratum gestu-
ri sunt.*

XX XI. Iuro ego per Deum No. 8.
omnipotentem, & filium in fin.
eius unigenitum dominum
nostrum Iesum Christum, &
Spiritus sanctum, & per sa-
cræ Deigenitricem & sem-
per virginem Mariam, &
quatuor Evangelia, quæ in
manibus meis teneo, & per
sanctos archangelos Michaë-
lem & Gabrielem, quod pu-
ram conscientiam & sincere-
m præstaturus sum obse-
quium sacratissimis & piis-
simis dominis nostris. Iusti-
niano, & Theodoræ coniu-
gi eius, occasione traditæ mi-
hi ab eorum pietate admi-
nistrationis: quodque pro
ipsorum imperio & republi-
ca in concessa mihi ab ipsis
administratione, cum animi
alacritate, sine dolo & frau-
de omnem operam ac labo-

R liij

rem subiturus sum: & quod cum sanctissima Dei Catholica, & Apostolica ecclesia communionem habeo; neque ei villo modo, aut tempore aduersabor, neque quantum in me erit, cuiquam alij permittam. Iuro quoque idem iusiurandum, quod nulli penitus quidquam vel dedi, aut daturus sum occasione data mihi administrationis, neque occasione patrocini, vel Dominici suffragij quidquam pollicitus sum, vel stipulanti spondendi ex prouincia missurum, nec mittam gloriosissimis praefectis, aut aliis celeberrimis viris magistratum gerentibus, nec aliis, qui circa eos sunt, neque alij cuiquam: sed quemadmodum sine quoquo suffragio magistratum suscepi, ita purum me exhibebo erga subditos religiosissimorum dominorum nostrorum, contentus annonis, quae mihi à fisco constitutae sunt: & ante omnia quidem operam dabo, vt tributis fiscalibus sedulo incumbam: & indeuotos ac compulsionem indigentes cum omni vehementia exigam, in nullo eis cedens, neque omnino lucrum exinde captans, aut per gratiam vel inimicitias quemquam exigam ultra quam par est, aut concedam alicui. Deuotos autem paterna affectione complectar, & sub-

Α Ε πολιτείας. Ε κοινωνικός είμι τῇ ἀγνωπείῃ τῆς θεοῦ καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, καὶ κατ' οὐδένα τρόπον, ἢ χρόνον ἐνδυνάτω αὐτῇ· οὐδὲ ἄλλω ἑνὶ συγχωρήσω, καὶ ὅσον δυνάμεώς ἔχω· ὁμνῶμι δὲ τοῖς αὐτοῖς ὅρκοις, ὥς οὐδενὶ παντελῶς, οὔτε δέδωκα, οὔτε δώσω, προφάσιν τῆς δεδομένης μοι δόξης, οὔτε προφάσιν θεοσετίας οὐδὲ ἐπιχειράμιω, οὔτε ὁμολόγησαι ἐκ τῆς ἐπαρχίας πέμπειν, οὔτε πέμψω. οὔτε προφάσιν δεσποτικῆς σουφραγίου, οὔτε τοῖς ἐνδόξοις τοῖς ὑπαρχοῖς, οὔτε τοῖς ἄλλοις πανδύφημοις ἀνδράσι τοῖς παῖς δόχαις ἔχουσιν, οὔτε τοῖς περὶ αὐτοῖς καθεστῶσιν, οὐδὲ ἄλλω τῶν πάντων οὐδενί· ἀλλ' ὡς περ ἄμεινον ᾤρε λαβόν τι τῇ δόξῃ, οὔτω Ε καθαρός φανοῦμαι πρὸς τοῖς ὑποτελείς τῇ βίσε βεσάτων ἡμῶν δεσποτῶν, δέκοντός μοι τῆς ἀφωρεμένης μοι ἐκ τῆς δημοσίου σιτήσεσι καὶ προῦτον μὲν πάντων ποιήσομαι ἀποδύω, τὸ τοῖς δημοσίοις ἀγρεύπωνως προσέχην, καὶ τοῖς μὲν ἀγνωμονοῦντας, καὶ δεομένους ἀνάγκης, μὴ πάσης εἰσπράξω τῆς σφοδρότητος, οὐδὲν ὑποκατακλινόμενος· οὐδὲ ὑπὲρ αὐτοῦ κέρδους πάντας πασιν ἐννοῶν, ἢ πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέχθησαν ἀπατητῶν ἵνα παρὰ τὸ προσήκον, ἢ συγχωρήσω ἑνὶ τοῖς ὁ ἀγνωμονοῦσι παρὶκῶς προσενεχθήσομαι, καὶ τοῖς

ἰσθηκοῖς τῶν ἀσεβειῶν ἡμῶν δε-
 ασιῶν ἀνεπιτρέψεις πανταχόθεν,
 ὅσον διωάμεως ἔχω, φυλάξω.
 καὶ ἴσθ' ἐν ταῖς δίκαις ἐκατέ-
 ρῳ μέρει, ἔν ταῖς δημοτικαῖς
 καὶ τῶν νόμων· ἔν οὐδενὶ
 μέρει ὧρ' ἂν τὸ δίκαιον πρὸς ἐθέσο-
 μαί, ἀλλ' ἐπεξελθούμαι πᾶσι τοῖς
 ἀνδράποιοις, καὶ πᾶσαν ἰσότητά
 φυλάξω καὶ τὸ φαινόμενόν μοι
 δίκαιον· καὶ τοῦ μὲν ἀνδρά-
 ποιοις ἀνεπιτρέψεις φυλάξω, τοῖς
 δ' ἰσθ' ἐν τοῖς νόμοις ἐπιθήσω τιμω-
 εῖαν, πρὸς τὸν νόμον· ἔν πᾶσαν
 δικαιοσύνην, κατὰ εἴρηται, ἐν τε
 τοῖς δημοσίοις, ἐν τε τοῖς ἰδιωτικοῖς
 συναλλάγμασιν αὐτοῖς διατηρήσω,
 καὶ ἐὰν ἕρῃ τὸν δῆμον ἀδι-
 κούμενον· ἐκ ἐγὼ μόνον πάντα
 πρὸς ἑαίρω, ἀλλὰ ἔν αἰεὶ μοι ὧρ'
 ἐδράβοντα τοιοῦτον ἀποδοῶ πα-
 ραλαβεῖν, ἔν τοῦ πρὸς ἐμὲ πᾶ-
 ντος, ὥστε μὴ ἐμὲ μὲν καθαρεύειν,
 τοῦ δ' πρὸς ἐμὲ κλέπειν, καὶ ἀ-
 νδράποινον· εἰ δὲ ἀρεθῇ τις τῶν πε-
 ρὲς ἐμὲ τοιοῦτος, καὶ τὸ χυόμε-
 νον ὧρ' αὐτὸν θεραπεύσω, ἔν αὐτὸν
 ἀποδιώξω· εἰ δὲ μὴ πάντα
 οὕτως φυλάξω, ἀπολαύωνταῦ-
 τα, ἔν τῶν μὴ ὀνείων, ἐν τῇ φοβε-
 ρᾷ κρίσει τοῦ μεγάλου δεσπότου
 θεοῦ τε καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 ἔν ἧς ἡμεῖς καὶ Ἰούδα, ἔν πᾶν
 λῆψαν τῶν Γιεζι, καὶ τὸν φόβον τοῦ
 Καὶν· πρὸς τῶν καὶ ταῖς ποιναῖς
 ταῖς τῶν νόμων τῆς ἀντιθέσεως.

A ditos piissimorum domino-
 rum nostrorum, quantum in
 me erit, per omnia tutos &
 illæsos custodiam: atque æ-
 quum me vtrique parti in di-
 rimendis litibus, & in tuenda
 disciplina publica præbens,
 neutri parti præter ius fasque
 addictus ero, sed omnes no-
 xios persequar; & æquitatem
 B omni ex parte seruabo, prout
 æquum bonumque mihi vi-
 debitur: & innocentes vndi-
 que innoxios, illæsoisque ser-
 uabo: in nocentes autem se-
 cundum leges animaduer-
 tam: & vti iam dictum est,
 tam in publicis quam priua-
 tis contractibus iustitiam an-
 te omnia seruabo: nec non
 C etiam si comperero fiscum
 iniuriam passum. i. Non mo-
 dō ego hæc agam, sed etiam
 adfloreem talem mihi sem-
 per adsumere studebo, &
 omnes qui circa me erunt,
 vt nec ipse parum probè me
 gerere, nec qui circa me e-
 runt furtis & sceleribus in-
 quinari videantur: & si quis
 circa me talis inuenietur,
 D præstabo quod ipse admi-
 serit, & ipsum expellam.
 Quod si non omnia hæc ita
 obseruauero, recipiam heic,
 & in futuro sæculo in tre-
 mendo iudicio magni domi-
 ni Dei & Saluatoris nostri
 Iesu Christi, habeamque par-
 tem cum Iuda, & lepram
 Giezi, & tremorem Cain.
 Ad hoc, & poenis, quas pie-

tas eorum fanciuit obnoxius ^A βείας περιεχομένης ἐσθλῶτα
ero. εἶναι.

SCHOLIA.

^a *Suffragio fiant.*] Nota libri 3. tit. 23. cap. 1. & 58. quod non solum is qui magistratus consequendi gratia quid dederit, relegatur, sed etiam is, qui pecuniam credidit.

^b *Accepturos.*] De xeniis vetus proverbum est, neque omnia, neque ab omnibus, neque semper: nam valde inhumanum est, à nemine accipere, sed passim siue ab omnibus, vilissimum, & omnia, avarissimum. potest autem accipere, quod intra paucos dies absumitur: nec enim occasione munerum per annum integrum accipere debet, quod aureos centum exsuperet.

ΣΧΟΛΙΑ.

Σημείωσαι τὴν γ'. βιβ. κγ'. τίτ. κεφ. α'. καὶ νη'. ὅτι οὐ μόνον ὁ δίδους ἐπὶ τῇ δεξιᾷ ἐξορίζεται, ἀλλὰ καὶ ὁ δαμνείας.

Περὶ τῶν ξενίων δεξαμένους ἐστὶ λόγος, μήτε πόμυτα, μήτε πώρρα πόμυτων, μήτε πόμυτοτε ἀπόμυθοι γὰρ ἐστὶ λίαν ὅτι πρὸ οὐδενὸς δέχεσθαι, ὅτι χυδῶν ἢ τοι πώρρα πόμυτων, βύτελές, καὶ πόμυτα ἀπληστον· δέχεται ὅτι ὁ δὲ ὀλίγων ἡμερῶν διαπνῶσθαι διωάμενον οὐ δεῖ γὰρ αὐτὸν λαμβάνειν πωροφάσεως δώρων εἰς ὅσον τὸν ἐν αὐτὸν πλέον τῶν νομισμάτων.

ΤΙΤΛΟΣ Δ'.

Περὶ τῶν ἐπαρχῶν πόλεως, καὶ τῶν ἐπαρχῶν πραιποσίτων.

TITVLVS IV.

De officio præfecti urbi, & præfecti prætorio.

L. 17. I. **A** sententia præfecti prætorio appellare non licet. Sed & minores ætate si ab ipsis condemnati sint, & ab ipsis præfectis prætorio per appellationem restituuntur, non ab aliis.

vn. D. de off. pr. pr. L. 4. D. de off. pr. vr. II. Præfectus urbi omnia crimina inquit, relegat, deportatque in insulam, quam Imperator adsignauerit. audit & quæ intra centesimum milliarium extra urbem admissa sunt: si ultra, non item. & apud ipsum accusatur feruus à domino suo, si adulte-

B α'. **Ο**ΥΚ ἔστιν ἐκκαλεῖσθαι καὶ ψήφου ἐπαρχῶν ἀλλὰ καὶ οἱ ἀφήλικες εἰ πρὸ αὐτῶν καταδικασθῆναι, ἢ πρὸ αὐτοῖς ἐκείνοις δι' ἐκκλητίου συγκαθίστανται· οὐ μὲν πρὸ ἐτῶν.

β'. Οὗ πόλεως ἐπὶ ἅρτος πάντα ζητεῖ τὰ ἀμφοτέρωθεν καὶ ἐξορίζει, καὶ περιείζει τοὺς ἀμφοτέρωθεν, ὅτι βασιλέως τὴν νῆσον οὐκ ἐξορίζοντος. ζητεῖ καὶ τὰ ἐν τῷ ἐκαστῷ μιλίῳ ἐξω τῆ πόλεως πλημμυγμένα· ἐμὲν τὰ πόρρωτά· καὶ πρὸ αὐτῶν κατηγορεῖται δοῦλος πρὸ τῆ ἰδίου δεσποῦ ἐπὶ μοι.

A rium cum vxore eius admiſſiſſe dicetur. ex interdicto de vi audit. ad eum remittuntur qui malè in tutela , vel cura verſati grauiore animi aduerſione indigent : & qui nummis datis tutelam redemerunt , vel præmio accepto operam dederunt , vt non idoneus tutor daretur : & qui B conſultò circa edendum patrimonium minoris quantitatem minuerunt , aut euidenti fraude alienarunt. Vbi verò ſeruum aduerſus dominum audit , non debet eum admittere accuſantem : hoc enim nequaquam ſeruis permittitur , niſi ex certis cauſis. Sed ſi verecundè adeant querentes de ſæuitia domini : C ſi famem , ſi obſcœnitatem ad quam ipſos compellat , obſiſciant. Curat ne mancipia prostituantur : & vt nummularij bona fide contrahant , & abſtineant his quæ ſunt prohibita. Coërcet etiam liberos contempnentes , vel contumeliam inferentes patronis ſuis , vel vxoribus , aut liberis eorum , cominatione vtens^a , aut fuſtibus caſtigans , aut aliter pro modo delicti puniens. Si verò dominos detulerint , vel conſpirauerint cum inimicis contra eos , in metallum damnantur. Curat etiam vt iuſto pretio caro vendatur. Quies quoque & diſciplina ſpectaculorum ad curam eius per-

tinet : & habet milites ad tuendam quietem, & ad referendum sibi quid ubique agatur. Vrbe interdicere potest, & parte sine regione urbis aliqua, & negotiatione, professione, aduocatione & foro, & ad tempus & in perpetuum, & spectaculis. Si quem releget ab Italia, summouere eum etiam à patria sua videtur. Apud eum accusantur qui illicita collegia cocunt.

L. 2. III. Argentarij & in pecuniariis caussis apud præfectum vrbi agunt, & conueniuntur.

L. 3. cod. IV. Præfectus vrbi cum terminos urbis exierit, præfecturæ potestatem habere non potest. Cum tamen adhuc in vrbe est, potest iubere iudicare, vel etiam extra urbem.

L. vn. D. de off. pr. Aug. V. Præfectus Ægypti non prius deponit præfecturam, quàm Alexandriam ingressus sit successor eius, licet in provinciam venerit.

L. 1. C. de off. pr. prætor. VI. Libellus præfecto prætorio datus contestationem non facit.

L. 3. cod. VII. De criminibus præsidum prouinciarum solus præfectus prætorio cognoscat.

σεως. & ἔχῃ στρατώτας ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. & ὑπὲρ τῶν ἀναφέρων αὐτὰς πᾶνταχοῦ κινούμενα. δυνάται ἀπαγορεύειν ὑνὶ τῆς πόλεως, ἢ μέροισιν αὐτῆς, & πραγμάτων ὑνὸς, & ὑποδικεύσεως, & σωτηρίας, ἢ φόρου, ἢ τοῦ ἀγροῦ, & πρὸς σφαίρας, & διωκεῖν, ἢ θάλασσαν. ἐὰν ἐξορίσῃ ὑνὰ τῆς Ἰταλίας, εἰργάζων αὐτὸν δοκεῖ ἢ τῆς οἰκείας πατρίδος. ὥς αὐτὰς κατηγορεύεται. & ἀθέμιτα ποιοῦντες συστήματα. γ'. Οἱ ἀργυροπράται, ἢ χρηματικῶς ἐν ἀγοραῖς ὥς τῶν ἐπὶ ὥρῃ, & ἐν ἀγορῇ.

δ'. Ο τῆς πόλεως ἐπαρχὸς ἐξελεῖται ὑπὸ τῆς πόλεως ὄρεον, οὐ δύναται πλὴν ἐξορίσθαι ἔχειν τῆς ἐπαρχίας. ἐπὶ μὲντοι ὧν ἐν τῇ πόλει δυνάται κελεύειν ὑνὶ δικάζειν, ἢ ἐξῶ τῆς πόλεως.

ε'. Ο ἐπαρχὸς τῆς Αἰγυπτίου πλὴν ἀρχὴν ἐκ ἀποπέδεται, ἕως αὐτὸς διάδοχος αὐτοῦ εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἔλθῃ, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐπαρχίας.

ς'. Λίβελλοι τῶν ἐπαρχῶν ὑπὸ πραιποσίτων ὑποδοδεῖς, πρὸς ἀποκρίσιν οὐ ποιεῖται.

ζ'. Εἰ ὁ ἀρχὸν τῆς ἐπαρχίας ἀποπέδῃ, μόνος ὁ ἐπὶ ἀρχὸς διαγινώσκῃ τῶν πραιποσίτων.

S C H O L.

Σ Χ Ο Λ.

^a *Comminatione utens.*] Id est, coërcet, aut comminatur, aut fustibus castigat, aut feueriorem pœnam irrogat.

Τούτ' ἐστίν, ἢ σωφρονίζει, ἢ ἀπειλεῖ αὐτὸν, ἢ ῥάβδου τύπη, ἢ πιχρότερον αὐτῷ ὕμνησιον ἐπάγει.

TIT.

ΤΙΤΛΟΣ Ε΄.

Περὶ νυκτεπαρχου, ἥτοι πραιτωρ^ο δήμου.

TITVLVS V.

De præfecto vigilum, siue pratore plebis.

α'. **Δ**ΙΑ ^αὐτὸν ἐμπρησμοὺς ἐπε-
νοήθη ὁ νυκτεπαρχος, ἥτοι
ὁ πραιτωρ.

β'. Διαγινώσκει ^αὐτὸν τῶν ποι-
οῦντων ἐμπρησμοὺς, καὶ ποιχω-
ρυχίας, ^α καὶ κλοπᾶς, καὶ ἀρπαγᾶς,
^α καὶ τῶν ὑποδεχομένων. ^αὐτὸν δὲ τρα-
χεῖς καὶ ^αὐτὸν φλυαεῖς παραπέμπει
τῷ ἐπαρχῷ. εἰ δὲ ἀμελεία τῶν
οἰκιστῶν ὁ ἐμπρησμός γίνηται,
ἢ ἀπειλεῖ αὐτοῖς, ἢ ροπαλίζει αὐ-
^αὐτὸν ἐὰν ποιχωρυχία γίνηται, ἢ ἐν
οἴκοις, ἢ ἐν ἀποθήκαις. ^α καὶ ὡς ἐπίπαν
^α Φύλακες ἐξέταζονται, εἰ καὶ
δοῦλοι εἴεν τῶν βασιλέως.

A. I. **P**RÆFECTVS vigilum, ^{L. 1. r.}
siue prætor institutus ^{D. de}
est propter incendia. ^{off. pr.}
^{vig.}

II. Cognoscit de incendia- ^{L. 3. §.}
riis, effractoribus, furibus,
raptoribus, & receptatori-
bus. Atroces verò & famo-
sas personas ad præfectum vr-
bi remittit. Si verò incen- ^{§. 2.}
dium negligentia inhabitant-
ium fiat, aut comminatur
eis, aut fustibus castigat, si
effractura fiat in ædibus, vel
in horreis. & ut plurimum
de custodibus quæstio habe-
tur, quamvis Imperatoris
serui sint.

ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ΄.

Περὶ τῶν Κοισιστορ^ο, καὶ τῶν βοηθῶν αὐτῶν, ^α καὶ τῶν ἀντιγραφέων.

TITVLVS VI.

De officio Quaestoris, & adiutoribus eius, & scribis.

α'. **Α**ΔΙΑΦΟΡΟΝ εἴτε ^α ἐξ
ἰδιωτῶν, εἴτε ἀπὸ πατρι-
κίων, Κοισιστορες γίνονται. ἀναγινώ-
σκοις τὰς βασιλέως βίβλους, ^α καὶ
βεβλῶν ἐν τῇ συκλήτῳ, καὶ τὰς βα-
σιλικὰς ἀναγνώσκοις κελεύσεις.

Basil. Tom. I.

B. I. **I**NDIFFERENTER Quæ- ^{L. 1. §.}
stores creantur tam ple- ^{3. D.}
beij, quàm patricij. Libros ^{de off.}
principis legunt. Sententiam ^{quæst.}
in Senatu dicunt, & ibi-
dem principales iussiones le-
gunt.

Nou.
35. in
edit.
Halo-
and.

II. INTER VIROS DE-
VOTOS. HAC promulga-
ta constitutione ostenditur,
quosdam ex memorialibus
posse adiutores in locum
suum subrogare. Sunt autem
adiutores XXVI. quorum
etiam heredes idem iuris ha-
bent.

Nou.
30. c. 1.

III. Sancimus, ut qui ma-
gistratum Quæstitoris gerit,
respiciens ad Deum simul,
& timorem nostri, & le-
gem, perscrutetur eos, qui
ad magnam urbem hanc pe-
regre veniunt, ex quacum-
que tandem provincia sint,
siue viri, siue mulieres, siue
clerici, siue monachi, siue
ascetriæ, siue aduocati alia-
rum ciuitatum, vel alterius
cuiuscumq; aut conditionis,
aut dignitatis sint, & inter-
roget qui sint, aut vnde ve-
nerint, & qua occasione: &
si quidem coloni sint, consi-
deret, ad quos ex nostris
magistratibus causæ eorum
pertineant, & his immincat,
quo magis compendiaria via
eos difficultatibus liberent,
propter quas huc aduene-
runt, & suum consecutos,
celerrimè eò remittant, vn-
de venerunt.

Cap. 2.

Si verò agricolæ fuerint,
qui certis subditi sint do-
minis, & eorum indigentes
præsidio ad hanc urbem re-
giam accesserunt, dent ope-
ram, ut domini citius eorum
negotia, quorum causa ve-

β'. Η προκειμένη διάταξις δη-
λοῖ ὡς τινες τῶν μεμνημένων
διώκονται βοηθοὺς ποιεῖν εἰς ἴδιον
τόπον. εἰσὶ δὲ βοηθοὶ εἴκοσι ἕξ,
ὧν ἑ (4) κληρονόμοι πλὴν αὐτῶν
δικαιοδοσίαν ἔχουσιν.

γ'. Θεασίσομεν τῶν πλὴν δρχῶν
τῶν κοινοσίων, ἢ τοὶ ἐβδνητῶν ἐ-
χοντες ταύτην, ἀφορῶντα πρὸς
θεόν, καὶ τὸ ἡμέτερον δέος, καὶ τὸ νό-
μον, ἀναζητεῖν, ὅθεν ἴππ' τ' μεγά-
λης ταύτης Ἰππιδημοῦντας πόλεως,
ἔξ οἱ αὐθιγότες χώρες εἶεν· εἴτε ἀν-
δρας, εἴτε γυναῖκας, εἴτε κληρι-
κοὺς, εἴτε μοναχοὺς, ἢ ἀσκήτειας,
εἴτε τῶν ἐξω πόλεων σινηγούροις,
εἴτε καὶ ἄλλης οἰαστοῦν τύχης τε καὶ
αἰτίας. καὶ πρὸς ἐργάζεσθαι τινες τε
εἶεν, ἑ πόθεν ἥκοιεν, καὶ ἴππ' ποῖα
προφάσι. ἑ εἰ μὴ γεωργοὶ σκο-
πεῖν ὅθεν οἱς τῶν ἡμετέρων δρχόν-
των αἱ κατ' αὐτοὺς προσηκούσιν
ὑποθέσεις, ἑ τούτοις Ἰππικεῖσθαι,
σινωτόμως τ' αὐτοὺς ἀπαλλάττειν
τῶν δυσκόλων, δι' αὐτὸν δὲ ἐνταυ-
δοῖ, πρὸς γεγενησιν, ἑ ὅτι τάχιστα
τούτοις, ὅθεν ἥκοιεν, ἐμπέμπειν, τ'
προσηκόντων ἀπολαύσαντας.

Εἰ δὲ τινες εἶεν γεωργοὶ τελευ-
τες ὑπὸ δεσποτείδου, καὶ δεομένων
τούτων εἰς ταύτην πρὸς γεγενη-
σι πλὴν βασιλίδι πόλιν, παρα-
σκαλᾶζειν ὅθεν κεκτημένοις πατ-
τον αὐτοῖς διακρίνειν, καὶ ἐφ' οἷς

ἀφείκονται ἀρχήματα, καὶ ἐκπέμ-
πειν αὐτίκα, τυχόντας τῆς δικάσιων.
εἰ δὲ (ὡς εἰκός) εἰς ἐνδυπώσιν τῆς κε-
κτημένων. ὄρεζόντο, καὶ πρὸς
αὐτοὺς λέγοιεν δίκας· εἰ μὲν πλείους
εἴη, τοῖς μὲν πολλοῖς ἀποπέμπειν
παράκλημα εἰς πλὴν χώραν, δύο
ἢ τριῶν κατὰ λιμναυμένων, οἳ πρ
καὶ τῆ σινοδικοῦ γῆμα πλὴν δίκῃ
ἀγωνισιῶται. καὶ οὕτω δὲ αὐτῶν ὁπ-
κείσθαι τῶν δίκης ἀκροατῇ, καὶ ὄρε-
σκυλάζην, ὅπῃ τάχιστα τέμνῃ τὰς
ἐποδύσεις, ἵνα μὴ μήκος αὐτοῖς ἐλ-
γίνοιτο χρόνου, καὶ μάλιστα γεωρ-
γοῖς, ὧν ἥτε ἐνταῦθα παροισία
ὡρετῇ, ἢ τε ἐκ τῆ γεωργίας χολή,
βλάβος αὐτοῖς τε ἐπὶ τοῖς κερκτημέ-
νοις ποιεῖ.

Εἰ δὲ οὐτε γεωργικὸν εἴη ὁπ-
δημοῦ πλείους, ἀλλὰ ἱκανὴν τυχὸν ἐ-
πὶ τοῖς, καὶ καὶ δικαστοὶ πρὸς ἐπὶ τοῖς,
καὶ ἐνταῦθα χρόνίζουσιν, μὴ ἐνδιδό-
ναι, ἀλλὰ σὺν πάσῃ σινοτονίᾳ τοῖς δι-
κασταῖς ἐπείγῃν, μὴ ἀπουδῆς αὐτοῖς τῆ
ἀμφοιβητουμένων ἀπαλλάτῃν τε,
ἐπὶ τῆ δίκῃ ἐλθουμένων ἐκπέμ-
πειν, ὥστε αὐτοῖς τὰς οἰκείας χώρας
τε ἐπὶ πόλεις οἰκεῖν. εἰ δὲ πολλάκις ἐνο-
χλήσαντος τῆ ἀκροώμενον τῆ δίκης, ἢ
τοῖς τῆ γεωργικῆς κρείουσιν τῆ παρ' ἡμῶν
καταστάτος δέχοντος, ἐφ' ᾧ τοῖς δι-
καζομένοις ἢ προσεδρόνοντας ἐλθου-
σάσθαι, αὐτοὶ πρὸς τῆς ἀναβάλλου-
σιν, ἐμὴ δαίτην αὐτοῖς ἢ τῆς δίκης,
ἢ τῆς προσεδρόνῃ αὐτοῖς ἀπαλλά-
ξοισι, πτωχῶτα αὐτῶν τῆς ὁπ' ἡμῶν

Basil. Tom. I.

A nêre, ipsis expediant, ac pro-
tinus ubi ius suum obtinue-
rint, dimittant. Si verò for-
tè acturi contra dominos ad-
sint, & aduersus eos causas
agant, si quidem multitudo
sit, multitudinem rusticorum
in prouinciam remittat, duo-
bus, aut tribus relictis, qui
Syndicorum more litem per-
B agant, atque ita cognitō-
rem litis vrgeat, curétque vt
quamprimum lites dirimat,
ne in longum tempus prote-
lentur, & maximè agricolis,
quorum & heic præsentia
superuacanea est, & vacatio
ab opere rustico tam ipsis,
quàm dominis damnum ad-
fert.

C Quòd si non ex agricolis
huc adueniens multitudo sit,
sed alij fortè, aut etiam liti-
gaturi aduersus alios, qui &
ipsi longiorem heic moram
faciant, ne remissiùs agat,
sed instet, & omni conten-
tione iudices vrgeat, vt ce-
lerrimè altercationes eorum
dirimant, & litibus libera-
tos, ad prouincias & ciuita-
tes incolendas dimittant. Si
verò magistratus à nobis in-
stitutus litis cognitorem, vel
agricolarum dominos sæpiùs
interpellauerit, vt litigan-
tes, aut præstolantes liberent,
ipsi autem morentur, neque
illos quamprimum vel à li-
te, vel ab hac desidia libera-
uerint, tunc ipse, qui à nobis

S ij

in hunc magistratum promotus est, litigantes, & pro iure aliquo conuenientes dominos suos, neque id obtinentes, ipse apud se ducat, audiat, remque cognoscat, & celeriter rebus compositis ob quas in hac alma vrbe præstolabantur, ad patrias sedes, aut ea omnino loca, vnde aduenerunt, eos remittat, omni priuilegio, forique præscriptione in hoc cessante.

c. 4. At si cum litis nullam causam habeant, sed tantum in hac nostra ciuitate degant, vt aut mendicando victum sibi quæritent, aut eo nec sufficiente cupiditatibus eorum, iam etiam delinquant: corporum eorum habitum & constitutionem, qualis ea sit, inspiciat: & si quidem validi sint, possintque ad laborem sufficere, & quorundam serui sint, sciscitetur quorum sint, & inuitos quoque ipsos dominis remittat. Sin autem liberi sint, & vel ex prouinciis aliquibus, vel ciuitatibus oriundi, hos in prouincias remittat, vnde originem ducunt.

c. 5. Quod si indigenæ sint, & corporibus validis præditi, sed quærendi victus honesta ratione destituti, non permittat, vt inutile terræ pondus sint, sed eos continuo tradat artificibus operum publicorum, & pistinariis, & hortorum cul-

A ἢ τῆς ταύτης τῆς ἀρχῆς περιβληθέντα, ἄλλαν εἰς ἑαυτὸν οὐδὲ δικαζομένοις, ἢ δεομένοις τινὸς τῆς δικαίων ὡρᾶ τῆς κεκτημένων, εἴτα μὴ τυγχάνοντας ἢ ἐξετάζειν ἢ ἐν τάχει διαπέντας, ἐφ' οἷς ἐκείνοι ταύτῃ τῇ μεγάλῃ προσεδρόμοισι πόλει, πρὸς τὰς οἰκίας ἐκπέμπειν πατείδας, ἢ ὅλως ἔξ ὧν ἡκόισι τόπων, πάσης δυνήμους πρὸς τὸ τοιοῦτον πρὸς τὸ φόρου ὡραγραφῆς.

Ei ὃ βίου πρὸ φασιν πνές, ἢ δίκης αἰπὴν ἐκ ἔχοντες, ἢ τῆς ταύτης εἰς τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὥστε διαζῆν, ἢ ἐκ τῆς μεταπειν, ἢ τούτου πρὸς τὰς αὐτὰν ἢ πρὸς τῆς ἀκονίας ἐκ δρομῶντος ἢ δὴ ἐπλημμελεῖν. πλὴν τὸ σώματων αὐτὰν κατέσασιν, ὅποια ἴς ὅστιν, ἐποπιδέειν. ἐπὶ μὲν ἔρρωται αὐτοῖς τὰ σώματα, δυνάτῃ δὲ δρομῶν πρὸς πόνον εἰσὶν. εἰ μὲν οἰκέται τινῶν εἴεν, μανθάνειν τινῶν εἰσὶν, ἢ τούτοις ἐπὶ ἀκονίας τοῖς κεκτημένοις ἐκπέμπειν. εἰ δὲ ἐλδοδρομοὶ πλὴν πύχλω, ἢ ἐκ τινῶν ἐπαρχιῶν ἢ πόλεων ὁρμώμενοι, τούτοις ἐκπέμπειν εἰς τὰς, ἔξ ὧν εἰσιν, ἐπαρχίας.

Ei ὃ αὐτόχθονες εἴεν, ἐπὶ σώμασι μὲν ἔρρωμένοις χεῖρ, βίου ὃ αὐτοῖς δυνάμεις ἐκ ἐστὶν πρὸ φασιν, τούτοις μὴ μάταιον εἶναι τῆς ἀχθὸς συγχωρεῖν, ἀλλὰ ὡραδιδόναμι θάπτον αὐτοῖς τοῖς τῶν ἔργων τῶν δημοσίων τεχνίταις εἰς ὑπεργίαν τοῖς τῶν προεσῶσιν ἀρτοποιητικῶν ἐργαστηρίων, ἢ τοῖς τοῖς κήποις

ἐργαζομένοις, & ἄλλοις διαφοροῖς^A τεχνίταις ἢ καὶ ἐργασίαις, ἐν αἷς ἰχθυῖ-
σιν ἅμα μὲν καμνόν, ἅμα δὲ δπο-
τρεφείσθαι, καὶ W δ' ἔργον οὕτως ἵππ-
τῶν κρείττω μεταβάλλειν βίον. εἰ δὲ
τινες μὴ βουληθῶσιν προσεδρῶνεν
ταῖς ἐργασίαις, αἷς προσδοῖσθαι,
τούτοις ἀπελαύνειν ταύτης τῆς βασι-
λίδος πόλεως· φερόμενοι γὰρ αὐτῶν,^B
ταῦτα νομοθετῶν, ὅπως αὖ μὴ
τῆς δ' ἑλίας αὐτῶν εἰς ἀποπῆς πρῶ-
ξας σωωδούσης, C νόμοι τούτοις
ἀρπάζουσι πρὸς ποινὰς, τοῖς ἡμέ-
τεροις προσδοῖσθαι δ' ἔργοις. αὐτῶν
δέ γε βεβλαμμένοις, ἢ βεβλαμ-
μῆας τὸ σῶμα, ἢ τῇ πολιᾷ βαρεῖς,
τούτοις ἀνενοχλήτως D καλόμενοι
ἵππ ταύτης τῆς ἀρχαῆς καὶ βασιλί-
δος πόλεως πρὸς τῶν δ' ὁσέβειν βου-
λομένων δ' ὁποτρεφομένων· & τ' ἄλ-
λων ἑκάστον ἀνέροτα, τίνος παρεγέ-
νοντο χάριν, & πτωχάνομιμον; ταῖς
ἐν ταῖς αὐτοῖς πρῶτα ἡν· ὥς τε μὴ
δ' ἔργοις ἐν ταῦτα καθῆσθαι, ἄλλα τὰ
προσθήκοντα πρῶτα, εἰς τὰς
οἰκείας ἐπανελθεῖν χάριν.

Εἰ δὲ τίνες ἢ τῶν ἵππ ταύτης οἰ-
κουμένων τῆς πόλεως ἢ & τ' ἔξωθεν^D
πρῶτα ἡν, μέμφοι τὸ πῶν, ὥς
παρ' αὐτῶν ζημιωθέντες, καὶ πρόφα-
σιν τυχόν τῶν λεγομένων σιωπῶν,
ἢ & τῶν ἐντεδέν ἀδικιών, & φά-
σκοιεν αὐτῶν ἢ παραβλῶν τοῖς ὑπὲρ
τῶν νόμοις, ἢ καὶ χάριν δ' ἔργ-
ου πρῶτα ἡν, ὥς τε μὴ
τοῖς προσθαγεῖν· ζητεῖν ἀκρεβῶς

Basil. Tom. I.

toribus, vel aliis quibuscum-
que artificibus, & opificiis, in
quibus & operari simul queat,
& alimenta consequi, & ita
inertem vitam ad meliorem
transferre. Si qui verò opi-
ficiis; quibus traditi sunt,
vacare noluerint, eos hac
vrbe regia expellat. ac cle-
menter quidem cum his agen-
tes; ista sancimus: ne quan-
do inertī otio ad illicitas eos
actiones impellente, leges
eos ad poenas abripiant, no-
stris tradentes iudicibus. At
qui quævis oblaeso corpore
fuerint, vel annis defecti,
minimè molestari volumus,
atque in præstanti hac & re-
gia vrbe ab his exhiberi,
qui pie agere volunt. & de-
nique singulos quosque in-
terroget, cuius rei causa ve-
nerint, eaque comperta, quæ
par erit, aget; ne heic iner-
tes hominēs desideant, sed
confectis rebus suis, ad sedes
suas reuertantur.

Si verò aliqui vel huius
vrbis incolarum, vel pere-
grè aduenientium conquæ-
rantur de aliquibus se dam-
num ab eis passos, putà per
occasionem consuetudinum;
quas vocant; vel iniuriarum,
quæ hinc prouenire solent;
eosque dicant in leges no-
stras commisisse, vel absque
iussione magistratus se admo-
nitos, in horum facinorum

S iij

auctores diligenter perquireret, cuius dignitatis aut militiae sint, & sub quo magistratu censeantur, eosque simul comprehendet, ac ubi de facto constiterit, a temeratoribus poenas, quas leges nostrae interminantur exiget; nec ullus competentium magistratuum aduersus ea facere poterit. Atque hoc modo partim iniuriis adfectos damno indemnes praestabit, recipientes ea, quae contra ius extorta fuerunt: partim poenas, quae legibus nostris aduersus eos statuta sunt, exiget, deque iis ad nos referet, praestandas scilicet, si ita nobis visum erit.

c. 7. Ad haec & de crimine falsi cognoscat in quo cumque negotio, & falsi, reos delatos comprehendat, & post inscriptionem & probationes in eos animaduertat: namque huiusmodi notionis potestatem ei concedimus.

c. 9. Ei autem qui hunc magistratum gerit, licentiam tribuimus, ut & magistratus inquietet, ac interpellet, & ad nos referat, & suo quoque arbitrio ea faciat, quae facere conueniens est: ut neque aduersam corporis valetudinem, aut aliud quidquam causari possit, quo minus nostro de se iudicio respondere videatur.

Theo. I V. Scribis nullum onus imponitur, nec post depositum

A ρις ταῦτα πλημμελήσαντας, ὁποίας εἶεν ἀν' αἰτίας τε ἔσφαττίας, ἔϕοιανουῶ τελοῖεν δ' ἐρχώ, καὶ πύρις ἅμα μὲν συλλαμβάνειν, ἅμα δὲ μετ' ἐλέγχους, τὰς ἡπειλημένας καὶ τοῦ ἡμετέροισ νόμοις εἰσπράττειν ποινὰς· οὐδενὸς τῶν περὶ σφόδρον δ' ἐρχόντων ἀντιποιεῖσθαι τούτων δυναμίου, καὶ τὸ μὲν ἀζυμίοις φυλάττειν τοῖς ἡδικομένοις, δ' ἀπολαμβάνοντας, ἀπρ. ὡρὰ τῶν νόμων ἀπῆλθαι· τὸ δ' ὅτι τὰς ποινὰς τὰς ὡρὰ τῶν ἡμετέρων ὠρεσμένας διατάξεων περὶ παταίν, ἔεις ἡμᾶς τὰ περὶ αὐτῶν ἀναφέρην, ἐνταὶ ἀν' σωματικῶν δ' ἐδομημένων.

C Πρὸς πύρις δ', καὶ ὅσα μέμψιν λαμβάνει παραποιήσεως, ἢ τῆς καλουμένης πλαστογραφίας ἐν οἷω δῆποτε πρᾶγματι, ταῦτα ἀναζητεῖν, ἔτοις ὅπῃ πύρις περὶ σφραγισμένοις σωέχην, καὶ μὲν γραφῶν καὶ ἐλέγχους πμωρεῖσθαι πύρις.

D Δίδομεν δ' ὅτι πῶ πῶ δ' ἐρχώ ἐχοντι παρρησίαν, καὶ δ' ἐρχοι ἐνόχλειν, καὶ εἰς ἡμᾶς ἀναφέρην, καὶ οἰκοδεν πρᾶττειν τὰ περὶ σφραγισμένα, ἵνα μήτε ἀδένειδον, μήτε ἄλλο π παντελῶς ἀπώρῃ, τῆς ἡμετέρας ἐπ' αὐτῶν κρίσεως ἐλάττων φανείη.

δ'. Τοῖς ἀν' ἐξαφροσιν ἐδὲ ἐν βαρὺ ὅπῃ ἀλλέται, οὐδὲ μὲν τὸ πᾶν

σαδαι τῶ ἐπὶ ἀντιγραφείας· οὐδὲ
εἰ ἐπὶ ἄλλοις πραιτωρίων ὅτιν οὐκ ἔστι
ἐλλάνων· εἰ δὲ γε διῶκεται, πενή-
κοντα λίτρας πρόσμυον τιμωρεῖται
ἢ ἑξῆς τῶν πραιτωρίων ἐπαρξέου.

A munus scribatus, ne quidem
si praefectus praetorio hoc eis
imponat. Quod si eis impo-
suisse dicetur, poena prae-
fectianis L. librarum auri indi-
citur.

ΤΙΤΛΟΣ Ζ.

ΠΕΡΙ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΠΡΑΙΤΩΡΩΝ.

TITVLVS VII.

DE OFFICIO PRÆTORVM.

α. ΠΑΡΑ τῶν ἐκείνων πραι-
τωρίων, καὶ ὁ πατήρ αὐτῶν ἐλ-
θεροῦν οἰκέτιον δύναται.

β. Καὶ αὐτὸς ἐπὶ αὐτῶν αὐ-
τεξούσιος παρὰ τῶ πατρὸς γίνεται,
καὶ εἰς δεῖν δίδεται.

γ. Ἐὰν δοδῶς λαδῶν ἤχηται
πραιτωρ, ἐκ ἀκυρόδεται τὰ ἐπὶ αὐ-
τῶν ὡς ἄλλοι· εἰ δὲ ὁ βασιλεὺς γ-
νώσκων αὐτὸν δοδῶν ὑποφίσσεται
πραιτωρ, ἐλθεροῦται.

δ. Ο πραιτωρ, ἔν τῳ ἐπὶ τῶν
ἐπὶ ἰδικῶν δικαστῶν ἐαυτὸν δύναται
δοῦναι.

ε. Τῶν ὡς ἐλθεροῦται ἀκροά-
σασθαι ἐπὶ πραιτωρ.

Τίτλος η. Περὶ τῶ πραιτωρ
Πισιδίας.

Τίτ. θ. Περὶ τῶ πραιτωρ
Λυκαονίας.

Τίτ. ι. Περὶ τῶ πραιτωρ
Θρακίας.

Τίτ. ια. Περὶ κόμης Ἰσταν-
τίας.

B I. A P V D filium familias L. 1.
praetorem potest et- D. de
iam pater eius seruum suum off. pra
manumittere.

II. Et ipse apud semetipsum L. 2.
emancipatur, & in adoptio-
nem datur.

III. Si seruus cum lateret L. 3.
praetor factus sit, quæ ab ip-
so gesta sunt non infirmantur.
Si vero Imperator sciens eum
seruum esse, praeturam ei de-
creuerit, liber efficitur.

IV. Praetor neque tutorem, L. 4.
neque specialem iudicem ip-
se se dare potest.

V. De liberali causa præto- L. 1. C.
res cognoscant. cod.

TIT. VIII. De Pratore
Pisidiae.

TIT. IX. De Pratore Ly-
caonie.

TIT. X. De Pratore Thra-
ciae.

TIT. XI. De Comite Istan-
tiae.

TIT. XII. *De Moderatore A
Elenoponti.*

TIT. XIII. *De Pretore
Paphlagonia.*

TIT. XIV. *De dispositione
quatuor praesidum Ar-
menia.*

TIT. XV. *De Modera-
tore Arabia.*

TIT. XVI. *De Procon-
sule Cappadocia.*

TIT. XVII. *De Procon-
sule Palestina.*

TIT. XVIII. *De defenso-
ribus ciuitatum: & de lo-
ci seruatoribus, & mulie-
ribus adulteris, & aliis
capitulis.*

τίτ. ιβ'. Περὶ τοῦ moderάτωρος
Ελενόποντου.

τίτ. ιγ'. Περὶ τοῦ πραιτωροῦ
Παφλαγονίας.

τίτ. ιδ'. Περὶ τῆς διατυπώσεως
τῶν δέχοντων Ἀρμενίας.

τίτ. ιε'. Περὶ τοῦ moderάτωρος
Ἀραβίας.

τίτ. ις'. Περὶ τοῦ ἀνθυπάτου
Καππαδοκίας.

τίτ. ιζ'. Περὶ τοῦ ἀνθυπάτου
Παλαιστίνης.

τίτ. ιη'. Περὶ ἐπιδίκων, καὶ το-
ποτηρητῶν, καὶ μοιχευομέ-
νων γυναικῶν, καὶ ἐπε-
ρὸν κεφαλαίων.

TITVLVS XIX. B

ΤΙΤΛΟΣ ΙΘ'. I

N. 134 I. SANCIMVS ne liceat pro
c. 1. tempore praefectis praetorio tam Orientis, quam Illyrici, aut Comiti sacrarum largitionum, vel rerum priuatarum loci seruatores in prouincias emittere, vel ipsis prouinciarum praesidibus sui magistratus illic vicarios ordinare.

c. 9. II. Necessarium autem pu-
d. No. tamus ut & illud competen-
ti auxilio corrigatur, ne qua mulier ob ullam causam pecuniariam a quocumque iudice carcerem patiatur, custodiæ tradatur: Sed si quidem mulier pro publicis priuatisve debitis secundum le-

α'. ΘΕΣΠΙΖΟΜΕΝ μηδε-
μίδου ἀδικῶν ἔχειν τοῦ κα-
ρὸν ἐπαρχοῦ, τῶν τε αἰατολικῶν, τῶν
τε ἄλλων Ἰλλυριοῦς πραιτωρίων, ἢ
κόμητα largitionῶν, ἢ κόμητα τῆς
ἐπιδίκης ἀποδοτικῆς τοποτηρητῆς ἐμ-
πέμπειν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἢ αὐτῶν
τοῦ τῶν ἐπαρχῶν δέχοντος ποιεῖν
τῆς ἐπιδίκης τοποτηρητῆς.

β'. Αναγκαῖον δὲ νομίζομεν κα-
κῆνο ποροσηκούση βοήθεια ἐπανορ-
θῶσαι, ἵνα μηδεμία γυνὴ πρὸς οἷον
δήποτε πειρασμοῦ ζημιαικού, ἢ
οἰομένητος δέχοντος ἐκλείηται, ἢ
φυλάτῃ. ἀλλ' εἰ μὲν ὑπὲρ δημοσίων
χρεῶν, ἢ ἰδιωτικῶν ἐναχθεῖη καὶ νό-

μον ἢ γυνή, ἢ διὰ τῆς ἀνδρός, ἢ δι' ἑαυτῆς, ἢ δι' οἰοῦσιν αὐτὴν βούλει-
 ται προσώπου νομίμως ἀποκρινέσθαι,
 καὶ διοικεῖται τὸ πρᾶγμα. εἰ δὲ καὶ
 χήρα εἴη, ἢ μηδὲ πλὴν δέχων γα-
 μηθεῖσα ἀνδρὶ, ἔξῃς ὁμοίως τῇ
 γυναικὶ, ἢ δι' ἑαυτῆς, ἢ δι' ὧν αὐτὴν
 βουληθεῖν, τὰ οἰκεῖα προπέναι δι-
 κασαι καὶ τὸ νόμον. ὅθεν δὲ ἄρα ταῦ-
 τα ὁλμῶντα πρᾶξαι π τῶν εἰρη-
 μένων, κελύομεν, εἰ μὴ μείζων
 δέχων εἴη, εἴκοσι χρυσίου λίτρων·
 εἰ δὲ ἥττων, δέκα χρυσίου λίτρων
 ποιῇ ὑποκείσθαι. οὗ δὲ ὑποου-
 ρωῦτας αὐτοῖς ἐπὶ ταῖς προεπι-
 μέναις δέχαῖς, γυμνοῦντοῖς τῆς
 ζώνης βασάνοις ὑποβάλλεσθαι, ἕ-
 ρεις ἔξορσαν πέμπεσθαι. εἰ δὲ ἡ γυ-
 νὴ μὴ νόμιμον ὑπομνησιν, μὴ βε-
 ληθεῖν προβάλλεσθαι ἵνα. ὅθεν ὑπὲρ
 αὐτῆς ἀποκρινόμενον, ἢ καὶ δικα-
 σαμένη κατακριθῇ, μηδὲ οὕτως
 ἐγκλείεσθαι ἢ φυλάττεσθαι αὐτῇ.
 ἄλλα τὰ νόμιμα ἐπὶ τῆς προσή-
 κοντος αὐτῇ πρᾶγματ' προϊέ-
 ναι. εἰ δὲ ἔγκλημα εἴη τὸ ἐπαρ-
 μένον τῇ γυναικὶ, ἐφ' ᾧ ἀνάγκη
 εἶναι φυλαχθῆναι, εἰ μὴ ἐγγυη-
 τὴν προσώπου δωηθεῖν ἄραγεῖν,
 αὐτῇ πεισθῇ. εἰ δὲ ὁμοῦ μὴ δυνά-
 σθαι δοῦναι ἐγγυητὴν, ἔξωμοσίαν
 ποιῇς πρὸς τῆς εἰς τὸ δικαστήριον
 προσεδρίας. εἰ δὲ βαρύνται ὅθεν
 ῥεθῇ τὸ ἐγκλημα, ἐφ' ᾧ κατηγο-
 ρεῖται, εἰς μοναστήριον ἐμβάλλεσθαι,
 ἢ γυναιξὶ ἄρα διδοῦναι αὐτῇ. δι

gem conueniatur, per mari-
 tum, vel per se, vel per quam-
 cumque personam voluerit,
 legitimè respondeat, & li-
 tem peragat. Si verò vidua
 sit, aut innupta, similiter li-
 ceat mulieri per se, aut per
 quos voluerit, secundum le-
 gem iura sua proponere. Si
 quis verò aduersus ea quæ di-
 cta sunt, aliquid facere præ-
 sumpserit, iubemus eum si
 maior erit magistratus vigin-
 ti librarum auri: si verò mi-
 nor, decem librarum auri
 poenæ subdi. Qui verò mi-
 nisterium eis præbuerint, hi
 spoliati cingulo tormentis
 subdantur, & in exilium mit-
 tantur. Cæterum si mulier
 post legitimam conuentio-
 nem procuratorem consti-
 tuere noluerit, aut etiam iu-
 dicio contendens condem-
 nata sit, nec sic quidem in
 carcerem mittatur, custodiæ-
 ve tradatur, sed ea quæ legi-
 bus cautæ sunt in re ad eam
 pertinente seruentur. Si verò
 crimen inferatur mulieri pro-
 pter quod necesse sit custodia
 detineri, si quidem fideiusso-
 rem dare poterit, fideiussori
 committatur: sin autem iu-
 rauerit, fideiussorem se dare
 non posse, committitur suæ
 promissioni cum iureiuran-
 dō, quod in iudicio perma-
 nebit. Quod si grauissimum
 crimen intētetur, in mona-
 sterium mittetur, aut mulie-
 rum custodiæ tradetur, per

quas possit pudicè & liberaliter custodiri donèc. causa ventilatur: tùmque demum ea contra illam procedant; quæ legibus definira sunt: nullam enim mulierem pro pecuniaria causa siue publica, siue priuata, aut pro criminali quacumque, aut in carcerem mitti concedimus, aut viris custodiendam dari: ne per eiusmodi occasiones pudicitia earum illudatur. Monastriam quidem, aut ascetriad nulli actionis genere è suis monasteriis, aut asceteriis abstrahi concedimus.

d. N. III. Si quis verò adulterij
c. 12. accusatus iudicis gratia, vel qua alia ratione legitimas poenas euaserit, posteaque deprehendatur cum muliere propter quam accusatus fuit, turpiter conuersari, aut etiam nuptias inter se contraxerint, siue id viuo adhuc marito, siue post eius excessum fiat, matrimonium irritum esse iubemus. quin etiam eum qui tale quid admittere ausus fuerit, tametsi prius condemnationem effugerit, cuilibet iudici licentiam damus vt eum comprehendat, & post tormenta legitimis poenis subiiciat, nec vlla alia indigeat, accusatione, aut probatione: & mulierem castigatam & tonsam in monasterium mitti iubemus; & illic in omne vitæ suæ tem-

A ὧν δυνάτον σωφρόνως καὶ ἐλευθερίως αὐτὴν φυλαχθῆναι, ἕως οὗ τὸ πρᾶγμα φανερωθῇ. τότε δὲ ἐκείνα προβαίνειν ἐπὶ αὐτῆς, τὰ τοῖς νόμοις διατεταγμένα· οὐδεμίαν γὰρ γυναῖκα ὑπὲρ χρηματικῆς αἰτίας δημοσίας, ἢ ιδιωτικῆς, ἢ ὑπὲρ ἐκκλησιαστικῆς οἰουδὴποτε, ἢ εἰς φρουρὰν βάλλεσθαι συγχωροῦμεν, ἢ δι' ἀνδρῶν φυλάττεσθαι· ἵνα μὴ διὰ τῶν τοιούτων ἀφορμῶν, διρεθῶσι πλεονεξίᾳ σωφροσύνην ὑβρίζουσαι. μοναστρίαν μὲντοι ἢ ἀσκήτειαν δι' οὐδεμιᾶς ἐκείνης ἀφελκεσθαι συγχωροῦμεν ἐκ τῶν οἰκείων μοναστηρίων, ἢ ἀσκητηρίων.

γ. Εἴ τις ὁ κατηγορηθεὶς ἐπὶ μοιχείᾳ, προδοσὶα τῆς δικαστῆς, ἢ ἄλλῳ οἰουδὴποτε ὑπέσθαι τὰς ἀπὸ τοῦ νόμου ποινὰς ἀποφύγει, ἐμὴ ταῦτα διρεθείη τῇ γυναικί, πλεονεξίᾳ ἢ κατηγορηθῇ, αἰσχροῦς συνδιασχεφόμενος, ἢ εἰς γάμον λαμβάνων αὐτὴν, καὶ τὴν γεννητὴν ζῶντα τῷ ἀνδρὶ, ἢ καὶ μὴ τῷ αὐτῷ πελθόντι; οὐδὲ γάμον ἐρρώσθαι κελεύομεν. ἀλλὰ ἐὰν τοιοῦτον πλημμελήσῃ πολυμήσαντα, εἰ ἐπὶ πρῶτον διέφυγῃ, ὁμῶς ἀδικῶν δίδου παντὶ δικαστῇ καὶ σωζέσθαι αὐτῷ, καὶ μὴ βασάνοις ταῖς νόμιμοις τιμωρίας ὑποπδεῖναι, ἐμὴ δεμίας ἄλλης κατηγορίας ἢ ἀποδείξεως δεομένην· καὶ τὴν γυναῖκα σωφρονισθεῖσαν καὶ καρεῖσσαν μοναστηρίῳ ἐμβληθῆναι κελεύομεν· καὶ καὶ μὲν ἐπὶ ὅλον τὸ χρόνον τῆς

οικείας ζωῆς. πῶς ἐκατέρου ὃ παρὰ
 οὐσίῳ κτλ. πῶς προειρημένῳ τάξιν
 διαφρεῖσθαι· κινδυνῶ, καθὼς προ-
 εἰπομένη, τῆς τε κόμητος τῆς ἰδίου πε-
 ριοσίας, ὅτι κτλ. τὸ πονδύριον.
 δ'. Επειδὴ ὃ δεινὸν ἦν ὅτι αὐτοῦ
 νοῦ γῆρας ἀδένειαν σκοπεῖν, τὰς εἰς
 σῶμα ποινὰς κατὰ μέρος ὑατρου-
 πτες, ἀπὸ γόρδιον ἐκατέρως τὰς χε-
 ῖρας, ἢ ὅτι ποδὰς τέμνειν, ἢ τοιαύτας τι-
 σὶν ἐπ' αὐτῶν ὑμῶν, δι' ὧν τὰ δό-
 δρα διαλύοντο, ὅτι ἢ ὅτι δόδραν δια-
 λυοῖς βαρυντῶν ὅτι ὅτι ἐκατέρων τῶν χε-
 ρῶν ἐκτομῆς. διὸ κελεύομεν, εἰ μὴ
 τοιοῦτο πᾶσι ποιεῖν, ὅτι ὅτι οἱ νόμοι θά-
 νατον τοῖς ἀμάρτανος ἐπ' αὐτοῖς κτλ.
 ὅτι ὅτι νόμων δυνάμειν ὑποέχον αὐτοῖς
 τὰς ποινὰς. εἰ ὃ τοιοῦτον εἴη ὅτι ἐκλήμα,
 ὥστε θανάτου ἀξίον μὴ εἶναι, ἀλλ' ὡς αὐ-
 τὸν σωφρονίζεω, ἢ εἰς ἔξορίαν αὐτοῖς
 πέμπεω. εἰ ὃ ὅτι ἐκλήματος ποιο-
 τῆς, μὴ οἷς ἀποτομῆν ἀπαιτῆσαι γῆ-
 ρας, μὴ μόνον χεῖρας τέμνειν, ὑπὲρ
 κλοπῆς ὃ ὅτι βελέμεθα παντελῶς οἰ-
 σθῆναι μὴ οἷς τέμνειν, ἢ ἀποθνήσκειν,
 ἀλλ' ἐπεὶ αὐτοῖς σωφρονίζεω κλέ-
 πτας ὃ καλεῖται, ὅτι λαδρα, καὶ
 αὐτὸ ὅπλων τὰ πάντα πλημμέ-
 λουῦντας. ὅτι γὰρ βιάως ἢ χωρὶς
 ὅπλων, ἐν οἴκῳ, ἢ ἐν ὁδῷ, ἢ ἐν θα-
 λάσσῃ, τὰς ἀπὸ τῶν νόμων κελεύο-
 μεν ὑπομένειν ποινὰς. ὥστε δὲ μὴ
 μόνον τὰς εἰς σῶμα ποινὰς, ἀλλὰ
 καὶ τὰς εἰς χεῖρας μετεωρῶν
 γίνεσθαι, δεσφύζομεν τοῖς ὅτι ἐγ-
 κλήμασι κατηγορευμένοις, ἐφ' ὧν

pus manere. vtriusque verò
 substantiā secundum præfa-
 tum ordinem diuidi pericu-
 lo, sicut diximus, tam comitis
 rei priuatæ, quàm præsidum
 locorum.

IV. Quia verò humani nos ^{d.N.α}
 generis infirmitati prospicere ^β
 oportet, corporales poenas
 pro parte minuētes, inter-
 dicimus, ne cui vtraque ma-
 nus, aut vterque pes abscin-
 datur, vel soluantur artus,
 quoniam artuum solutio gra-
 uior est vtriusque manus ab-
 scissione. ea propter iubemus,
 vt si crimen admissum mor-
 tale sit, pro legum vigore
 supplicio reus subiiciatur. Si
 verò crimen capitalem coër-
 citionem habeat, alio modo
 coërceatur, aut in exilium
 mittatur. Quòd si criminis
 qualitas membri abscissio-
 nem exigat, vna duntaxat
 manus abscindatur. pro furto
 autem nolumus penitus vl-
 lum membrum amputari, aut
 vitam adimi, sed alia ratio-
 ne in eum animaduerti. fures
 verò dicimus eos, qui clam
 & sine armis talia admittunt.
 Eos enim qui violenter graf-
 santur aut cum armis, aut si-
 ne armis, siue in domo, siue
 in itinere, siue in mari, le-
 gitimis poenis subdi iubemus.
 Vt autem non solum corpo-
 rales poenæ, sed etiam pecu-
 niariæ mitiores fiant, sancimus,
 si hi, quibus ea infe-
 runtur crimina, propter quæ

bona publicantur, aut vita A
adimirur, conuincantur, aut
condemnentur, ne eorum
bona, magistratuum, vel of-
ficioꝝ lucro cedant: sed
neque secundum iura vetera
fisci viribus addicantur: Sed
si quidem descendentes ha-
beant, ad eos bona perti-
neant, exceptis his, quæ ex
maleficio ad eos peruene-
runt. sin autem liberi non
superfint, sed parentes, vs-
que ad tertium gradum ipsi
vocentur. si verò qui ita con-
demnati sunt, uxores ha-
beant, omnibus modis iube-
mus, vt hæ tam dotem,
quàm donationem propter
nuptias capiant. Quòd si in-
dotatæ sint, partem legibus
nostris definitam ex vniuer-
so damnati patrimonio ca-
piant, siue exrent liberi, siue
non. si verò reus criminis ne-
minem ex supradictis habeat,
tunc bona eius confiscari vo-
lumus: in his tamen qui rei
perduellionis damnati sunt,
veteres leges seruari volu-
mus.

ἢ νόμοι δήμευσιν ἢ θάνατον ὀρε-
ζοῖσιν, ἐὰν ἐλέλχθωσιν, ἢ κατακρι-
θῶσι, τὰς αὐτῶν ὀφειλοίας μὴ γί-
νεσθαι κέρδος τοῖς δέχοισιν, ἢ ταῖς
αὐτῶν τέξεσιν· ἀλλὰ μηδὲ κτλ τοῖς
παλαιοῖς νόμοις, τῷ δημοσίῳ αὐτὰς
παρακυροῦσθαι· ἀλλ' εἰ μὴ ἐχρῶν
καπόντας, αὐτοὺς ἔχον τὴν οὐσίαν,
χωρὶς τῆς διὰ τῆς τοιούτου ἀμάρτη-
ματος αὐτοῖς παρασημοῦντων· εἰ δ'
μὴ ὑπεῖσι καπόντες, ἀλλ' ἀνιόντες,
ἀχειτείου βαθμοῦ αὐτοὺς ἔχον.
εἰ δ' ἡ γαμετὰς ἐχρῶσιν ὅπως κα-
τακρίνεντες, πᾶσι τῶν κελύουμένων
ταύτας καὶ τὴν πῶν παρὶς, καὶ τὴν γαμι-
κὴν δωρεὰν λαβεῖν. εἰ δ' ἴδιχα προ-
κὸς τοῖς τοιούτοις παρὰ τοῖς συγγί-
νησαν, τὴν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας νόμων
ὀρεαῖσαν μοῖραν ἐν τῇ ὅλης οὐ-
σίας τῆς κατακρίνεντος, ταύτας λαμ-
βαβεῖν, εἴτε τέκνα ἐχρῶσιν, εἴτε μὴ.
εἰ δ' μηδὲνα τῶν παρασημοῦντων ἐχρῶ
ὁ πλημμελής, τότε τῷ δημοσίῳ
παρακυροῦσθαι τὴν ἐκείνου ὀφει-
λοῖαν βουλόμην. ὅτι μὲντοι τοῖς κα-
ποσιώσας κατακρινόμενοις αὐτὴν πα-
λαιοῖς νόμοις φυλάττειν κελύουμένην.

TIT.

ΤΙΤΛΟΣ Κ'.

Ὡς τε τῶν λοιποῦ μηδεμίαν ἀσθενῶν ἔχον **Φ** Δοδικά, ἢ **Φ** Βιοκωλύτιω,
 καὶ Φρυγίαν ἐκατέρωθεν ὁρμίνεσθαι, ἢ ἕνα τῶν αὐτοῖς περισηκόντων
 σέλλων καὶ σιωέχων ἑναεῖς. ἀλλὰ μηδὲ ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπαρχῶν ἀπέναι,
 πρὸς ἐκ τῶν τοιαύτας δέχας ἔχοντας ἐπὶ τῇ Λυκαονίᾳ, ἢ Λυδίᾳ,
 καὶ ἑναεῖς ὅς αὐτοῖς ὑπομέμνην ποιῆσθαι τῶν πολιτικῶν δέχον-
 των ἰκανῶν καθεστώτων ταῖς ἀναφυομένης ὑποθέσεσιν ἐπεξιέναι.

TITVLVS XX.

*Vt nullam de cætero licentiam habeat Dux, aut Viocolyta ad utramque
 Phrygiam accedendi, vel ad se pertinentes eò dirigendi, ut ali-
 quos comprehendant. Sed neque provinciales eos adeant, qui tales
 magistratus in Lycaonia & Lydia gerunt, apudque ipsos aduer-
 sus aliquos querelas instituant, cum ciuiles magistratus abundè
 sufficiant ad eiusmodi emergentes casus vindicandos.*

α'. **Θ**ΕΣΠΙΖΟΜΕΝ **Ξ**ηρῶ-
 δαι τῶν λοιποῦ ταῖς εἰρημέναις
 ἡμῖν ἐπαρχίαις (Φαμὲν δὲ Φρυγίαν
 Σαλυνταρείαν, καὶ Φρυγίαν Γακαπα-
 νίαν, καὶ Πισιδίαν) τῆς δέχης ἐκείνης
 ὡς αὐταῖς τε καὶ πρὸς γε τῇ Λυκαό-
 νων καὶ τῇ Λυδῶν ἐπεσησάμεν πρῶτω.

ΑΙ. **S**ANCIMVS, vt prædi- Nou⁹
145.
 ctæ nostræ prouinciæ,
 nempe Phrygia Salutaris,
 Phrygia Pacatiana & Pisidia,
 de cætero ab hoc magistratu,
 quem pridem ipsis, necnon
 Lycaoniæ, insuper & Lydiæ
 præfecimus, exemptæ sint.

ΤΙΤΛΟΣ ΚΑ'.

Πεὶ τῶν πάντας ὑποακούειν τοῖς δέχοις τῶν ἐπαρχῶν, καὶ ἐπὶ ἐγ-
 κλήμασι, καὶ ἐπὶ χηρίμασι. καὶ καὶ ταῖς ὑποθέσεσιν ἐξετάζεσθαι, μηδενὸς
 ἑξηρημίου ἀπὸ προνομίου ἑνὸς, χωρὶς τοῦ πρῶτου πρᾶγματι τοῦ τύπου.

TITVLVS XXI.

*Vt omnes præsidibus obediant tam in criminalibus, quàm in civilibus
 causis: & vt causa illic examinentur, nemine ex proprio privilegio
 excepto, absque sacra pragmatica forma.*

α'. **Π**ΡΟΣΑΓΟΡΕΥΟΜΕΝ **Β**Ι. **P**RÆCIPIMVS omni- No. 69
 πασι τοῖς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις οἰ-
 bus prouincialibus qui-
 Basil. Tom. I. T

cumque nostro reguntur imperio tam in Oriente, quàm Occidente, vel in vtroque latere, vt in quâ quisque provincia deliquit, aut in quâ de pecuniaria, vel criminali causa, vel de agrorum finibus, vel de dominio alicuius rei, vel nuda possessione, vel hypotheca, vel quacumque denique occasione quaestio emerferit, ibi reus pulsetur: quid enim durius est, quàm vt cui fortè bouem, equum, iumentum, aut pecudem, aut, vt rem minimam dicamus, gallinam quis subripuerit, is cogatur non in qua provincia id subreptum fuerit, litigare, sed aliò currere, ibique probationes conquirere? sed actor, vel reus neutiquam in aliam provinciam trahatur ex priuilegio aliquo, aut iussione, sed ibi res definiatur.

c. 1. Quòd si alter quidè præfens sit, alter verò absit, & qui præsto est ex domo absentis iniuriam patitur, omni modo accusetur, qui iniuriam fecit, siue procurator sit, siue conductor, siue quicumque, qui modò ad eum pertineat: liceat autem ei secundùm interualla locorum, prout dudum lata lege cautum est, dilatione accepta, cum ad quem ea res pertinet,

A κοδοῖν, ὅποσοι τῶν ἡμετέρων καὶ
κούραισι σκήπηρον ἐπὶ τῆς ἰωνήκου
πάσης, τῆς τε εἰς αὐτόχοντα βλεπού-
σης, τῆς τε προσδουμένην ἡλίον, τῆς
τε ἐματέρωθεν οὐσης. ὥστε εἴασι
ἐφ' ἧς ἐπαρχίας πλημμελεῖ, ἢ ἐφ'
ἧς χρημάτων, ἢ ἐκκλημάτων ὑπό-
θωος γίνεται, εἴτε πρὸς γῆς ὁρίων,
εἴτε πρὸς δεσποτείας, εἴτε πρὸς νο-
μῆς, ἢ ὑποθήκης, ἢ πρὸς ἐτέρας
οἰασδήποτε προφάσεως, ἐκείσε
τὰς ἀθιύας ὑπέχον· πῶς ἂν εἴη
γενησθῆναι, ἢ τῶν ἀδικηθέντων τι-
μὴν, ἢ πρὸς ἀφαίρεσιν βοῶς, ἢ ἵπ-
που, ἢ τῶν ὑποζυγίων ἵνου, ἢ βο-
σκημάτων, ἢ ἵνα τὸ ἐλάχιστον εἰπω-
μεν, κατοιικίας ὀρνίθου, τῶν ἀναι-
κάδεω, μὴ καὶ ὑπὸ ἀφήρηται χω-
ραν δικάζεσθαι; ἀλλὰ ἀλλὰ ἄλλοτε ἴε-
χον, καὶ ἐκείσε τὰς ἀποδείξεις ὧν ἐπα-
θεν ἀπαιτεῖσθαι. ἀλλὰ ὁ ἐναγὼν ἢ ὁ
ἐναγόμενος μηδαμῶς εἰς ἐτέραν
ἐπαρχίαν τὸ πρᾶγμα ἐλκεσθαι, μή-
τε ἐκ προνομίου ἵνου, μήτε ἐκ κε-
λεύσεως, ἀλλ' αὐτόθι τέμνεσθαι.

Εἰ δὲ ὁ μὲν παρῇσιν, ὁ δὲ ἀπεί-
σιν, ὁ δὲ παρὼν ἐκ τῆς οἰκίας τῶν
D μὴ παρόντος ἀδικεῖται, ἐν αἰτίας
γινώσκων πᾶσι ὅποις αὐτὸς ὁ τὸ ἀδι-
κίαν πεπραχώς, εἴτε φροντιστής, ἢ
μισθωτὴς, εἴτε ὁ δόστωρ τῶν αὐτῶν εἴη.
Ἐξέσω δὲ αὐτὸς πρὸς τὸ τὸ ἐπαρχίας
διάστημα, καὶ τὸ νόμον τὸ κοινὸν
τὸ πάλαι κείμενον, προδεξιάν
λαμβάνοντι, μιλύειν τὰ πρὸς τού-
των ἐκείνων, πρὸς ὃν τὸ πρᾶγμα

αἰαφέρεται. ἀλλ' εἰ μὲν σωήεις ἢ ἐπὶ ῥῆμα καθεστηκεν ἐν ἧ τῷ τῷ πρῶτῳ, μίας ἢ δύο μόνον ἐπὶ ῥῆμα ἐν μέσῳ καθεστώων, τεσσάρων αὐτῶν μηνῶν διδόντω προδοσίαν. εἰ δέ γε μείζον εἴη τὸ διάστημα, ἕξ. εἰ δὲ διαπόνπον, ἑπτὰ ἐννέα μηνῶν.

Εἰ δὲ οὐδὲ αὐτὸς φανείη, ὁ Ϝ κύριον τῆς δίκης παραστήσασθαι καλῶντες, ἢ ϙ ὑπὲρ αὐτῶν νομίμως πρῶτοντα, τότε καλείδω μὲν τῇ τῷ νόμῳ φωνῇ. μὴ ὑπακούων δὲ καταδικάζεσθαι, Ϟ ἀπὸν κτ' ὃ καλοῦ μῦθον τῷ ἐρημοδικῶν γῆμα. ὁ δὲ κτ' προπέττειαν δολιμπανόμῃος, κατ' οὐδὲν αὖ ἐλάττων ϟ παρόντος νομαδεῖν. εἰ μὲντοι, ὁ μὲν ἴσως παρεγγύοντο, ἢ σείλει ἕνα, ὁ δὲ κατηγορήσας δολοειφθεῖν, τότε καὶ ἀφίετω Ϡ ἐναγόμενον, καὶ τὰς ζητίας αὐτῷ δεραπύσαι ϡ συκοφαντικῶς καταναγκάζετω. καὶ οὕτως ἔσονται μέτεροι πάντες, οὕτω τῷ πλημμελεῖν παύσονται, οὕτως οὐχ ἡγήσονται τὸ πλουτεῖν τῷ δικαίου κρατεῖν.

A certiorare. & si quidem vicina prouincia est, in qua hoc agitur, vna vel duabus tantum prouinciis interpositis, quatuor ei mensium dilatio detur. si maius interuallum sit, sex: si transmarinum, nouem mensium.

At verò si neque ille, qui Ϣ litis dominum sistere iussus est, aut eius procuratorem legitimum, compareat, tunc legis voce, seu præconis vocetur. si neque sic obtemperet, condemnatur etiam absens, ut solet in criminosis seu litis desertionibus fieri: Nam qui per contumaciam abest, in nullo inferior præsentem reputabitur. Si tamen ille forsan aduenerit, aut aliquem miserit, accusator autem litem deseruerit, tunc & reum absolutio, & calumniatorem damna huic sarcire compellito. Ita omnes moderatiores erunt: ita à maleficiis abstinebunt: ita desinent credere, opes iuri præstare.

ΤΙΤΛΟΣ ΚΒ.

Ὡστε ὑπὲρ περὶ τοῖς ἐν δόξοντας ἀκούειν τῶν τῶν προσιόντων δικαίων
συνελαυνέσθαι ὡς τῶν ὑποκόπων τῶν τῶν ἀφίεν.

TITVLVS XXII.

*Vt praesides in litibus audiendis moram facientes urgeant
Episcopi.*

N. 86. I.
C. 1.

VISVM est nobis prae-
sens edictum in om-
nem orbem terrarum, qui
Romano imperio subditus
est, emittēre; & omnium
ciuitatum ac vicorum incolis
manifestum facere, quate-
nus si quis cum altero con-
trouerſiam habeat, siue de
pecuniaria causa, siue quod
illi res mobiles ablatae sint;
vel immobiles, vel se mouen-
tes, siue de causa criminali,
vt prius ea de re clarissimum
prouinciæ praesidem adeat, vt
ipse secundum leges nostras
examinet ea, quæ proponun-
tur, & cuique ius suum ser-
uet. Si quis verò adito praeſi-
de prouinciæ ius suum non
obtinuerit, iubemus, vt san-
ctissimum loci Episcopum
adeat, & is ad clarissimum
prouinciæ praesidem mittat,
aut etiam per se veniat ad
eum, & procuret vt omnimo-
do interpellantem audiat,
eumque dimittat cum æqui-
tate, secundum leges nostras:
ne cogatur peregrè profici-
ſci de patria ſua. Quod si im-

ΣΥΝΕΙΔΟΜΕΝ ὅ πα-
ρόν ἐδικτον εἰς ἅπαν κατὰ
πέμψαι τὸ ὑπὸ κῶνον, & δῆλον ποιῆσαι
τοῖς πασι τὰ πόλεων καὶ τὰ κωμῶν οἰ-
κήτορσιν. ἐφ' ὧτε εἴπῃ ἔχοις ἀμφι-
σβήτησιν πρὸς ἑαυτὸν, εἴτε πρὸς χρη-
ματικῆς αἰτίας, ἢ πρὸς ἀφαιρέσεως
πραγμάτων κινήτῳ, ἢ ἀκινήτων,
ἢ αὐτοκινήτων, εἴτε πρὸς ἐκκλησι-
αίων, πρὸς ἑτέρων προσιέναι τῷ λαμ-
πρότατῳ δόχοντι τῆς ἐπαρχίας,
ἐφ' ὧτε αὐτὸν καὶ τοὺς ἡμετέροις νό-
μοις ἐξετάσαι τὰ προσεγγελλόμε-
να, καὶ ἐκαστὸν τὸ δίκαιον φυλάττειν.
εἰ δὲ προσίων τις τῷ δόχοντι τῆς χώ-
ρας, μὴ τύχη τῶν δικαίων, τότε κε-
λεύομεν αὐτὸν προσελθεῖν τῷ καὶ
τῷ τόπον ὁσιωτάτῳ ὑποκόπῳ.
καὶ αὐτὸν πέμψαι πρὸς τὸν λαμ-
πρότατον τῆς ἐπαρχίας δόχοντα.
ἢ εἰ δὲ ἐαυτὸς παραγγεῖται πρὸς
αὐτὸν, καὶ παρασκευάσαι αὐτὸν,
ἵνα πᾶσι ὅσοις ἀκούσῃ τῶν προσιόν-
τος, & ἀπαλλάξῃ αὐτὸν μὴ τῶν δι-
καίου, καὶ τοὺς ἡμετέροις νόμοις.
ὥστε μὴ ἀναγκαθιῶσαι αὐτὸν ἀπο-
δημεῖν τῆς ἰδίας πατρίδος. εἰ δὲ

τῶ ὁσιώτατον Ἐπισκόπου ἐπείγον-
τος (Ϟ) δέχοντα μὲν τῶ δικαίου δια-
λύσαι τὰ τῶν προσόντων περά-
ματα, ὁ δέχων διδουβάλλει, ἢ κρί-
νει μὴ πῶς ἐπιδέσιν, μὴ φυλάξῃ
δὲ τοῖς κρινόμενοις τὸ δίκαιον, Ἐπι-
τρέποντι τῶ ὁσιώτατῳ τῆς πόλεως
ἐκείνης Ἐπισκόπῳ, δοῦναι πρὸς
ἡμᾶς γράμματα τῶ μὴ τυχεῖν τῶ
δικαίου, δηλοῦντα, ὅτι ἐπείχθεις
ὡς αὐτὸς ὁ δέχων ἀνέβαλλετο ἀ-
κοῦσαι τῶν προσόντων, καὶ διακρίναι
τὰ μετὰ αὐτὸν τε. ὅτι τῶ παρ' αὐτὸν
ἐν αἰτιάσει γυρομένου. ἵνα πάντες
γινόντες ἡμεῖς ἡμῶς ἐπαξίως
τῶ τῆς ἐπαρχίας δέχοντι.

Εἰ μὴ τοιούτου γυρομένου ἵνα τῶ ὁσιώ-
τατων Ἐπισκόπων πρὸς χάριν ἡ-
μῶν ἀφιδόντα τὸ δίκαιον, καὶ νομικόν
αὐτῶν σὺν φρονισμῶν ἐπαρτήσιν κα-
λέσονται, ἵνα ἀπουδάσωσι μὲν φό-
βον θεοῦ τὸ δίκαιον κρίνειν. ἵνα μὴ
διὰ τὸ μὴ τυχεῖν τῶν δικαίων ἀνα-
κρίνωνται ἀνδρες ποὶ κατὰ λιμπάνειν
τὰς ἰδίας πόλεις, ὅτι χάρις, καὶ πόποις,
καὶ πρόσδεχάν ἐν ταῦτα.

Εν δὲ ταῖς πόλεσιν ἐν αἷς ἐκ ἐν-
δημοδοσίν (Ϟ) δέχοντες, καλέσονται
ἐπὶ ἐχόντας περάματα προσέειναι
τῶ ἐκδικῶ, ὅτι αὐτὸν διακρίναι τὰ
μετὰ αὐτῶν. εἰ δὲ (Ϟ) πῶς δικίως
ἐχόντες οὐ βουληθῶσι (Ϟ) ἐκδικῶν,
ἀλλὰ τὸ ὁσιώτατον Ἐπισκόπον δικα-
σαι, καὶ τῶ καλέσονται γυροῦναι.

Οὐτε δὲ μόνον, οὐτε
κληρικόν, οὐτε Ἐπισκόπον κα-
Basil. Tom. I.

A minente sanctissimo Episco-
po, vt præses cum æquitate
adeuntium causas dirimat,
ipse moretur, aut causam
quidem dirimat, sed suum
litigantibus ius non seruet,
iubemus vt sanctissimus loci
illius Episcopus ei qui ius
suum non obtinuit, det ad
nos literas insinuantes, quod
B præses etiam ipso urgente fru-
stratus fuerit adeuntem au-
dire, & controuersiam, quæ
inter eum ac illum aduersus
quem accusationem instituit,
vertitur, definire: vt his ad
scientiam nostram perlatis
de præside prouinciæ sup-
plicium sumamus.

C Si quem tamen sanctissi-
morum Episcoporum depre-
henderimus in gratiam ali-
cuius contemnere id quod
iustum est, canonicæ illum
pœnæ subiici iubemus, vt
cum timore Dei studeant iu-
stè iudicare: ne si homines
ius suum non consequantur,
cogantur suas vrbes deserere,
& prouincias, ac sedes, &
huc accurrere.

D In quibus verò ciuitatibus
præsides præsto non sunt,
iubemus vt litigatores adeant
defensorem ciuitatis, & vt
ipse litem dirimat. Quod si
litigatores non defensorem,
sed sanctissimum Episcopum
litem definire voluerint, &
hoc fieri iubemus.

Sed neque monachū, neque
clericum, neque Episcopū vo-

lunus huc venire sine literis sanctissimi Patriarchæ sui: aut sciant, quod religionis habitu se indignos facient.

Α λυόμενι ἔρχεσθι ἐνταῦθα ἀνὰ χεραμιάτων ἢ ὁσιωτάτου αὐτῶν πατριάρχου. ἢ εἰδέτωσαν, ὡς ἀναξίους ἐαυτοῦ ἢ χήματος ποιήσουσιν.

Lib. 1.
D. tit.
19.

TIT. XXIII. De procuratore Caesaris, siue catholico, quem nunc Logothetam dicimus.

Τίτ. κγ'. Περὶ προκουράτωρ, ἢτοι καθολικοῦ, νυνὶ λογοθέτου.

Lib.
cod.
tit. 20.
21. &
22.

TIT. XXIV. De officio Iuridici, & eius cui mandata est iurisdiction, & adfessorum.

Τίτ. κδ'. Περὶ τῆς ἐξως δικαιοδοτοῦ, καὶ οἷσις ἐπιτέτραπται ἡ δικαιοδοσία, καὶ περὶ τῆς ἐξως συνεδρίου.

Tit. 5.
& 7.
lib. 12.
Cod.

TIT. XXV. De prepositis sacri cubiculi, & de omnibus cubiculariis, & de privilegiis eorum. & primicerio, & secundicerio notariorum.

Τίτ. κε'. Περὶ προποσῆτων τοῦ ἱεροῦ κουβουκλείου. & περὶ πάντων κουβικουλαρίων, καὶ περὶ προπμημάτων αὐτῶν, & περὶ πρεσβυόντων καὶ δευτερβυόντων νοταρίων.

Tit. 13.
15. &
16. lib. 12.
Cod.

TIT. XXVI. De Archiatris, & professoribus, & silentiariis.

Τίτ. κς'. Περὶ ἄρχιατρῶν, καὶ παιδευτῶν, καὶ σελενπαρίων.

Tit. 17
l. cod.

TIT. XXVII. De domesticis & protectoribus.

Τίτ. κζ'. Περὶ δομεστικῶν, καὶ προπκτόρων.

Tit. 19.
l. cod.

TIT. XXVIII. De proximis sacrorum scriniorum, ceterisque, qui in iis militant.

Τίτ. κη'. Περὶ προσξίμων τῶν ἱερῶν σκρινίων, & τῶν λοιπῶν ἐνταῦθα στρατορμύων.

Tit. 20
l. cod.

TIT. XXIX. De agentibus in rebus.

Τίτ. κθ'. Περὶ τῶν περατήοντων ἐν πράγμασιν.

Tit. 21
l. cod.

TIT. XXX. De curiosis, siue curatoribus cursus publici.

Τίτ. λ'. Περὶ φροντιστῶν τοῦ δρόμου.

Tit. 23
l. cod.

TIT. XXXI. De palatinis sacrorum thesaurorum (sacrarium largitionum) & rerum priuatarum.

Τίτλ. λα'. Περὶ παλατινῶν τῶν ἱερῶν θησαυρῶν, & πραγμάτων ἰδίων.

Tit. 24
l. cod.

TIT. XXXII. De stratoribus, castrensiis & ministerianis.

Τίτ. λβ'. Περὶ στρατόρων, καὶ στρατιῶν & ὑποηρεσιῶν.

Tit. 26

TIT. XXXIII. De deca-

Τίτλ. λγ'. Περὶ δεκά-